

TEKSTİL SEKTÖRÜ AÇISINDAN ALMANYA ÜLKE RAPORU

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
AR-GE ŞUBESİ
NİSAN 2023

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	4
Başlıca Sosyal Göstergeler	4
Coğrafi Konum	4
Siyasi ve İdari Yapı	5
Nüfus ve İstihdam.....	6
Doğal Kaynaklar	6
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
Temel Ekonomik Göstergeler	7
3. DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ	8
Almanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 dolar)	8
Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	8
Almanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar)	9
Almanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	9
4. TÜRKİYE İLE TİCARET.....	10
Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar).....	10
Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)	11
5. ALMANYA TEKSTİL PAZARI	12
Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)	12
Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)	12
Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)	13
Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)	13
6. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	14
Dış Ticaret Politikası.....	14
İthalat Rejimi	17
Gümrük Tarifeleri	17
İç Vergiler.....	20
Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar	22
Test Etme, Muayene ve Belgelendirme	25
Uygunluk Değerlendirme.....	25
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme.....	25
Teknik Engeller	30
7. PAZARIN ÖZELLİKLERİ.....	31
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	31
Dağıtım Kanalları	32
Tüketici Tercihleri	34
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler	37

Kamu İhaleleri.....	38
8. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	40
Tarım ve Hayvancılık.....	40
Sanayi.....	42
Enerji.....	55
Madencilik	58
Hizmetler	61
9. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	71
İş Kültürü.....	71
Para Kullanımı.....	73
Pasaport ve Vize İşlemleri	73
Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri.....	75
Yerel Saat.....	76
10. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	76
Şirket Kurma Prosedürleri	76
Sosyal Güvenlik Uygulamaları	79
Bankacılık Mevzuatı.....	80
Vizeler	81
Diğer Faydalı Bilgiler	82
Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma	82
Noterler	95
Mali Müşavirlik Odaları ve Birliği.....	95
Barolar	95
Türkçe Hizmet Veren Avukatlar Portalı	95

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Almanya Federal Cumhuriyeti
Nüfus	83.794.000 (Nisan 2023, IMF)
Dil	Almanca (resmi dil)
Yüzölçümü	357.340 km ²
Başkenti	Berlin
Başlıca Şehirleri	Berlin (Başkent), Hamburg, Münih, Köln, Frankfurt/Main, Stuttgart
Yönetim Biçimi	Federal Parlamenter Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Frank-Walter Steinmeier
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Avrupa Birliği (European Union - EU), Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Center - WTO), Birleşmiş Milletler (United Nations - UN), Avrupa Konseyi (Council of Europe), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization - NATO), Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund - IMF), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD)

Coğrafi Konum

Almanya, 357 bin km²'lik yüzölçümü ve 83 milyona yaklaşan nüfusuyla, Avrupa'nın en büyük ülkelerinden biridir. Ülke, nüfus bakımından Avrupa Ülkeleri arasında Rusya Federasyonu'ndan sonra ikinci sırada, AB Ülkeleri arasında ise ilk sıradadır. Almanya 16 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Ülke, AB içindeki liderlik konumu, güçlü ekonomik, sınai, ticari ve teknolojik yapısıyla Dünya ekonomisi ve siyasetinde kilit aktörlerden biridir.

Almanya coğrafi olarak Orta Avrupa'da, Kuzey Denizi ile Alp Dağları arasında yer almaktadır. Komşu ülkeleri Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, Fransa, Polonya, İsviçre, Belçika, Lüksemburg ile Danimarka'dır.

Ülkenin Kuzey bölgesi ovalar, orta ve güney batı bölgesinde ihtiyar dağlar, güneyinde Alpler, tepeler ve Bavyera Alpleri ülkenin genel coğrafik yapısını oluşturmaktadır.

Almanya, coğrafi olarak Avrupa'nın tam ortasında yer almaktadır. Dokuz komşu ülke ile sınırdaş konumundadır. Kuzeyde Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg ve Batıda ise Fransa

bulunmaktadır. İsviçre ve Avusturya Güneyde, Çek Cumhuriyeti ve Polonya ise Doğu'daki komşularıdır.

3 Ekim 1990 tarihinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti ile birleşmesi ile Avrupa'nın ortasındaki konumu daha bariz duruma gelmiştir. Almanya, doğu ile batı ve İskandinav ile Akdeniz havzası arasında bir köprü durumundadır. Avrupa Birliği ve NATO üyelikleri ile orta ve doğu Avrupa ülkeleri arasında da etkin bir köprü rolünü üstlenmiş bulunmaktadır.

Kuzeyden Güneye hava hattı uzunluğu 876 km'dir. Batıdan Doğuya uzunluğu ise 640 km'dir. Rusya Federasyonu'ndan sonra Avrupa'nın en çok nüfusa sahip ülkesidir.

Siyasi ve İdari Yapı

Devlet federatif yapıdadır. Almanya 16 eyaletten oluşmaktadır (Baden-Württemberg, Bavyera, Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Hessen, Mecklenburg-Ön Pomeranya, Aşağı Saksonya, Kuzey Ren-Vestfalya, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya, Saksonya-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen).

Federal Meclis iki ayrı meclisten oluşmaktadır. Bundestag (Federal Meclis) dört yıl için seçim bölgelerinin nüfusuna göre genel seçimlerle seçilir. Bundesrat ise senato mahiyetindedir ve nüfus sayısına bakılmaksızın her eyaletin iki temsilcisinden oluşur. Yasama yetkisi Federal Meclis'e aittir. Ancak Anayasanın Federal Meclis'e bıraktığı alanın dışında Eyalet Meclisleri de yasama yetkisine sahiptirler. Eyaletler, Federal Meclis'in yasama yetkisine giren bir alanda Federal Meclis bu yetkisini kullanmıyorsa yasal düzenleme yapabilirler.

Federal Cumhurbaşkanı beş yıllığına Federal Meclis Genel Kurulu tarafından kırk yaşını doldurmuş ve milletvekili seçilme hakkına sahip Almanlar arasından seçilir. Cumhurbaşkanı bir defa daha seçilebilirler. Cumhurbaşkanı ülkeyi temsil eder, yasa ile başka türlü düzenlenmedikçe federal yargıç ve memurları atar. Cumhurbaşkanı'nın özel af ve anayasaya aykırı oldukları iddiasıyla yasaların iptali için anayasa mahkemesine başvurma hakkı mevcuttur.

Yürütme yetkisi Federal Hükümete aittir. Hükümet Başkanı, Cumhurbaşkanı'nın önerisi üzerine Federal Meclis tarafından seçilir. Hükümet üyeleri ise, Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır veya azledilirler.

Nüfus ve İstihdam

Almanya'da 2022 verilerine göre 84 milyona yaklaşan nüfusun %20 kadarını göçmen kökenli vatandaşlar ve yabancılar oluşturmaktadır. Nüfusun %49'u erkek, %51'i kadındır. Ortalama yaşam süresi erkeklerde 76, kadınlarda 82'dir.

Nüfusun %8,8'i yabancılardan oluşmaktadır. Yabancı nüfusun yaklaşık %40'ını diğer AB üyesi ülkeler oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun içindeki belli başlı milletler; Türk, İtalyan, Polonyalı, Yunan, Hırvat, Avusturyalı ve Bosna-Hersek'lidir. 2022 verilerine göre %3,1 olarak gerçekleşen ülkedeki işsizlik oranının 2023 yılı için %3,3 olması beklenmektedir.

Doğal Kaynaklar

Almanya geniş çayırlara ve ormanlara, verimli ovalara sahiptir. Tarımsal araziler yaklaşık 17 milyon hektar, ülkenin ormanlık arazisi ise 11 milyon hektardır. Tarımsal arazilerin 12,1 milyon hektarlık bölümünü ekilebilir araziler ve sürekli bitkiler 4,7 milyon hektarlık bölümünü de sürekli çayır ve otlaklar oluşturmaktadır.

Ülkenin iki büyük akarsuyu, güneyden kuzeye akan Ren Nehri ve Çek Cumhuriyeti'nden gelip Hamburg Limanı yakınlarında denize ulaşan Elbe, hem Almanya hem de diğer Avrupa ülkeleri için geleneksel suyolları olarak büyük bir öneme sahiptirler. Ayrıca Ren Nehri'ni, kollarından biri olan Main Nehri vasıtasıyla, Almanya'da doğup Avusturya üzerinden Karadeniz'e dökülen Tuna Nehri'yle birleştiren bir kanal inşa edilmiştir.

Tarım, ormancılık ve balıkçılık, GSYİH'nin % 1'ini oluşturmasına rağmen, sektör ülkenin sosyal dokusu bakımından belirgin bir öneme sahiptir. Almanya'nın gıda bakımından kendine yeterlilik oranı %70'ler düzeyindedir.

Almanya'nın gerek petrol gerekse maden cevheri bakımından kaynakları sınırlı olup, bu açıdan büyük ölçüde dışa bağımlıdır. Bununla birlikte, yurtiçi tüketiminin dörtte birini karşılayabilecek düzeyde doğalgaz kaynaklarına, ayrıca geniş taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahiptir. Bunlar dışında ülke, önceki yıllarda eski Doğu Almanya'nın önemli üreticiler arasında olduğu potasyum ve küçük miktarlarda olmak üzere uranyum, kobalt, bizmut ve antimon – Güney sınırlarında Çek Cumhuriyeti ile ortak çıkarılmaktadır- gibi maden ve mineral kaynaklarına sahiptir. Ancak, ülke genel olarak metal-mineral kaynakları açısından yoksuludur.

Önemli linyit rezervleri Ren bölgesi, güney Brandenburg, Saksonya, Saksonya-Anhalt ve Aşağı Saksonya'nın doğusunda bulunmaktadır. Ekonomik olarak çıkarılabilir rezervlerin 40,5

milyar ton olduğu tahmin edilmektedir. Önemli taş kömürü rezervleri ise Ruhr bölgesinde (Kuzey RenWestfalya) ve Saarland'dadır. Rezerv büyüklüğü 2,5 milyar tondur. Ancak bu rezervlerin işletilmesinin ekonomik olmadığı düşünülmektedir.

1990'lara kadar Almanya'da (Saksonya ve Thüringen) önemli miktarda uranyum da çıkarılmıştır. Ancak nükleer santralleri işletmek için gerekli zenginleştirilmiş uranyum ithal edilmektedir.

Almanya yenilenebilir enerjiler alanında AB ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Ülkenin, dünyanın gelişmiş ekonomileri arasında ilk büyük yenilenebilir enerji ekonomisi olduğu ifade edilmektedir. Yeşil enerjiye geçişin temeli, "Birlik'90/Yeşiller" partisinin iktidar ortağı olduğu 1998-2005 yılları arasında gerçekleştirilen yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar- milyar\$)	4.262,8	4.075,4	4.308,9	4.446,5	4.635,2	4.822,1	4.947,3	5.044,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar- %)	2,6	1,8	-0,1	1,1	2,0	1,8	1,2	1,1
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	51.238	48.636	51.384	53.007	55.262	57.520	59.053	60.260
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	3,2	8,7	6,2	3,1	2,3	2,1	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	7,7	4,2	4,7	5,1	5,8	6,1	6,0	5,8
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,6	3,1	3,3	3,3	3,1	3,1	3,0	3,0
Nüfus (milyon)	83,2	83,79	83,86	83,89	83,88	83,83	83,78	83,71
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	68,6	66,5	67,2	66,5	64,4	62,3	60,9	59,6

Kaynak: IMF

*Tahmini veriler (Nisan 2023)

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük ortak olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya'dan sonra gelen en gelişmiş sanayi

ülkesidir. Ülke 83 milyonu geçen nüfusuyla Avrupa Birliği'nin de en büyük ve en önemli pazarı konumundadır.

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir.

Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya'da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır.

3. DIŞ TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Almanya'nın Ülkelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

ÜLKELER		2021	2022	DEĞİŞİM %	PAY %
SIRA	TOPLAM	1.631.098.969	1.656.338.545	1,5%	100,0%
1	ABD	144.213.202	163.808.715	13,6%	9,9%
2	FRANSA	121.187.919	121.682.628	0,4%	7,3%
3	HOLLANDA	109.069.069	113.881.248	4,4%	6,9%
4	ÇİN	122.543.344	112.555.729	-8,2%	6,8%
5	POLONYA	92.875.486	94.916.895	2,2%	5,7%
6	İTALYA	89.008.072	91.982.297	3,3%	5,6%
7	AVUSTURYA	81.676.900	86.632.892	6,1%	5,2%
8	BİRLEŞİK KRALLIK	76.863.363	77.242.644	0,5%	4,7%
9	İSVİÇRE	72.450.750	75.049.036	3,6%	4,5%
10	BELÇİKA	60.722.503	64.290.389	5,9%	3,9%
15	TÜRKİYE	25.180.881	28.305.671	12,4%	1,7%

Kaynak: ITC TradeMap

Almanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2021	2022	DEĞİŞİM %	PAY %
	TOPLAM	1.631.098.969	1.656.338.545	1,5%	100,0%
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal , edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç), (steysin vagonlar ve yarı arabaları dahil)	139.823.769	155.138.611	11,0%	9,4%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karışık olan veya, karışık olmayan ürünlerden oluşan ilaçlar (30.02, 30.05 veya, 30.06 pozisyonlarındaki eşya hariç) (deri üzerine zerk edilerek , kullanılmaya mahsus olanlar transdermal administration systems, dahil) (dozlandırılmış veya perakende satılacak şekilde , ambalajlanmış)	64.328.868	73.817.404	14,8%	4,5%
'9999	Başka yerde belirtilmeyen mallar	52.897.459	63.803.147	20,6%	3,9%
'8708	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların aksam, , parça ve aksesuarı	64.469.605	60.428.077	-6,3%	3,6%
'3002	İnsan kanı; tedavide, korunmada veya teşhiste kullanılmak üzere, hazırlanmış hayvan kanı; serum ve diğer kan fraksiyonları ve, bağışıklık sağlayan ürünler (biyoteknolojik işleme el-, de edilmiş olsun olmasın)	47.939.159	44.313.197	-7,6%	2,7%

	aşilar, toksinler, mikroorganizma, kültürleri (mayalar hariç) ve benzeri ürünler				
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (hamyağlar hariç) ; esas unsur olarak, ağırlık itibariyle, % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifinin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar	15.120.506	24.967.028	65,1%	1,5%
'8802	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydu-, lar dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yürüme-altı araçları	20.743.112	22.251.272	7,3%	1,3%
'8542	Elektronik entegre devreler	16.052.688	19.677.485	22,6%	1,2%
'2716	Elektrik enerjisi, (1) 15 OC'lik ısıda ölçülmüş	8.224.542	18.532.554	125,3%	1,1%
'9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar (sintigrafi cihazları, diğer elektromedikal cihazlar ve göz, testine mahsus cihazlar dahil)	19.101.783	17.550.179	-8,1%	1,1%

Kaynak: ITC TradeMap

Almanya'nın Ülkelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

ÜLKELER		2021	2022	DEĞİŞİM %	PAY %
SIRA	TOPLAM	1.422.827.856	1.571.746.666	10,5%	100,0%
1	ÇİN	168.692.766	200.894.553	19,1%	12,8%
2	HOLLANDA	106.812.348	119.037.687	11,4%	7,6%
3	ABD	85.497.357	96.268.462	12,6%	6,1%
4	Area Nes	52.548.060	83.103.225	58,1%	5,3%
5	POLONYA	81.596.754	81.215.312	-0,5%	5,2%
6	İTALYA	77.285.599	76.066.435	-1,6%	4,8%
7	FRANSA	73.092.757	73.388.886	0,4%	4,7%
8	BELÇİKA	57.729.371	61.072.242	5,8%	3,9%
9	ÇK CUMHURİYETİ	58.657.498	60.624.114	3,4%	3,9%
10	İSVİÇRE	59.168.380	59.086.027	-0,1%	3,8%
18	Türkiye	21.938.674	25.860.660	17,9%	1,6%

Kaynak: ITC TradeMap

Almanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2021	2022	DEĞİŞİM %	PAY %
	TOPLAM	1.422.827.856	1.571.746.666	10,5%	100,0%
'9999	Başka Yerde Belitilmeyen Mallar	65.428.168	79.481.127	21,5%	5,1%
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	47.471.250	77.508.882	63,3%	4,9%
'8703	Binék otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal , edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç), (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil)	67.501.958	67.758.777	0,4%	4,3%
'2709	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham)	40.266.885	62.255.927	54,6%	4,0%
'3002	nsan kanı; tedavide, korunmada veya teşhiste kullanılmak üzere, hazırlanmış hayvan kanı; serum ve diğer kan fraksiyonları ve, bağışıklık sağlayan ürünler (biyoteknolojik işleme el-, de edilmiş olsun olmasın) aşilar, toksinler, mikroorganizma,	40.681.901	40.288.283	-1,0%	2,6%

	kültürleri (mayalar hariç) ve benzeri ürünler				
'8708	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların aksam, , parça ve aksesuarı	38.077.779	39.500.108	3,7%	2,5%
'2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	12.890.434	35.583.837	176,0%	2,3%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karışık olan veya, karışık olmayan ürünlerden oluşan ilaçlar (30.02, 30.05 veya, 30.06 pozisyonlarındaki eşya hariç) (deri üzerine zerk edilerek , kullanılmaya mahsus olanlar transdermal administration systems, dahil) (dozlandırılmış veya perakende satılacak şekilde , ambalajlanmış)	33.965.657	33.575.193	-1,1%	2,1%
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (hamyağlar hariç) ; esas unsur olarak, ağırlık itibarıyla, % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifinin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar	22.124.559	33.315.137	50,6%	2,1%
'8471	Tarifenin başka bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan otomatik, bilgi işlem makinaları ve bunlara ait birimler; manyetik veya optik, okuyucular, verileri kayıt ortamına kod şekline dönüştürerek girmeye ait, makinalar ile bu verileri işleyen makinalar	33.376.123	28.956.824	-13,2%	1,8%

Kaynak: ITC TradeMap

4. TÜRKİYE ile TİCARET

Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2020	2021	2022	DEĞİŞİM % 2021-2022	PAY %
	TOPLAM	15.980.400	19.317.751	21.144.909	9,5%	100,0%
'8708	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların aksam, , parça ve aksesuarı	902.294	1.255.399	1.439.902	14,7%	6,8%
'8409	Sadece veya esas itibarıyla 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki, motorların aksam ve parçaları	775.365	910.051	846.484	-7,0%	4,0%
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal , edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç), (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil)	859.133	856.666	758.505	-11,5%	3,6%
'7604	Aluminyumdan çubuklar ve profiller	222.672	444.076	639.425	44,0%	3,0%
'6110	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme)	451.543	582.021	633.936	8,9%	3,0%
'6109	Tiştörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim, eşyası (örme)	549.252	595.281	574.137	-3,6%	2,7%

'6204	Kadınlar ve kız çocuklar için takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler, pantolon etekler, pantolonlar, askılı, ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar ve şortlar (yüzme, kıyafetleri hariç)	359.185	451.703	570.904	26,4%	2,7%
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, (hamyağlar hariç) ; esas unsur olarak, ağırlık itibariyle, % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden, elde edilen yağları içeren ve tarifinin başka yerinde, belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, atık yağlar	12.872	15.627	449.236	2774,7%	2,1%
'8544	İzole edilmiş (emaye kaplanmış veya anodize edilmiş olanlar dahil), teller, kablolar (koaksiyel kablolar dahil) ve diğer izole edilmiş, elektrik iletkenler (bağlantı parçaları ile teçhiz edilmiş olsun, olmasın); tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar, (bağlantı parçalarıyla veya elektrik iletkenleri ile teçhiz edilmiş, olsun olmasın)	190.461	282.888	367.978	30,1%	1,7%
'8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ; sıvı elevatörleri	216.623	306.419	331.506	8,2%	1,6%

Kaynak: ITC TradeMap

Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2020	2021	2022	DEĞİŞİM % 2021-2022	PAY %
	TOPLAM	21.732.800	21.757.477	24.032.738	10,5%	100,0%
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal , edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç), (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil)	2.559.029	1.789.380	2.073.927	15,9%	8,6%
'8802	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydu-, lar dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	978.467	407.350	1.382.844	239,5%	5,8%
'8708	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu taşıtların aksam, , parça ve aksesuarı	1.016.995	1.281.545	1.382.823	7,9%	5,8%
'8408	Sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	455.530	511.335	572.728	12,0%	2,4%
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karışık olan veya, karışık olmayan ürünlerden oluşan ilaçlar (30.02, 30.05 veya, 30.06 pozisyonlarındaki eşya hariç) (deri üzerine zerk edilerek , kullanılmaya mahsus olanlar transdermal administration systems, dahil) (dozlandırılmış veya perakende satılacak şekilde , ambalajlanmış)	660.121	736.282	509.965	-30,7%	2,1%

'8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki, motorların aksam ve parçaları	339.633	461.905	416.305	-9,9%	1,7%
'3002	İnsan kanı; tedavide, korunmada veya teşhiste kullanılmak üzere, hazırlanmış hayvan kanı; serum ve diğer kan fraksiyonları ve, bağışıklık sağlayan ürünler (biyoteknolojik işleme el-, de edilmiş olsun olmasın) aşılarda, toksinler, mikroorganizma, kültürleri (mayalar hariç) ve benzeri ürünler	351.208	450.459	377.235	-16,3%	1,6%
'8479	Bu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan, kendine özgü bir fonksiyonu olan makineler ve mekanik cihazlar	268.070	308.133	368.366	19,5%	1,5%
'7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları; demir, veya çelik döküntü ve hurdalarının yeniden ergitilmesi suretiyle, elde edilen külçeler	153.690	316.007	309.055	-2,2%	1,3%
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler ve epoksi reçineler (ilk şekillerde); polikarbonatlar, alkit reçineler, polialilesterler ve diğer poliester-, ler (ilk şekillerde)	239.577	292.700	305.854	4,5%	1,3%

Kaynak: ITC TradeMap

5. ALMANYA TEKSTİL PAZARI¹

Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)

ÜLKELER		2021	2022	DEĞİŞİM %	PAY %
SIRA	TOPLAM	10.850.340	10.882.635	0,3%	100,0%
1	POLONYA	1.029.197	1.021.180	-0,8%	9,4%
2	ABD	777.666	792.778	1,9%	7,3%
3	İTALYA	724.469	728.128	0,5%	6,7%
4	FRANSA	605.524	629.489	4,0%	5,8%
5	AVUSTURYA	613.270	594.737	-3,0%	5,5%
6	ÇEK CUMHURİYETİ	517.085	507.160	-1,9%	4,7%
7	HOLLANDA	511.099	494.063	-3,3%	4,5%
8	ROMANYA	425.178	420.142	-1,2%	3,9%
9	BİRLEŞİK KRALLIK	367.590	383.222	4,3%	3,5%
10	ÇİN	447.588	369.235	-17,5%	3,4%
11	TÜRKİYE	308.483	347.586	12,7%	3,2%

Kaynak: ITC TradeMap

Almanya'nın Tekstil İhracatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2021	2022	Değişim %	Pay %
	TOPLAM	10.850.340	10.882.635	0,3%	100,0%
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya, lamine edilmiş olsun olmasın)	2.359.680	2.093.895	-11,3%	20,0%

¹50,51,52,53,54,55,56,58,59 ve 60 faslında kullanılan gtıp pozisyonları:

5001,5002,5003,5004,5005,5006,5007,5101,5102,5103,5104,5105,5106,5107,5108,5109,5110,5111,5112,5113,5201,5202,5203,5204,5205,5206,5207,5208,5209,5210,5211,5212,5301,5302,5303,5304,5305,5306,5307,5308,5309,5310,5311,5401,5402,5403,5404,5405,5406,5407,5408,5501,5502,5503,5504,5505,5506,5507,5508,5509,5510,5511,5512,5513,5514,5515,5516,5601,5602,5603,5604,5605,5606,5607,5608,5609,5801,5802,5803,5804,5805,5806,5807,5808,5809,5810,5811,5901,5902,5903,5904,5905,5906,5907,5908,5909,5910,5911,6001,6002,6003,6004,6005,6006

'5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş, mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	1.031.545	984.267	-4,6%	9,4%
'5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus, bu fasılın 7 nolu notunda belirtilen ürünler ve eşya	945.481	956.673	1,2%	9,1%
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54.04 pozisyo-, nundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	531.100	507.781	-4,4%	4,8%
'5503	Sentetik devamsız lifler (karde edilmemiş, taranmamış veya iplik , imali için diğer surette hazırlanmamış)	128.829	378.322	193,7%	3,6%
'5404	Sentetik monofilamentler (67 desiteks veya daha fazla olup, enine, kesiti 1 mm. yi geçmeyenler) ; şerit ve benzerleri (suni saman gibi), (görünen genişliği 5 mm. yi geçmeyen dokumaya elverişli sentetik, maddelerden)	305.358	355.610	16,5%	3,4%
'5906	Kauçuklu mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	358.330	339.117	-5,4%	3,2%
'5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. ı geçmeyenler)	318.748	319.537	0,2%	3,1%
'5806	Kordelalar (58.07 pozisyonunda yer alanlar hariç); paralel hale getirilip, yapıştırılmış iplik veya liflerden atkı ipliksiz kordelalar (boldükler)	295.979	295.684	-0,1%	2,8%
'6005	Çözümlü tipi örgülü olan diğer mensucat (galloon örgü makinaları ile, yapılanlar dahil) (60.01 ila 60.04 Pozisyonundakiler hariç)	247.441	236.093	-4,6%	2,3%

Kaynak: ITC TradeMap

Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (1000 \$)

	ÜLKELER	2021	2022	DEĞİŞİM %	PAY %
SIRA	TOPLAM	8.883.857	9.089.030	2,3%	100,0%
1	ÇİN	1.079.491	1.192.985	10,5%	13,1%
2	İTALYA	1.206.590	1.192.704	-1,2%	13,1%
3	Türkiye	465.444	554.765	19,2%	6,1%
4	HOLLANDA	536.749	496.555	-7,5%	5,5%
5	AVUSTURYA	438.710	424.918	-3,1%	4,7%
6	ÇEK CUMHURİYETİ	372.418	369.230	-0,9%	4,1%
7	BELÇİKA	386.567	352.671	-8,8%	3,9%
8	ABD	337.748	348.199	3,1%	3,8%
9	POLONYA	366.523	343.943	-6,2%	3,8%
10	İSPANYA	321.929	310.069	-3,7%	3,4%

Kaynak: ITC TradeMap

Almanya'nın Tekstil İthalatı Yaptığı Başlıca Ürünler (1000 \$)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2021	2022	Değişim %	Pay %
	Tekstil	8.883.857	9.089.030	2,3%	100,0%
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya, lamine edilmiş olsun olmasın)	1.423.921	1.298.030	-8,8%	15,5%
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak, satılacak hale getirilmemiş) (67 desiteksten az olan sentetik mono, filamentler dahil)	745.100	784.565	5,3%	9,4%
'5503	Sentetik devamsız lifler (karde edilmemiş, taranmamış veya iplik , imali için diğer surette hazırlanmamış)	626.573	621.589	-0,8%	7,4%
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54.04 pozisyo-, nundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	462.553	478.266	3,4%	5,7%

'5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus, bu fasılın 7 nolu notunda belirtilen ürünler ve eşya	505.621	462.006	-8,6%	5,5%
'5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş, mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	317.654	286.854	-9,7%	3,4%
'5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. ı geçmeyenler)	218.057	224.115	2,8%	2,7%
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle % 85 veya, daha fazla pamuk içeren ve perakende olarak satılacak hale, getirilmemiş olanlar)	176.525	212.807	20,6%	2,5%
'5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (karde edilmiş veya taranmış), (yığın halinde taranmış yün dahil)	169.497	204.533	20,7%	2,4%
'5509	Sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç) (perakende, olarak satılacak hale getirilmemiş)	185.568	196.068	5,7%	2,3%

Kaynak: ITC TradeMap

6. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Federal Almanya'daki mevcut dış ticaret uygulamaları hem ulusal hem de Avrupa Birliği hukukuna dayanmaktadır. Ulusal düzeydeki düzenlemeler, Dış Ekonomik Faaliyetler Yasası(Außenwirtschaftsgesetz-AWG) ve Dış Ekonomik Faaliyetler Yönetmeliği'ne

(Außenwirtschaftsverordnung-AWV) tabidir. Konu ile ilgili AB hukuku kısıtlamaları, ilgili AB düzenlemelerinde ve elektronik gümrük tarifesinde bulunabilir.

Malların serbest dolaşımına ve küresel ticarete rağmen, belli mallar ithalat ve ihracatta kısıtlamalara tabidir. Dış ticaret yönelik yasaklamalar ve kısıtlamalar temelde aşağıda sıralanan alanlardaki hakların korunması için gerçekleştirilmektedir:

- Kamu düzeninin korunması
- Çevrenin korunması
- İnsan sağlığının korunması
- Hayvanların korunması
- Bitkilerin korunması
- Sınai mülkiyet haklarının korunması
- Kültürel mirasın korunması

Bununla birlikte belirli mallara bazı ülkeler için kısıtlamalar uygulanmaktadır.Dış Ticaret Mevzuatı ile ilgili F. Almanya ve AB düzeyindeki ayrıntılı bilgilere aşağıdaki internet sayfaları üzerinden ulaşılabilir:

- Trade - European Commission - Import And Export Rules

(<https://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/>)

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı – Dış Ticaret Mevzuatı

(<https://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Artikel/Aussenwirtschaft/aussenwirtschaftsrecht.html>)

- Gümrükler Genel Müdürlüğü

(https://www.zoll.de/DE/Fachthemen/Aussenwirtschaft-Bargeldverkehr/aussenwirtschaftbargeldverkehr_node.html)

- GTAI-Germany Trade and Invest - Customs and Import Arrangements

(<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/investment-guide/the-tax-system/customs-and-importarrangements-65594>)

Avrupa Birliği Ortak Dış Ticaret Politikası

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler arasında tesis edilen Gümrük Birliği çerçevesinde, üye ülkeler üçüncü ülkelere ithalatta ortak kuralları uygulamaktadır.

Bu çerçevede, ticaret politikası münhasıran Avrupa Birliği'nin yetki alanına girmekte ve "Ortak Ticaret Politikası (OTP)" olarak adlandırılmaktadır. OTP, ortak gümrük tarifeleri; çok taraflı, bölgesel ve ikili ticaret anlaşmaları; üçüncü ülkelere uygulanan tek taraflı tavizler ve ticari savunma araçlarını kapsamaktadır. OTP çerçevesinde, mal ticaretinin yanı sıra hizmetler, ticaretle bağlantılı fikri mülkiyet hakları ve doğrudan yabancı yatırımlar AB'nin münhasır yetki alanında yer almaktadır.

Bu doğrultuda:

AB üyesi ülkelere ortak gümrük tarifesi ve ticari savunma araçları uygulanmakta olup, ürünlere uygulanan gümrük vergileri ve varsa, ürünler üzerinde bulunan ticari savunma araçlarına TARIC CONSULTATION veri tabanı üzerinden erişilebilmektedir.

TARIC veri tabanı ürün bazında faaliyet göstermektedir. TARIC görüntüleme sayfasında ürün kodu (good code) kısmına bilgi edinilmek istenen ürünün GTIP kodu, Geliş/Varış Ülkesi (Origin/Destination) kısmına ise ürünün ihraç veya ithal edilmek istendiği ülke yazılmak suretiyle söz konusu ürüne dair mevcut tüm uygulama ve tüzüklere ulaşılabilir. Ürünün GTIP kodunu bilmiyorsanız gelişmiş arama (advanced search) sekmesinden metin bazında da arama yapılabilir.

TARIC kullanılarak ne yapılabilir?

- Ürüne dair gümrük uygulamaları ve kotalarına, gümrük muafiyetlerine;
- Ürüne dair alınmış ticaret politikası önlemlerine (dampinge karşı uygulamalar, telafi edici önlemler vs.);
- Ürüne yönelik alınmış ithalat veya ihracat kısıtlamalarına ulaşılabilir.

TARIC veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Access2Market üye ülkelerin ve AB'nin 120'den fazla ticaret ortağının AB ile dış ticareti kapsamındaki;

- Gümrük Vergilerine;
- Menşe Kurallarına;
- Yürürlükteki Diğer Vergilerine;
- İthalat Prosedürlerine;
- Ürüne ilişkin Teknik Gerekliliklere;
- Dış Ticaret istatistiklerine ilişkin detaylı bilgileri ihtiva eden bir veri tabanıdır.

Access2Market veri tabanına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>)

AB dışı ülkelerin AB ile olan ticari anlaşmalarına ve yararlanabildikleri gümrük muafiyetlerine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/non-eu-markets>)

Üye ülkelerin pazar profillerine, ithalat prosedürlerine ve dış ticareti düzenleyen mevzuatı ile birlikte ticarete konu ürüne ilişkin teknik mevzuatına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-market-0#tocms>)

Access2Market veri tabanında mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti ve e-ticarete ilişkin veriler de yer almaktadır. Bu bilgilere aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/services>)

Access2Market veri tabanını daha etkin kullanmak adına Avrupa Komisyonunun organize ettiği sanal eğitim programlarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilir:

(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/events-access2markets>)

Ayrıca, AB tarafından üçüncü ülkelere karşı yürütülen ve tamamlanan dumping, sübvansiyon ve korunma önlemleri soruşturmalarına aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir.

(<https://trade.ec.europa.eu/tdi/index.cfm>)

AB, ikili ticaret anlaşmaları bağlamında aktif bir ticaret politikası izlemektedir. AB tarafından yeni nesil serbest ticaret anlaşmaları (STA) ile mal ticaretinin yanı sıra, hizmetler, kamu alımları, fikri mülkiyet hakları, sürdürülebilir kalkınma gibi ticaret ile ilgili alanları da içeren kapsamlı STA'lar müzakere edilmekte ve akdedilmektedir. AB'nin STA'ları hakkında detaylı bilgiye aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>)

AB, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) kapsamında Gelişme Yolundaki Ülke ve En Az Gelişmiş Ülkeler (EAGÜ) belirli dönemler için geçerli olacak şekilde tek taraflı olarak vergi tavizleri sağlamaktadır. Halihazırda uygulanan GTS Rejimi, düşük ve düşük orta gelirli ülkeler için gümrük tarifelerini tamamen ya da kısmen kaldıran Standart GTS Rejimi; sürdürülebilir kalkınma ve iyi yönetişimin sağlanmasını teşvik üzere GTS Rejimi ekinde sayılan Uluslararası Konvansiyonları onaylamaları ve uygulamaları şartıyla gelişmekte olan ülkeler için tarifeleri sıfırlayan GTS + ve silah ve mühimmat hariç olmak üzere en az gelişmiş ülkelere gelen diğer malların vergisiz ve kotasız olarak AB pazarına girmesine imkan tanıyan Silahlar Hariç Her Şey (Everything But Arms-EBA) düzenlemelerini içermektedir. Güncel GTS yararlanıcısı ülkelerin listesine aşağıdaki adresten erişim sağlanabilmektedir:

(<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/>)

İthalat Rejimi

Bazı üçüncü ülkelerden gelen tekstil ve çelik ürünleri genellikle ithalat kotaları ile kısıtlanmakta ve ithalat lisansı gerektirmektedir. Lisanslarla ilgili daha fazla bilgi, ilgili prosedürlerden sorumlu olan Federal Ekonomi ve İhracat Denetimi (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle-BAFA) web sitesinde mevcuttur. Örneğin; sağlık, silah veya nesli tükenmekte olan bitki ve hayvan türleri gibi insan sağlığı, kamu güvenliği veya çevre koruma açısından risk oluşturabilecek ürünlere özel ithalat kontrol düzenlemeleri uygulanır.

Herhangi bir ithalat yönetmeliğine veya lisansına bakılmaksızın, ithalatçıların ürünle ilgili kurallar hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir, çünkü Almanya'daki ticari işlemlere rehberlik eden yasal işlemler ve idari prosedürler, ithalatın yapıldığı ülkedeki yasalardan farklı olabilir. İthalatta uygulanan kısıtlamalar ve yasaklarla ilgili ayrıntılı bilgiler Gümrükler Genel Müdürlüğü internet sayfasında belirtilmiştir:

(http://www.zoll.de/EN/Businesses/Movement-of-goods/Import/Restrictions/restrictions_node.html).

Avrupa Komisyonu TARIC veri tabanı için:

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?callbackuri=CBU-36&Lang=en).

Gümrük Tarifeleri

Almanya Federal Cumhuriyeti Avrupa Birliği üyesi olduğundan dolayı, diğer üye ülkeler gibi Ortak Ticaret Politikasının en önemli aracını teşkil eden Ortak Gümrük Tarifesini (OGT) uygulamaktadır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği kapsamındaki ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir miktar kısıtlaması bulunmamaktadır. Gümrük Birliği 31 Aralık 1995 tarihinden beri yürürlükte olup, temeli 1963'te imzalanan Ankara Anlaşması ve 1970'de imzalanan Ek Protokol'e dayanmaktadır.

Gümrük Birliği, sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini (sanayi payı itibariyle) kapsamaktadır. Gümrük Birliği sınırlarında üretilen ve elde edilen mallar ya da Gümrük Birliği'nde serbest dolaşıma sunulan mallar bu gümrük statüsünün kanıtı olan A.TR Belgesi eşliğinde Gümrük Birliği topraklarında herhangi bir yerde serbestçe dolaşma hakkına sahiptir.

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin Gümrük Birliği'nin son aşamasının uygulanmasına ilişkin 1/95 sayılı ve 22 Aralık 1995 tarihli kararı:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:21996D0213%2801%29&rid=2>)

- AT-Türkiye Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 1/2006 sayılı ve 26 Eylül 2006 tarihli AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 1/95 sayılı kararının uygulamasına ilişkin ayrıntıları düzenleyen karar

(<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:265:0018:0038:en:PDF>)

Gümrük Birliği, Amsterdam Anlaşması EK 1'de belirtilen tarım ürünleri ile Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması'nın kapsadığı kömür ve çelik ürünlerini kapsamamaktadır. Bu ürünler aşağıdaki yasal dayanaklar çerçevesinde tavizli bir rejimden yararlanabildikleri zaman bir menşe ispat belgesi ibraz edilmesi gerekmektedir (Movement Certificate-Dolaşım Belgesi-EUR.1 ve fatura beyanı).

Yasal Dayanaklar:

- AT-Türkiye Ortaklık Konseyi'nin 25 Şubat 1998 tarihli ve 1/98 sayılı kararı ile tarım ürünleri ticaret rejimi hakkında 3 no.lu Protokol:

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:1998:086:TOC>)

- Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki anlaşma uyarında Anlaşmanın 1. Protokolünü değiştiren 8 Temmuz 1991 tarihli Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu kuran Anlaşma kapsamındaki ürünlerin ticaretiyle ilgili düzenlenen Ortak Komite'nin 2/99 sayılı kararı:

(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2009.143.01.0001.01.ENG)

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI

İş insanlarımız tarafından Avrupa Birliği üyesi ülkelerin pazarına erişimde dikkate alınması gereken önemli bir husus Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde gerçekleşmekte olan ekonomik dönüşüm sürecidir.

Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı [Avrupa Yeşil Mutabakatı \(AYM\)](#)² ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. AB, bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Sanayiden finansmana, enerjiden ulaştırmaya ve binalardan tarıma uzanan bir dizi alanda

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en ²
<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>

³ SKDM Taslak Metni (Resmi onay süreci devam etmektedir):

[https://www.europarl.europa.eu/ReqData/commissions/envi/inaq/2023/02-08/ENVI_AG\(2023\)742452_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/ReqData/commissions/envi/inaq/2023/02-08/ENVI_AG(2023)742452_EN.pdf)

AB politikalarında kapsamlı değişiklikler öngören Yeşil Mutabakat, Tek Pazar'ın tesisinden bu yana AB'nin en büyük girişimlerinden birisidir.

Bu kapsamda, AB'nin iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım ve vergilendirme politikalarının 2030 yılına kadar 1990'daki seviyesine kıyasla %55 emisyon azalımı sağlanacak şekilde gözden geçirilmesi için "Fit for 55" (55'e Uyum) mevzuat değişikliği paketi² Avrupa Komisyonu'nca 14 Temmuz 2021'de yayımlanmıştır.

Paketin uluslararası ticareti etkileyecek en önemli unsurlarından birisi Sınırdaki Karbon Düzenlemesidir³(SKDM/CBAM). 1 Ekim 2023 itibariyle yürürlüğe girmesi beklenen SKDM kapsamında, ilk aşamada, demir-çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen ürünleri için sera gazı emisyonlarının raporlaması yapılacak, 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren ise AB'de yetkilendirilmiş ithalatçılar tarafından ithal edilen, düzenleme kapsamındaki ürünler için raporlanan emisyonlar temelinde karbon ücreti ödenmeye başlanacaktır. İş insanlarımızca uygulama esaslarını belirleyecek ikincil düzenlemelerin takibi önemlidir.

Yeşil Mutabakatın ana unsurlarından bir diğeri ise ilgili tüm ürün mevzuatına etki edecek olan döngüsel ekonomidir. Bu ana tema altında, 10 Mart 2020 tarihinde Yeni Sanayi Stratejisi³, 11 Mart 2020 tarihinde ise Döngüsel Ekonomi Eylem Planı⁴ açıklanmıştır. Böylece AB, hammadde temini aşamasından ürünlerin üretimi, tüketimi ve atık yönetimine dair döngüsel bir yaklaşım ile yeni kurallar getirileceğini açıklamış, **elektronik ve bilişim teknolojileri, piller ve araçlar, ambalaj, plastikler, tekstil, yapı ve inşaat, gıda, su ve besinler** öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir.

Gümrük Birliği kapsamında ülkemizce uyum sağlanan ürün mevzuatında önemli değişiklikler getirecek olan ve 30 Mart 2022 tarihinde açıklanan Sürdürülebilir Ürün İnişyatifi⁵ ile gıda, yem ve medikal ürünler haricinde tüm ürün grupları için sürdürülebilirliğin bir norm olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede açıklanan Yeni Eko-Tasarım Tüzüğü Taslağı⁶ ile ürünlerin AB piyasasına arzı için karşılaması gereken standartların sürdürülebilirlik ekseninde şekillendirilmesi, ürüne ilişkin söz konusu bilgilerin tüketici, piyasa gözetimi otoriteleri, geri dönüşüm sektörüncce kolayca ulaşılabilir olmasını sağlamak üzere ürüne eşlik edecek "**dijital ürün pasaportları**" geliştirilmesi, zorunlu yeşil kamu alımları kriterleri getirilmesi amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, AB'nin Döngüsel Ekonomi Eylem Planı kapsamında öncelikli ürün gruplarından başlamak üzere tüm ürünlere yönelik mevzuat tasarıları hazırlaması öngörülmekte olup, ilk aşamada batarya, tekstil, yapı malzemeleri, ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin mevzuat tasarıları/stratejiler yayımlanmıştır.

AB tarafından açıklanan Atık Sevkiyatı Tüzüğü Taslağı⁷ ile ise AB bir taraftan üçüncü ülkelere kontrolsüz atık ihracatını kontrol altına almayı hedeflerken, AB içindeki mevcut atıkların da bir kaynak olarak ekonomiye kazandırılmasını amaçlamaktadır.

³ [A new Industrial Strategy for a green and digital Europe \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/industrial-strategy_en)

⁴ https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12567-Sustainable-productsinitiative_en

⁶ https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products/labelling-rules-and-requirements/sustainable-products/ecodesign-sustainable-products_en

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_5916

AB tarafından önümüzdeki dönemde açıklanacak mevzuat tasarımları ile açıklanan tasarımların son durumlarına ilişkin bilginin [Döngüsel Ekonomi Eylem Planı](#)⁸ sayfasından takibi mümkündür.

Avrupa Birliği'nde yürürlükte bulunan gümrük vergilerine, internet aracılığıyla (http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en) veya (<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>) adreslerinden ulaşmak mümkün bulunmaktadır. Söz konusu bağlantı, eşya tanımı veya gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) bazında arama yapılmasına olanak tanımakta, ayrıca söz konusu ürüne ilişkin başka kısıtlamalar varsa onları da göstermektedir.

Öte yandan, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nın kabulü ve 1 Ocak 1996 tarihinde Gümrük Birliği'nin yürürlüğe konulmasıyla, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri sıfırlanmış ve Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi uygulamaya başlamıştır. Türkiye-AB Gümrük Birliği, sadece sanayi ürünlerini ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsamakta, geleneksel tarım ürünleri ise kapsam dışı bulunmaktadır. İşlenmiş tarım ürünlerinde gümrük vergileri tespit edilirken, tarım payı ile sanayi payı ayrılmakta ve sadece sanayi payı vergi muafiyetine tabi tutulmaktadır.

KDV mükellefi mal veya hizmet sağlayan Alman firmaları veya ithalatçılarıdır. Ancak, vergi nihai aşamada tüketiciye yansıtılmaktadır. Almanya'da standart KDV oranı %19'dur. Ancak bu oran, temel gıda ürünleri, kitap, gazete gibi kültürel yayınlar, bazı sağlık ürünleri gibi ürünlerde %7 olarak uygulanmaktadır. KDV tutarının faturalarda ayrıca belirtilmesi zorunludur.

Ülkemize ya da diğer ülkelere karşı uygulanan anti dumping vergilerine (<http://trade.ec.europa.eu/tdi/completed.cfm>) adresinden, ÖTV oranlarına (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/excise-duties-alcohol-tobacco-energy_en) adresinden ulaşılabilir.

İç Vergiler

Almanya'da girişim ve yatırım faaliyetleri ile ilgili vergi çeşitleri gelir vergisi, kurumlar vergisi, ticari işletme vergisi ile katma değer vergisi-KDV'dir.

⁸ https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

Gelir Vergisi (Einkommensteuer): Alman Gelir Vergisi Kanunu, verginin konusu içerisinde giren gelir unsurlarını; ziraat ve ormancılık gelirleri, ticari kazançlar, serbest meslek kazançları, ücretler, sermaye gelirleri, kiralama ve leasing gibi gelirler ve diğer gelirler (Örneğin; emekli aylıkları, spekülasyon karları vb.) olmak üzere yedi gruba ayırmıştır.

Gelir vergisi tarifesi mükelleflerin kişisel özelliklerini dikkate alan artan oranlı bir yapıya sahiptir. Tarife oranları %0'dan %45'e kadar değişmektedir. Vergi tarifesinde belli bir tutara kadar gelire %0 oranı uygulanarak vergi dışı bırakılmakta ve kişilerin gelirlerine uygulanacak olan vergi oranı sahip oldukları gelir seviyesine ve medeni durumlarına göre değişmektedir.

Mevzuata göre evli çiftlerin gelirleri isteğe bağlı olarak birleştirilir ve bir beyanname vermek suretiyle vergiye tabi tutulur. Ancak eşler ayrı olarak vergilendirmeyi isteme hakkına da sahiptirler. Bakıma muhtaç, örgün ve mesleki eğitimde bulunan (25 yaşına kadar) ve 18 yaşını doldurmamış çocukların gelirleri anne veya babanın geliri ile birlikte vergilendirilir.

Gelir vergisinden ayrı olarak elde edilen gelir üzerinden 1990 yılında Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesi üzerine %5,5 oranında Dayanışma Zammı (Solidaritätszuschlag) kesilmekte ve bir de gelir vergisi mükellefleri, kiliseye de üye iseler, kilise vergisi ödenmektedir.

İkametgahı ya da sakin bulunduğu yer Almanya olan her kişi, geniş anlamda gelir vergisi yükümlüsüdür. Bununla birlikte ikametgahı ya da sakin olduğu yer Almanya dışında olan şahısların, Almanya içinde elde ettikleri gelirler hakkında sınırlı bir biçimde (dar anlamda) vergi yükümlülükleri vardır.

Gelir vergisinde elde edilen kazançlar şu şekilde hesaplanır. Elde edilen gelirlerden bu gelirlerle bağlantılı olan giderler çıkartılır (vergi kanununda belirtilen durumlarda). Bu miktardan bazı farklı ve özel olan giderler belli bir miktarda düşülür (örneğin bazı sigortalar) ve kalan miktardan kişisel gelir vergisi ödenmek zorundadır.

Özellikle giderler Türk ve Alman vergi sistemlerinde farklı olabilmektedir. Özellikle giderlerin tanınması için Almanya'da birçok detaya dikkat etmek gerekebilir. Türkiye'de gider olmayan ödemeler, Almanya'da kişisel gelir vergi beyannamesinde gider olarak düşülebilir.

Almanya'da ücretler yıl bazında hesaplanarak aylık stopajlar ödenir. Bu yüzden gerçek kişiler ücret dışında başka gelirleri olduğu takdirde yıllık gelir vergi beyannamesi vermek zorundadırlar. Ücretten başka kazancı olmayan bir vatandaş için gelir vergisi beyannamesi verilmesi zorunlu değildir ancak bazı giderleri düşebilmek adına avantajlı olabilmektedir.

24 Ocak 2012 tarih ve 28183 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 1 Ağustos 2012 tarihinde yürürlüğe giren Almanya ve Türkiye arasında yapılan “Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması” gereğince mükellef iki ülkede de vergi ödediği takdirde, bu vergiyi ikamet edilen ülkede belirli şartlar altında vergiden düşebilmektedir.

Kurumlar Vergisi (Körperschaftsteuer): Kurumlar vergisi, tüzel kişilerden alınmakta olup ödenmiş ve dağıtılmış kârın %15’ini karşılamaktadır. Sermaye şirketlerine yapılan kâr dağıtımları, kurumlar vergisi kapsamında değildir. Gerçek kişilere (kişiler ve şahıs şirketleri hissedarları) yapılan dağıtımlarda ise çifte vergilendirmenin önlenmesi amacıyla yarım gelir usulü (Halbeinkünfteverfahren) uygulanarak dağıtılan kârın sadece yarısı vergilendirilir. Zira bu tutar üzerinde, daha önce dağıtılmış kâr payı olarak kurumlar vergisi tahakkuk etmiştir.

Ticari ve Sınai İşletme Vergisi [Gewerbsteuer]: Almanya’da faaliyet gösteren her işletme, işletme vergisine tabidir. Burada, vergi yükümlüsü işletme sahibi, yani kendi hesabına firmayı işleten kişidir. Bu vergi tutarı, işletmenin mali gücü ve her belediyenin kendisine göre belirlediği orana göre değişmektedir. Buna uygun olarak da işletme vergisi olarak belirlenmiş sabit bir vergi oranı bulunmamakta, bunun yerine ödenmesi gereken bu vergi tutarı, işletme kârı ile her belediyenin kendisine göre belirlediği orana göre değişmektedir. Belediyeden belediyeye değişen bu oran %13-20 arasında yer almaktadır.

Katma Değer Vergisi (Umsatzsteuer): Bir işletmenin faaliyetleri çerçevesinde belirli bir bedel karşılığında ifa ettiği mal üretimi ve hizmetlerden katma değer vergisi alınmaktadır. İşletme, kendisine faturada belirtilmiş olan katma değer vergisini ön vergi olarak, kendi vergi borcundan mahsup edebilir. Buna müsaade etme yetkisi ise vergi idaresindedir. Almanya’da katma değer vergisi oranı %19’dur. İndirimli oran (%7), gıda maddeleri, kitap ve gazete, otel, bilim ve sanat alanında kullanılan mal ve hizmetler için geçerlidir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Avrupa Birliği kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin Almanya’ya (veya herhangi bir AB ülkesine) ihraç edilebilmesi için, üzerinde CE İşareti bulunması zorunludur. Bu işareti taşıması gerektiği halde taşımayan bir ürünün AB üyesi ülkelere ihracatı mümkün değildir.

CE, “Communauté Européenne” (Avrupa Topluluğu) anlamına gelir ve ilgili tarafın mallarının Avrupa güvenlik standartlarına uygun olarak başarılı bir şekilde üretildiğini gösterir.

Ürünlerin, CE işaretili olarak piyasaya sunulmasından üretici sorumludur. Ancak, eğer üretici ya da üreticinin yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı

yerine getirmek zorundadır. Bir başka deyişle, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB normlarına uygun olduğunu garanti etmek zorundadır.

Her bir AB üyesi devlet, CE işaretinin doğru bir şekilde kullanıldığından ve CE işaretli ürünlerin tüketiciler için gerçekten güvenli olduğundan emin olmak için piyasa gözetim birimleri oluşturmuştur.

F.Almanya’da yetkili kurum “Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin”dır

(https://www.baua.de/EN/Home/Home_node.html).

Avrupa Birliği’nin Ürünlere Dair Teknik Mevzuatı

Bir ürünün Avrupa Birliği (AB) pazarına girebilmesi için AB’nin tüzük, direktif vb. adlar ile meydana getirdiği (EURLEX internet sayfasından ulaşılabilen) teknik mevzuata uygun olarak üretilmesi ve piyasaya arz koşullarını sağlaması gerekmektedir. AB’nin teknik mevzuatı, tüm ürünler için temel kuralları belirleyen yatay mevzuatın yanı sıra, ürünlere ilişkin teknik düzenlemelerden (örn: oyuncaklar, makineler, asansörler, tıbbi cihazlar, yapı malzemeleri, kimyasallar vs.) oluşmaktadır. Bunun haricinde, AB içinde ortak bir düzenlemeye tabi olmayan (kırtasiye ürünleri, mobilyalar, saatler vs.) ürünler yönünden üye ülkeler kendi düzenlemelerini yapmakta serbesttir.

Ülkemiz, Gümrük Birliği gereğince AB’nin ürünlere ilişkin teknik mevzuatını ve sistemini uyumlaştırmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye AB’nin CE İşareti, onaylanmış kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetimi, AB’nin ortak bir düzenlemesi olmayan alanda karşılıklı tanımaya dair kurallarını ve ürünlere ilişkin (sektörel) mevzuatını ulusal mevzuatına aktarmıştır. Ülkemiz, AB’nin ürünlere ilişkin mevzuatındaki güncellemeleri de takip ederek bilahare ulusal mevzuatına yansıtmaktadır.

Ülkemizde, AB mevzuatı kapsamında atanmış onaylanmış kuruluşların listesi ise güncel olarak AB’nin Yeni Yaklaşım Onaylanmış Kuruluş Bilgi Sistemi’nde (NANDO-<http://ec.europa.eu/growth/toolsdatabases/nando/>) yayınlanmaktadır.

Sonuç olarak, ortak bir AB mevzuatı bulunan ürünler yönünden ulusal mevzuatımızı uyumlaştırdığımız ölçüde veya düzenlenmemiş alanda yer alan ürünler yönünden Türk ürünlerinin AB’de ilave test/belgelendirmeye ihtiyaç olmaksızın AB menşeli ürünlerle eşit muameleye tabi tutulması ve malların serbest dolaşımı ilkesi kapsamında ithalat kontrollerine tabi tutulmaması gerekmektedir. Bu kapsamda, Türkiye’de üretilen ürünler, AB’de üretilmiş ürünlere eşdeğer güvenlik ve kalite düzeyini sağlamaktadır.

AB teknik mevzuatına ilişkin ayrıntılı bilgi edinmek için (abteknik@ticaret.gov.tr) adresinden irtibata geçilebilir.

Diğer yandan Alman firmaları tarafından, yasal bir zorunluluk bulunmamasına karşın, Almanya’da verilen ilave bir takım performans veya kalite işaretleri talep edilebilir. Bunlardan özellikle, mekanik ürünler için GS (Geprüfte Sicherheit) işareti ve elektrikli ürünler için VDE

(Verband Deutscher Elektrotechniker) işareti önem taşımaktadır. Bu işaretlerin kullanımı yalnızca belli durumlarda zorunlu olup, genelde yasal bir zorunluluk yoktur.

GS işareti ile ilgili standartlar, Alman Standartlar Enstitüsü DIN (Deutscher Industrie Normenausschuss) tarafından derlenmektedir. VDE işareti ile ilgili standartlar ise, VDE Verlag GmbH firmasından veya VDE Birliği'nden temin edilebilmektedir.

F. Almanya'da ürün güvenliği ile ilgili temel bilgilere Gümrük Genel Müdürlüğü, Ürün Güvenliği bölümünden ulaşmak mümkündür:

(https://www.zoll.de/EN/Businesses/Movement-of-goods/Import/Restrictions/Goods/Product-safety/productsafety_node.html).

AB ürün standartları ile ilgili bilgiler ise; (https://europa.eu/youreurope/business/productrequirements/index_en.htm) internet sayfasından temin edilebilir.

AB ve Ürün Standartları

Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan, bütün Birlik ülkeleri için özellikle adil rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri bulunmaktadır. ISO 9000 serisi ve HACCP kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevre üzerine ISO 14000 serisi ve OHSAS 18001 teknik özelliklerine göre iş kazalarını önleme sertifikası da her geçen gün daha önem kazanmıştır. GLOBALGAP (eski adıyla EUREPGAP) sertifikasının alınması zorunlu olmamakla birlikte ürün satın almada tercih nedenidir.

AB kuralları gereğince bazı sanayi ürünlerinin AB pazarına girebilmesi için AB teknik mevzuatına uyumlu olması gerekmektedir. CE işareti bu kapsamdaki uygulamalardan biridir. Birçok sanayi ürününde CE İşareti (https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en) bulunması zorunludur. Ürünlerin, CE işareti olarak piyasaya sunulmasından imalatçı sorumludur. Ancak, eğer imalatçı ya da imalatçının yetkili temsilcisi Avrupa Birliği içinde değilse, bu sorumluluğu ithalatçı yerine getirmek zorundadır. Diğer bir anlatımla, ithalatçı ithal ettiği ürünlerin AB mevzuatına uygunluğunu temin etmek zorundadır.

Ürünlerin piyasaya arz edilmesine ilişkin akreditasyon ve piyasa gözetimi ve denetimi işlemleri AB'nin 765/2008/EC sayılı Tüzüğü ile 2019/1020/EU sayılı Tüzüğü'ne göre yürütülmektedir. Anılan mevzuat, AB gümrüklerinde kontrolleri, CE İşareti ve akreditasyonunun yanı sıra üye devletlerde piyasa gözetimi ve denetimine yönelik hükümler ihtiva etmekte olup üye ülkeler tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

AB genelinde gıda ile ilgili genel prensiplerin ve temel düzenlemelerin çerçevesini belirleyen 178/2002/EC sayılı Tüzük doğrultusunda Genel Gıda Yasası uygulanmaktadır. 2002 tarihli düzenlemeyle, aynı zamanda, AB Gıda Güvenliği Otoritesi kurularak gıda güvenliği konusunda

uygulanması zorunlu prosedürler belirlenmiştir. Genel Gıda Yasası, gıdaların izlenebilirliği konusunda da hükümler içermektedir ve düzenlediği ana başlıklar Ocak 2005 tarihinde uygulamaya girmiştir.

Üçüncü ülkelerden ithal edilen taze meyve ve sebzelerin sevkiyatının AB pazarlama standartları ve diğer eşdeğer standartlara uygun olması gerekmektedir. Bu yönde, 543/2011/EU sayılı Tüzük taze meyve ve sebze ithalatı ile ilgili genel ve spesifik pazarlama standartlarını belirlemektedir.

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Almanya’da uygulamada bulunan ve federal hükümet, yerel hükümetler veya diğer kuruluşlarca düzenlenen standartlar, teknik düzenlemeler ve belgelendirme sistemi ile ilgili bilgilerin, Alman Standartlar Enstitüsü (DIN) ve Federal Hükümet işbirliği ile kurulan Alman Teknik Kurallar Bilgi Merkezi’nden temin edilmesi mümkündür:

Deutsches Informationszentrum fuer technische Regeln (DITR)

(Alman Teknik Kurallar Bilgi Merkezi)

E-posta: postmaster@din.de

İnternet Sayfası: <https://www.dinsoftware.de/de/normeninformationen/ditr-datenbank>;
<https://www.din.de/en>

Uygunluk Değerlendirme

AB ve Uygunluk Değerlendirme

Standartlara uygunluk değerlendirme adımı AB mevzuatına uygunluğun sağlanmasında zorunlu bir adımdır. Burada amaç üretimin her aşamasında gerekli koşullara uyumun sağlanması ve nihai ürünün kabulünün kolaylaştırılmasıdır.

AB ürün mevzuatı üreticilere ürünlerinin kullanımı sırasında oluşabilecek risk düzeyine göre uygunluk değerlendirme aşamasında bir miktar seçme hakkı sunmaktadır. Bu seçenekler öz sertifikasyon, tip inceleme ve ürün kalite kontrol sistemi, tam kalite güvencesi olabilmektedir.

AB üyesi ülkelerin uygunluk değerlendirme kuruluşları listesi AB Komisyonu web sitesinde yer almaktadır (NANDO- <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>).

Nihai ürünün pazara girişini kolaylaştırmayı sağlayan bazı zorunlu olmayan değerlendirme programları da bulunmaktadır. Bunlar hakkında bilgi CEN (Avrupa Standardizasyon Komitesi), CENELEC-Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (<https://www.cenelec.eu/Pages/default.aspx>) ve ETSI-Avrupa Telekomünikasyon Standartları Kurumu’ndan (<https://www.etsi.org/>) temin edilebilir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Paketleme ve etiketleme işlemleri yapılırken, ürünlerle ilgili yasal gerekliliklerin yanı sıra, tüketici güvenliği ve çevrenin korunması gibi talepler de göz önünde bulundurulmalıdır. Avrupa Birliği'nde ve F. Almanya'da tüketicinin korunması ve bilgilendirilmesi büyük önem taşıdığından, ürün etiketleme konusunda kesin düzenlemeler vardır.

Almanya'da Ambalaj Yasası 2019 yılı itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Anılan yasanın temel amacı, ambalajların çevreye verdiği zararı en aza indirmektir. Özellikle, ambalajlanmış ürün üreticileri ve distribütörleri ilgili yasadaki etkilenmektedir. Alman Ambalaj Yasasına yönelik uygulamalar Avrupa Birliği'nin 94/62/EG sayılı Ambalaj Mevzuatına uygun bir biçimde kademeli olarak hayata geçirilmiştir. 3 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla AB mevzuatında yer alan Tek Kullanımlık Plastik Mevzuatı ((EU)2019/904) ve Atık Çerçeve Mevzuatı (2008/98/EG) Alman yasasına göre uyarlanmıştır.

Bu çerçevede, Ambalaj Yasası kapsamında 3 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla çevrede sıklıkla atıklarına rastlanan tek kullanımlık plastik ürünlerin kullanımına yasak getirilmiştir. Bu doğrultuda, genişletilmiş polistirenden oluşan tek kullanımlık bıçak, tabak, pipet, kulak pamuğu, balon çubuğu ve içecek kaplarının dolaşıma sürülmesine müsaade edilmemektedir.

Kullanımına izin verilen ürünler arasında farklı içecek kapları, ıslak mendiller, hijyenik pedler ve filtreli tütün ürünleri yer almaktadır. Ancak Tek Kullanımlık Plastik Etiketleme Yönetmeliği çerçevesinde, anılan ürünlerin ambalajında uyarıcı bir etiket bulunması şartı getirilmiştir. Söz konusu etiketin, ilgili ürünün plastik oranı ve çevreye uygun olmayan bir biçimde imha edildiğinde doğacak sonuçlara yönelik bilgi içermesi beklenmektedir. Aynı zamanda belirtilen tarih itibarıyla nihai satıcıların, özel ve ticari nihai tüketicileri ambalajı iade etme seçeneklerine, anlamına ve önemine yönelik bilgilendirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Ayrıca, 2019 yılından bu yana geçerli olan LUCiD Ambalaj Siciline (Registration in LUCiD, <https://www.verpackungsregister.org/en/>) kayıt olma zorunluluğuna yönelik yeni bir düzenleme getirilmiş olup, yurtdışında faaliyet gösteren ve Almanya'da şubesi bulunmayan üreticilere vekil tayin etme kolaylığı sunulmuştur. Bu minvalde vekil tayin edilen kişi, LUCiD Ambalaj Siciline kayıt olma işlemi haricinde, üreticinin Ambalaj Yasası çerçevesinde diğer sorumluluklarını yerine getirebilecektir. Vekaletin yazılı ve Almanca dilinde hazırlanması öngörülmekte olup, yetkili tayin edilecek kişinin Almanya'da yerleşik bir tüzel kişilik olması gerekmektedir.

Bunun devamında, 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla üretici ve distribütörler tüm ambalajlara yönelik geri alma ve geri dönüşüm gerekliliklerini yerine getirdiklerini kanıtlamak zorundadır. Her yıl 15 Mayıs tarihine kadar bir önceki yıl içerisinde dolaşıma sürülen, iadesi kabul edilen ve geri dönüşümü gerçekleşen ambalajların malzeme türü ve kütlesine göre belgelenmesi gerekmektedir, ancak belgeleme zorunluluğu sadece üreticiye ve distribütöre fiilen iade edilen ambalajlar için geçerlidir. Bununla birlikte, 0,1 ila 3,0 litre arası tek kullanımlık plastik içecek şişelerine depozito uygulama zorunluluğu getirilmiştir. Bu çerçevede, içecek türüne göre değil, şişe türüne göre hareket edilmektedir. Hali hazırda 01 Ocak 2022 tarihine kadar dolaşıma sürülmüş ürünlerden oluşan stoklara yönelik 01 Temmuz 2022 tarihine kadar depozitosuz satış izni verilmiştir. Süt ve süt ürünleri ambalajlarının geçiş süreci daha uzun tutulmakta olup, anılan ürünlerin depozitosuz satışına 01 Ocak 2024 tarihine kadar müsaade edilecektir.

Öte yandan, 1 Temmuz 2022 tarihinde başlamak suretiyle, elektronik pazaryerleri ve sipariş karşılama hizmeti sağlayıcıları (fulfillment service provider) üreticilerin kayıt ve sisteme dahil olma yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği hususunda kontrol sağlamak durumundadır. Uygulamaya riayet edilmemesi durumunda, satış yasağı getirilebilir. Aynı zamanda anılan tarih itibarıyla, Ambalaj Siciline kayıt olma zorunluluğu genişletilmiş olup, bazı üretici ve distribütörleri de kapsamaktadır.

01 Ocak 2023 tarihi itibarıyla ise, tek kullanımlık gıda ambalajlarına alternatif olarak, yeniden kullanılabilir ambalajların kullanılması şartı getirilmiştir. Anılan ambalajların üzerinde tüketiciyi uyarıcı etiketlerin bulunması gerekmekte olup, tek kullanımlık ürünlerin fiyat segmentinde sunulması öngörülmektedir. Buna karşın, 80 m² altında ve azami 5 çalışan istihdam eden işletmeler için yeniden kullanılabilir ambalaj sunma zorunluluğu bulunmamaktadır. Anılan türdeki işletmeler farklı alternatifler ile satışlarını sürdürebilmektedir.

Sonuç itibarıyla, Ambalaj Yasasının ana aktörleri üreticiler ve üretici olarak tanımlanan satıcı veya distribütörler olmaktadır. Bu çerçevede, üreticilerin ilgili yasa kapsamında birçok sorumluluğu yerine getirmesi beklenmektedir. Sorumluluklar arasında, Ambalaj Sicil kaydının ve sisteme katılımın sağlanması, ambalaj atıklarının geri alınması, geri dönüştürülmesi ve düzenli olarak ambalaj miktarlarının bildirilmesi yer almaktadır. Ambalaj Yasasının ihlal edilmesi durumunda, 200.000 avroya kadar para cezası öngörülmektedir. Ayrıca, üretici yükümlülüklerine ilişkin olarak, sistem katılımını gerektiren ambalajlar (B2C) ile sistem katılımını gerektirmeyen ambalajlar (B2B, nakliye ambalajları ve diğer ambalajlar) arasında

ayrım yapılmaktadır. Sistem katılımını gerektiren ambalajlara yönelik yerine getirilmesi gereken sorumluluklar diğer ambalaj türlerine göre daha yüksektir

(<https://www.verpackungsregister.org/en/>).

Bütün ürünleri kapsayan genel bir ambalajlama, paketleme ve etiketleme mevzuatı mevcut değildir. Her ürün için farklı bir düzenleme söz konusudur. Özellikle gıda ürünleri, tekstil, elektrikli ve elektronik ekipmanlar, kimyasal ürünler, kozmetik, oyuncak gibi ürünler bunlardan birkaçıdır.

Söz konusu bilgiler aşağıdaki internet adreslerinden temin edilebilir: - EU Labels

(https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en) - Product Labelling and Packaging

(<https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/consumers/0905.html?root=0905>)

- Alman Paketleme Yasası VerpackG

(<https://verpackungsgesetz-info.de/en/>)

AB ve Ambalaj, Paketleme, Etiketleme

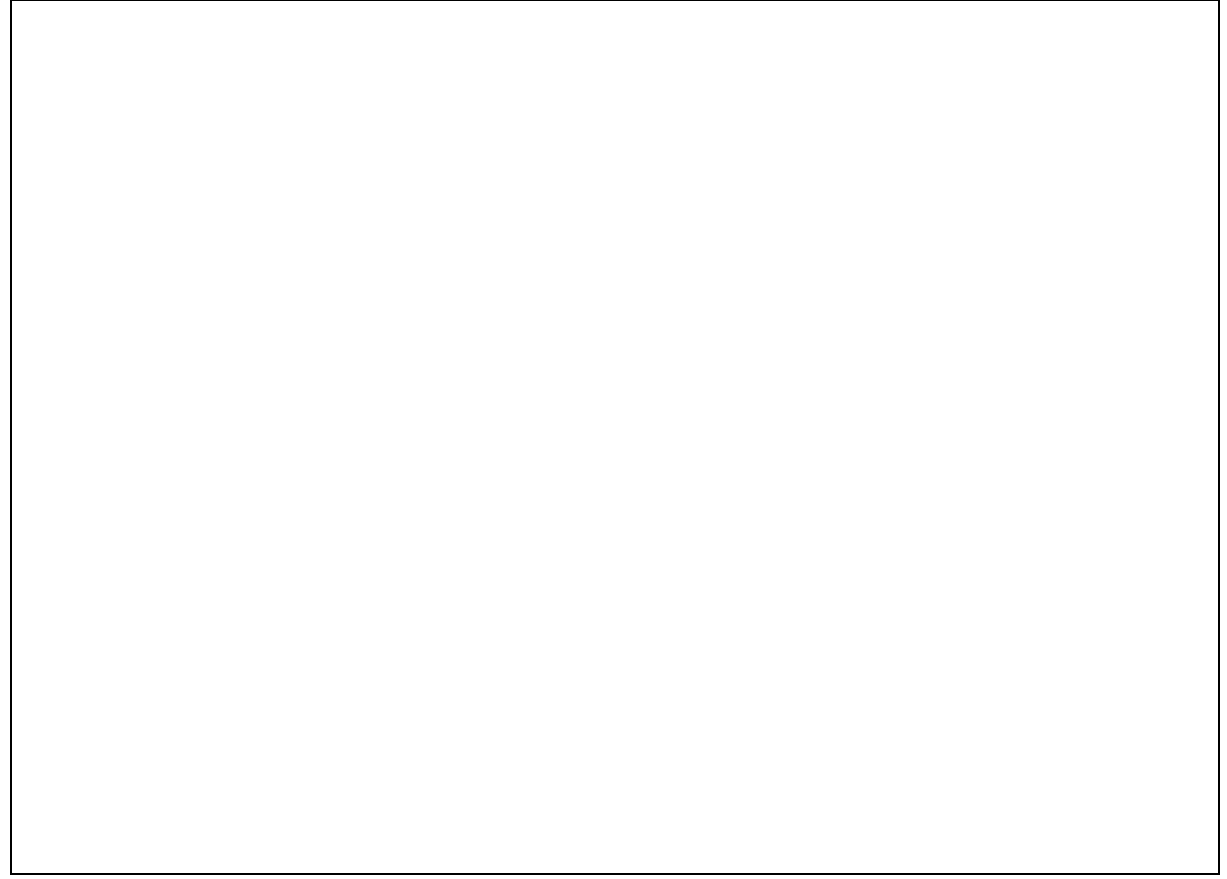
Tüketicinin korunması göz önünde tutularak, AB içerisinde sadece AB etiketleme mevzuatına uyan ürünlerin pazarlanmasına izin verilmektedir. AB etiketleme mevzuatı, gıda, ev gereçleri, ayakkabı, tekstil vb. sektörler için zorunlu etiketleme standartları koymaktadır.

Paketleme ve ambalajlama, tüketici sağlığı ve çevrenin korunması amacıyla, AB tarafından belirlenen kurallara uygun yapılmak zorundadır. Paketleme ve ambalajlamaya ilişkin temel AB mevzuatı şunlardır:

- Direktif 94/62/EC (OJ L-365 31/12/1994); paketleme ve paket artıklarına dair genel kurallar.
- Tüzük 1935/2004/EC (OJ L-338 13/11/2004); gıda maddeleriyle temas eden malzemelere dair özel kurallar.
- Direktif 2000/29/EC (OJ L-169 10/07/2000); ağaç ve diğer bitkilerden yapılan paketlere uygulanacak bitki sağlığı kuralları.

AB içerisinde pazarlanan ambalajlar, çevrenin korunmasına yönelik konulan genel kuralların yanı sıra tüketici sağlığı için herhangi bir riski önlemek amaçlı özel hükümleri yerine getirmelidir (EU Labels: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/eu-labels_en).

AB, üye ülkelerde gönüllülük esasına bağlı olarak, 66/2010/EC sayılı Tüzük ile Çevre Etiketleri (Eco-label) düzenlemesi geliştirmiştir. Çevre Etiketleri ile ilgili bilgi (<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>) linkinden edinilebilir.

Gıda Ürünlerinde Etiketleme: Almanya'ya gıda ürünleri ihraç etmek isteyen ihracatçılarımızın, etiketleme ve ürünün gerek Alman gerekse AB düzenlemelerine uygunluğunun belirlenmesi açısından, bu ülkedeki bir gıda laboratuvarına başvurmaları yararlı olabilecektir. Gıda Laboratuvarları ile temasa geçmek bakımından Alman Federal Gıda Kimyacıları Birliğinin adresi aşağıda verilmiştir.

Bundesverband der Lebensmittelkontrolleure Deutschlands (BVLK)

(Alman Federal Gıda Kontrolörleri Birliği)

E-posta: lebensmittelkontrolle@bvlk.de

İnternet: <http://www.lebensmittelkontrolle.de>

Yeşil Nokta Sistemi: Ambalajların geri kazanılmasını sağlayan bir sistemdir. Yeşil Nokta işareti taşımayan nakliye ve tüketici ambalajlarının Almanya'ya ithali mümkün değildir. Almanya'da Yeşil Nokta sembolünün kullanılabilmesi için, üretici veya ithalatçının, ürünün paketleme türü ve miktarına bağlı olarak bir ücret ödemesi gerekmektedir. Konuya ilişkin olarak ihracatçılarımızın Almanya'daki ithalatçıları veya "Duales System Deutschland GmbH (DSD)" ile temasa geçmelerinde yarar bulunmaktadır.

Duales System Deutschland GmbH (DSD)

Internet: www.gruener-punkt.de

Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikengel.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

7. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Almanya Federal Cumhuriyeti'nde fikri mülkiyet sıkı bir biçimde koruma altına alınmıştır. Bu koruma fikri mülkiyet haklarının tescili ile gerçekleşir.

AB ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları

Avrupa Birliği Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Ofisi-EUIPO, AB patentinden ve kayıtlı Avrupa Birliği tasarımlarından sorumlu AB kuruluşudur. Bu kuruluş, ulusal ve bölgesel faaliyet gösteren Fikri Sınai Mülkiyet Ofisleri, kullanıcı grupları, Avrupa Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve diğer uluslararası kuruluşlarla ortak çalışmaktadır (<https://euiipo.europa.eu/>).

Fikri mülkiyet haklarının korunmasında Almanya'da en önemli kuruluş, marka ve patentlerin tescil edildiği Alman Patent ve Marka Dairesi'dir (Deutsches Patent-und Markenamt-DPMA). DPMA idari birim olarak Federal Adalet Bakanlığı'na bağlıdır. Merkezi Münih'te bulunan kuruluşun ayrıca Berlin ve Jena'da da ofisleri bulunmaktadır. Almanya'da teknik ve ticari yenilikler ile ilgili fikri mülkiyet haklarının korunması, Alman Patent ve Marka yapılacak bir başvuru ile patent, faydalı model, marka ve dizayn şeklinde tescil ettirilebilir.

Fikri mülkiyet haklarının tescilinde Almanlar ve yabancılar için aynı şartlar geçerlidir. Ancak Almanya'da ikametgahı ve oturumu olmayanların başvurularının imzalanması için vekaleten bir patent avukatının bulunması gerekmektedir.

Türk firmaların Avrupa'daki ticari faaliyetleri, özellikle de Türkiye – Almanya arasında gittikçe artan ithalat ve ihracat ilişkileri, Türk markaların uluslararası düzeyde korunmasını gerektirmektedir. Markanın Almanya ve Avrupa Birliği ülkelerinde korunması farklı tescil prosedürleri ile mümkündür.

Marka Alman Patent ve Marka Dairesi'ne yapılacak başvuru ile ulusal düzeyde korunabileceği gibi, Almanya dışında başka ülkelerde de korunmak isteniyorsa Alman Patent ve Marka Dairesi aracılığıyla Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı'na yapılacak başvuru ile uluslararası olarak tescil ettirilebilir.

Tescilli marka korumasından sadece Almanya ve birkaç ülke ile sınırlı kalmadan tüm Avrupa Birliği ülkelerinde yararlanılmak isteniyorsa Avrupa Birliği İç Pazar Uyum Ofisi'ne

Topluluk Markası başvurusu yapılabilir. Türk vatandaşlarının da topluluk markası için başvuru hakkı bulunmaktadır.

Patent Yasası: [Patentgesetz \(PatG\)](#)

Patent Yönetmeliği: [Patentverordnung \(PatV\)](#)

DPMA: (<https://www.dpma.de/english/index.html>)

Patent Application: (<https://www.dpma.de/english/patents/application/index.html>)

Dağıtım Kanalları

Dağıtım kanalı seçimi için çeşitli olasılıklar vardır. Bütçe ve maliyetler, ürünlerin niteliği, pazarın durumu ve şirketin büyüklüğü dağıtım kanallarının seçiminde belirleyici faktörlerdir.

Almanya'da yürürlükte bulunan kanunlar, ülkedeki ithal mallarını dağıtmak için kullanılan araçlara herhangi bir kısıtlama getirmemektedir. Yabancı işletmeler, ürünleri için en uygun dağıtım kanallarını kendileri belirleyebilmektedirler.

En yaygın dağıtım kanalları toptancılık, perakendecilik, ticari acenteler ve distribütörlerdir. Ayrıca, son zamanlarda artan bir ivmeyle şirketler, ürünlerinin diğer şirketlere ve son tüketiciye satışını e-ticaret yöntemiyle gerçekleştirmektedirler. Tüketiciden tüketiciye satış gibi yeni satış türleri de yaygınlaşmaktadır. Bunun yanısıra, Almanya'da şirket kurarak ve/veya temsilcilik ile pazara girerek ürünlerini satan firma sayısı da artmaktadır.

Birçok şirket çeşitli avantajları olan doğrudan satış yöntemini (onlineshop, perakende, posta ile satış, etkinlik/fuar vb.) tercih etmektedir. Bu dağıtım kanalı, ürünlerin veya hizmetlerin ne kadar iyi karşılandığını, müşterilerin neyi sevip neyi sevmediğini ilk elden öğrenebilme imkanı sunmaktadır.

Doğrudan satışın diğer avantajları ise marka üzerindeki egemenlik (aracılar örneğinin fiyat promosyonları yoluyla imajı çizebilir) ve satış araçları için herhangi bir maliyetin olmaması olarak sıralanabilir.

Ancak avantajlar dezavantaja da dönüşebilir: Şirket, satış sürecinin her adımıyla kendisi ilgilenmek ve son müşteriyle teması sürdürmek zorundadır, bu da çok fazla kaynak gerektirebilir. Bu durumda dolaylı satış kanalları tercih edilebilmektedir.

Pazarların küreselleşmesi ve dijitalleşmenin ilerlemesi, dolaylı satış kanallarının (toptancı, distribütör, amazon gibi online pazar yerleri, sosyal medya vb.) izlediği yolu da

değiştirmektedir. Üretici firma ile tüketici arasında bir tüccarın bulunduğu aracılık sistemi, dolaylı satış kanallarının için tipi bir örnek teşkil etmektedir. Bu onlarca yıldır süregelen bir sistemdir ancak online ticaret nedeniyle artık çok tercih edilmemektedir. Birçok müşteri B2C ve B2B kanalları üzerinden, mal ve hizmetlerini internet üzerinden doğrudan üreticiden veya hizmet sunucusundan satın almaktadır. Dolaylı satış kanalları için bir başka örnek ise franchising sistemidir. İşleyen ve çekici bir iş modeline sahip olan firmalar ürünlerin marka ve pazarlama güçlerini bu iş modeli üzerinde kullanarak ürünlerini veya hizmetlerini pazarlayabilmektedir.

Konuya ilişkin olarak irtibat kurulmasında yarar görülen ilgili Birlik ve Dernekler aşağıda verilmektedir:

- Bundesverband Großhandel, Außenhandel, Dienstleistungen (BGA) e. V.-
Federal Toptancı, Dış Ticaret ve Hizmetler Birliği

E-Mail: info@bga.de

İnternet: www.bga.de

- Handelsverband Deutschland - HDE e.V.-Alman Ticaret/Perakendeciler
Birliği

E-Mail: hde@einzelhandel.de

İnternet: <http://www.einzelhandel.de/>

- Außenhandelsvereinigung des Deutschen Einzelhandels e.V.
(AVE)-Alman

Perakendecileri Dış Ticaret Birliği

E-Mail: info@ave-intl.de

İnternet: <http://www.ave-international.de/>

- Centralvereinigung Deutscher Wirtschaftsverbände für Handelsvermittlung
und Vertrieb CDH) e.V.- Alman Ticari Aracılar ve Satış Dernekleri Merkez Birliği

E-Mail: centralvereinigung@cdh.de

İnternet: www.cdh.de

- Bundesverband E-Commerce und Versandhandel Deutschland e.V. (bevh)-
Federal E-

Ticaret Birliği

E-Mail: info@bevh.org

İnternet: <https://www.bevh.org/>

Tüketici Tercihleri

Alman halkının tüketim davranışları incelendiğinde, pandemi döneminde artan tasarruf eğilimi, kısıtlamaların kaldırılmasıyla birlikte, tüketim harcamalarında artışa dönüşmüştür. Dolayısıyla, seyahat, konaklama, eğlence başta olmak üzere özel tüketim harcamalarında ciddi artış kaydedildiği gözlemlenmektedir.

Kişi gelirlerinin yarısından fazlası; barınma, beslenme ve giyecek gibi temel ihtiyaçlara harcanmaktadır. Ulaşım, serbest zaman ve diğer hizmetler için harcanan para, temel ihtiyaçlar kadar olmasa da harcamaların başında gelmektedir. Günlük hayatta birçok açıdan pratik çözümler getiren otomobil, Almanlar için vazgeçilmez bir alışkanlıktır.

Almanlar enerji tasarrufu sağlayarak ısıtma maliyetlerini mümkün olduğunca düşürme eğilimindedirler. Bu nedenle çoğu Alman yeni bir ısıtma yöntemine bir defaya mahsus olmak üzere yüksek bütçeli yatırım yaparak, ısıtma maliyetlerini azaltma eğilimindedirler. Bu çerçevede, özellikle solar enerji yatırımlarına ağırlık verilmesi dikkat çekicidir. Öte yandan, Rusya Ukrayna savaşı ile birlikte, enerji ve ısıtma maliyetinin artışından sonra, Almanya'da gerek kamu gerekse özel kesimde, enerji ve gaz maliyetlerini düşürmeye yönelik bir takım tedbirler hayata geçirilmiştir.

Genelde Alman toplumunda haftada veya ayda birkaç kez alışveriş yapma alışkanlığı yaygındır. Ancak pandemi döneminde zorunluluktan kaynaklanan e-ticaretin de alışkanlığa dönüştüğü gözlemlenmektedir. Dolayısıyla e-ticaretin genel ticaret içindeki payı yaklaşık % 15'e ulaşarak 100 milyar avronun üzerine çıkmıştır İnteraktif ticaretin öneminin artması aynı zamanda sektörün makro eğilimidir. E-ticaretteki ciro, bir bütün olarak klasik perakende sektöründen çok daha hızlı artmaktadır. Uluslararası zincirler, dikey markalar ve düşük fiyatlı çevrimiçi rekabet arasında kendilerini kanıtlamak zorunda kalan klasik perakendeciler ve büyük mağazalar bu gelişmeden zarar görmektedir.

Almanya'da giderek daha fazla insan internet üzerinden mal ve hizmet siparişi vermekte olup, giyim, elektrikli ve telekomünikasyon ürünleri ve bilgisayar aksesuarları en popüler ürünlerdir. Bu gelişme, klasik ticaretin bazı segmentlerinde (özellikle ayakkabı, giyim, kitap ve elektronik perakendeciliğinde) salt satış yerine tavsiye veya karmaşık ürün çeşitleri gibi güçlü yönlerine odaklanma göreviyle karşı karşıya bırakılmaktadır. Ancak diğer segmentlerde, özellikle de gıda, yapı ve bahçe malzemeleri ile mobilya satın alırken, Alman tüketiciler hala ezici bir çoğunlukla geleneksel perakendeyi online mağazalara tercih etmektedir. Bu sektörlerdeki ürünler için kalite değerlendirmesi ve yüksek satın alma sıklığı (örneğin gıda) gibi faktörler önemli bir rol oynamaktadır.

Ayrıca, mobil cihazların artık sıklıkla kullanılıyor olması nedeniyle, sabit perakende mağazaları ile online ticaret arasındaki ilişki, örneğin çoklu, çok kanallı ve çapraz kanallı hizmetler şeklinde daha önemli hale gelmektedir. Bunun bir örneği, Korona krizinin ardından popülerlik kazanan Click & Collect hizmetleridir. Click & Collect prensibi ile ürünler online olarak sipariş edilmekte ve bir mağazadan teslim alınmaktadır. Ödeme yöntemleri de giderek dijitalleşmektedir. Hem self-checkout kasalarının sayısı hem de nakitsiz ödemenin (örn. girocard, akıllı telefon) önemi giderek artmaktadır. Ayrıca, dijitalleşme eğilimi raflardaki fiyat etiketlerinde de kendini göstermektedir. Gıda perakende sektöründeki mağazaların neredeyse yüzde 80'i halihazırda elektronik fiyat etiketleri kullanmaktadır. Aynı zamanda, sabit perakendecilikte dinamik fiyatlandırmanın kullanımı da giderek daha fazla tartışılmaktadır. Dinamik fiyatlandırmada, gösterilen fiyatlar örneğin bir ürüne olan talebe göre yapılmaktadır. Ancak dinamik fiyatlandırma kullanımı tüketiciler arasında hala yaygın bir şüpheyle karşılanmaktadır.

Hidrojen Stratejisi: Almanya Federal Cumhuriyeti tarafından 3 Haziran 2020 tarihinde yeni koronavirüs salgınının ekonomik etkilerinin hafifletilerek ekonomi ve ticari hayatın iyileştirilmesini teminen kapsamlı bir "Konjonktür Paketi" yayımlamıştır. Bunu 10 Haziran 2020 tarihinde Federal Hükümet "Ulusal Hidrojen Stratejisi" olarak kamuoyuna duyurmuştur. Söz konusu strateji kapsamında Almanya, hidrojen teknolojilerinde küresel liderliği sağlayabilmeyi ve dünyanın en gelişmiş hidrojen teknolojisi tedarikçisi olmayı hedeflemektedir.

Konuya ilişkin yapılan değerlendirmelerde hidrojenin özellikle çelik, kimya ve ulaşım sektörlerinin karbondan arındırılma amaçlı kullanıldığı ve iklim korumasına ilişkin hedeflerin tuturulması açısından önemli olduğu belirtilmektedir. Bu minvalde, yetkililerin hidrojen

teknolojilerinin Almanya'nın ihracat stratejisinin temel taşlarından biri olacağı yönünde açıklamaları bulunmaktadır.

Dijitalleşme: Almanya, son dönemde pandeminin de etkisiyle ortaya koyduğu normalleşme paketlerinde ve uyguladığı tedbirlerde önümüzdeki yıllarda dijitalleşmeye ağırlık verileceğini duyurmuştur. Bu çerçevede, tarımdan sağlığa, otomotivden lojistiğe pek çok sektörün dijitalleşmeye gideceği ve bu sektörlerin birbirleriyle bağlantısının da online olarak kurulacağı açıklanmıştır.

Ekonominin dijitalleşmesi çok hızlı bir şekilde gerçekleşmektedir: 3D yazıcılar makine parçaları üretmekte, robotlar bunları monte etmekte ve satışlar giderek dijitalleşmektedir. Özellikle yapay zeka, endüstri ve iş dünyasındaki süreçleri temelden değiştirme potansiyeline sahiptir. Bu süreçte dijital dönüşüm sadece yeni ürün ve hizmetler sunmakla kalmıyor, aynı zamanda yeni cevaplar ve çözümler de talep ediyor: Akıllı ağ oluşturma, güçlü bir veri altyapısı ve ekonomide mümkün olan en yüksek BT güvenliği gibi konular ön plana çıkmaktadır. Dijital egemenlik ve sürdürülebilirlik, Alman ve Avrupa dijital politikasının ana motifleri haline gelmektedir.

Bu kapsamda firmalarımızın da uluslararası rekabet koşullarına uyum sağlamasını teminen dijital altyapılarına yatırım yapmalarının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Tedarik Zincirleri: Federal Almanya'da uzun zamandır tartışma konusu olan Tedarik Zinciri Yasasına ilişkin mutabakat nihayet 2021 yılının Mart aylarında sağlanmış; Federal Hükümet, Tedarik Zinciri Özen Yükümlülüğü Yasası tasarısı 11 Haziran 2021 tarihinde Federal Meclis tarafından onaylanmıştır. Bu çerçevede onaylanan yasaya uyum sağlanmasını teminen firmalara süre tanınmış olup yasa 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Anılan yasanın yürürlüğe girmesi ile birlikte, küresel tedarik zincirlerinde insan haklarının korunması hedeflenmektedir. Çocuk işçiliğinin ve zorla çalıştırmanın yasaklanması gibi temel insan hakları standartlarının uygulanması büyük önem arz etmektedir. Bu minvalde, Alman firmalarının kendi tedarik zincirlerine ilişkin sorumluluk üstlenmeleri ve çalışan haklarının korunmasına yönelik özen göstermeleri zorunlu olacaktır. Buna göre, 2023 yılından itibaren 3.000'den fazla çalışanı olan firmalar açısından yürürlüğe giren yasanın uygulama alanı, 2024 yılından itibaren 1.000'den fazla çalışanı olan firmayı kapsayacak şekilde genişletilecektir.

Yasaya uyulup uyulmadığı Federal Ekonomi ve İhracat Denetim Kurumu (BAFA) ve yerleşik bir otorite tarafından kontrol edilecektir. İlgili kontroller şirket raporları ve intikal eden şikâyetler çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Anılan yasaya uyulmaması durumunda, firmalara para cezası uygulanabilecek veya ilgili firmaların kamu alımlarına katılması kısıtlanabilecektir.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Gerçek ve sanal dünyanın iç içe geçtiği günümüz koşullarında, pazarlama ve satış yöntemlerinin de bu koşullara göre şekillendirilmesi kaçınılmaz bir durumdur. Ürün pazarlarken tek bir dağıtım kanalı yeterli olmamakta, mağaza, sosyal medya, web sitesi, büyük pazar yerleri, fuarlar, franchise ve karşılaştırma siteleri gibi çeşitli kanalların kullanımı avantaj sağlamaktadır.

Ürünlerin mümkün olduğunca rahat bir şekilde, zaman ve mekan kısıtlamaları olmadan farklı satış kanalları üzerinden gerçekleştirilen bir strateji, müşteri memnuniyeti çözüm stratejisi olarak kullanılmaktadır. Birkaç yıl öncesine kadar doğrudan satışlar çoğunlukla yüz yüze yapılırken, online satışlar, klasik satış anlayışını altüst etmektedir.

Veri (Big Data) çağımızın altın madeni olarak değerlendirilmektedir. Verilerin toplanıp analiz edilmesi ve kullanılması müşterilerin isteklerini doğru tahmin etmekte büyük rol oynamaktadır. Veri değerlendirme yazılımlarının entegrasyonu, müşterileri her zamankinden daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır. Yapısal olarak ilk aşamada, interaktif pazarlama platformlarının (arama motoru, sosyal medya, blog siteleri vb.) kullanılması, tanıtım faaliyetlerine katkı sunarak satış süreçlerinin daha sorunsuz işlemlerini sağlayabilmektedir.

Firma ile müşteri arasındaki iletişim artık fiziksel bir ortam ve insan sesi ile sınırlı kalmamaktadır. Müşteri sorunlarında sohbet robotlarının kullanımı, zaman kaybı olmadan klasik sorunların hızlı çözümüne katkıda bulunarak müşteri memnuniyetini arttırmaktadır. Sohbet robotlarının kullanımı müşteri hizmetlerini rahatlatarak müşteriye en uygun danışmanlık hizmetini sunmaktadır. Bu hizmet ise ürün satışında pozitif bir etki yaratmaktadır. Satın alma işleminden sonra, müşteri ile temas halinde (haber bültenleri, web seminerleri veya sadık müşteriler için indirim kampanyaları yoluyla) olunmasının da şirketin diğer müşterilere tavsiye edilmesine katkı sağlamaktadır.

İnsanları satış sürecinden tamamen dışlamak aslında sadece çok az sektörde düşünülebilir. Tavsiyenin yanı sıra güven, bir satış görüşmesinin en önemli bileşenlerinden

biridir. Bu nedenle, teknik yeniliklere rağmen, satış kanalları seçilirken „insan” bileşenini asla unutmamak gerekir.

İnsanlar başkalarından satın almayı ya da onların tavsiyelerini dinlemeyi tercih etmektedirler. Eskiden mağazadaki arkadaşlar, akrabalar ve satış personeli neyse artık günümüzde bu iş dijital meslektaşları: influencer'lar tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bu kişiler YouTube, Facebook, Instagram, TikTok ve diğer tüm sosyal ağlarda bulunabilmektedir. Operatörler bu potansiyelin farkına varmışlar ve bu nedenle platformlarında alışveriş seçeneklerini giderek daha fazla uygulamaktadırlar. Dolayısıyla sosyal ticaret, bugün ve önümüzdeki yıllarda bir satış kanalı olarak büyük bir ölçüde gelişeceği değerlendirilmektedir.

Almanya’da sürdürülebilir bir uluslararası ticaretin gerçekleşmesinde, güvenilirlik, fiyat, kalite, ve zamanında teslimat gibi unsurlar ön plana çıkmaktadır. Bunun yanı sıra dikkat edilmesi gereken diğer konular ise; ürünlerin üretiminin ve ticaretinin ekonomik, çevresel ve sosyal kriterlere uygun olarak gerçekleşmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Zira, AB yeşil mutabakat ve tedarik zincirleri yasası göz önünde bulundurulduğunda, en büyük ticaret ortaklarımızın bu kapsamda adımlar attığı görülmektedir.

Almanya’da ithalatçı ve tüketicilerin özellikle ithal ürünlerde ürün kalite ve fiyat performansı yanında tedarik süreçlerinde devamlılığa ve satış sonrası servis sağlayabilen firmalara öncelik verdikleri bilinmektedir. Bu sebeple hizmet kalitesinin yanında ürün garanti ve devamlılığının sağlanabilmesini teminen firmalarımızın Almanya’da şirket, şube ya da bayilik sistemi kurmaları ve bu şekilde satış sonrası hizmet vererek hızlı bir şekilde müşteri taleplerine cevap verebilmelerinin hem firmalarımız hem de Türk Malı imajını sağlamlaştıracığı değerlendirilmektedir.

Kamu İhaleleri

Almanya Federal Cumhuriyetinde kamu alımları ekonomi için çok önemli bir sektör olmakla beraber, her yıl yüz milyarlar değerinde kamu alımı gerçekleşmektedir.

Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı, Kamu İhale Kanunundan sorumludur ve Almanya'daki kamu alımları için ilkeleri ve yasal çerçeveyi şekillendirmekle yetkilidir. Kamu İhale Kanunu’nun öncelikli hedefi, bütçe kaynaklarının ekonomik kullanımı yoluyla kamu ihale ihtiyaçlarını karşılamaktır. Almanya’da kamu alımları, halen Bonn şehrinde Federal İçişleri Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Tedarik Dairesi (Beschaffungsamt des

Bundesministeriums des Innern, <http://www.bescha.bund.de>) tarafından yarı merkezi bir yapıda gerçekleştirilmektedir.

Almanya Federal Cumhuriyeti'nde üçüncü ülkelerin mal ve hizmet sektörlerinde kamu alımları ihalelerine katılmalarında herhangi bir kısıtlama yoktur. Alman kamu ihale hukukunda, isteklilerin uyuşu ve kullanılan malların menşinden bağımsız olarak eşit muamele ve ayrımcılık yapmama ilkeleri hakimdir.

Avrupa Birliği (AB) dışı ülkelerin Almanya'daki ihalelere katılımlarını kısıtlayan herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. AFC'de Alman ve Avrupa ülkelerine imtiyaz sağlayan özel bir düzenleme de bulunmadığından, AB dışı firmalar da Alman ve diğer Avrupa firmaları gibi Almanya'da ilan edilen ihalelere herhangi bir ayırım gözetilmeksizin katılabilirler. Alman Kamu İhale Yasaları açısından bir firmanın merkezinin nerede olduğu ve sermaye katılımlarının kimler tarafından sağlandığına bir önemi yoktur, önemli olan tek şey üstlenilen projenin firmalar tarafından mevzuata uygun bir şekilde uygulanmasıdır.

Yeni AB mevzuatı (2014/24/EU, 2014/25/EU ve 2014/23/EU) AFC'de kamu ihalelerinin yasal çerçevesini çizen büyük bir reform ile 18 Nisan 2016'da ulusal mevzuata aktarılmıştır. Söz konusu Reform, Alman Rekabet Kanunu'nun (Gesetz Gegen Wettbewerbsbeschränkung - GWB) 4. Bölümünün değiştirilmesi, yeni yönetmeliklerin yürürlüğe girmesi ve var olan yönetmeliklerde güncellemelerin yapılmasını gerektirmiştir. Mezkur yönetmelikler; "Vergabeverordnung-VgV" (Genel İhale Yönetmeliği)", "Sektorenverordnung-SektVO (Sektör Yönetmeliği)", Konzessionsvergabeverordnung-KonzVgV (İmtiyaz Yönetmeliği) ve "Vergabestatistikverordnung-VergStatVO (İhale İstatistik Yönetmeliği)"dir.

Yeni düzenlemelere aşağıdaki web sayfasından erişim imkanı mevcuttur:

[\(BMWi - Federal Ministry for Economic Affairs and Energy - Public Procurement\)](#).

AB eşik değerleri altında kalan ihalelerde, AFC'de Sevkiyat, İnşaat ve Hizmet İhaleleri ve Sözleşmeleri Yönetmeliği (Vergabe- und Vertragsordnung) uygulama alanı bulmaktadır. Bu çerçevede, mal ve hizmet kamu ihalelerinde VOL/A 1. bölüm, inşaat ile ilgili kamu ihalelerinde ise VOB/A 1. bölüm kullanılmaktadır. Eşik değerin altındaki ihaleler için de eşitlik ilkesi gözetilmek zorundadır.

8. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Stratejik olarak dünyanın en önemli üretim ve ticaret bölgelerinden birinde yer alan Almanya'nın omurgasını imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda diğer gelişmiş ülkelerde olduğu gibi burada da hizmet sektörlerinin öne çıktığını görüyoruz. Özellikle telekomünikasyon, yazılım ve bilişim, gıda ve inşaat gibi sektörler bu anlamda öne çıkmaktadır.

Tarım ve Hayvancılık

Dünya Bankası rakamlarına göre tarım sektörü ülke GSYİH'sının sadece %0,75'lik kısmını oluşturmaya rağmen özellikle pandemiden sonra gıda güvenliği kapsamında tarım sektörü daha da önemli hale gelmiştir. Ülkede yaklaşık 270.000 adet tarım işletmesi bulunmakta ve söz konusu işletmeler ülke topraklarının yaklaşık yarısına tekabül eden 17 milyon hektarlık bir tarım arazisini kullanmaktadırlar. Ülkenin tarım politikası esas itibarıyla AB'nin Ortak Tarım Politikası (OTP) çerçevesinde şekillenmektedir.

OTP'nin temel ilkeleri tarımsal ürünlerin sağlık sebepleri hariç olmak üzere AB içinde serbest dolaşımının sağlanması ve iç piyasanın da dünya fiyatlarındaki dalgalanmalardan korunarak istikrarın sağlanmasıdır. Bu çerçevede, mühendislik ve endüstri ülkesi olan Federal Almanya, aynı zamanda güçlü bir tarım ülkesi olarak da bilinmektedir.

Bu özelliği ile Almanya, dünyadaki en büyük dokuzuncu ve Avrupa Birliği'ndeki ikinci büyük tarım üreticisi ülke olmanın yanı sıra, ABD ve Hollanda'nın ardından dünyanın en büyük üçüncü ihracatçı konumundadır. Ülkede üretilen tarımsal ürünlerin yaklaşık üçte biri ihraç edilmektedir. Ülkede esas olarak hayvansal ürünler, tahıllar, patates, şeker pancarı, yağlı tohumlar, meyve ve sebze yetiştirilmektedir. Ayrıca, tarım arazilerinin dörtte biri buğday yetiştiriciliği için kullanılmaktadır.

Her ne kadar, Almanya tarım alanlarının büyüklüğü anlamında 17 milyon hektar ile Avrupa Birliği'nin en büyük tarımsal arazilerine sahip olsa da ülkede tarım sektöründe çalışan kişi sayısı her geçen sene azalmaktadır. Federal Almanya İstatistik Kurumu tarafından hazırlanan raporda tarım sektöründe çalışanların sayısı 2021 yılında yaklaşık 550 bin kişi olarak açıklanmıştır. Söz konusu rakam süregelen bir şekilde düşüş göstermekte olup 1990'lı yıllarda 1.220 bin kişinin tarım sektöründe çalıştığı gözlemlenmiştir.

Federal Almanya İstatistik Kurumu'nun verilerine göre tarım ürünleri ihracatı Almanya'nın toplam ihracatının (2022- 13 milyar ABD Doları) yaklaşık %0,7'sini

oluşturmaktadır. Yine toplam ithalatın (2022-43,44 milyar ABD Doları) %2,76'sı ise tarım ürünlerinden oluşmaktadır. Almanya tarım ürünleri ithalatını genellikle Avrupa Birliği üyesi ülkelerden gerçekleştirmektedir.

F. Almanya'da, uluslararası ticaret fuarları yeni ticari işbirliklerinin kurulmasının yanı sıra ihracat ile ithalata yönelik firmalar ile iletişime geçilmesi noktasında oldukça önemli bir yere sahiptir.

Tarım ve hayvancılık sektörlerindeki önemli fuarların listesi aşağıda sunulmaktadır:

- **AGRITECHNICA:** Tarım ürünleri ve tarım makineleri sektörlerindeki Dünya'nın en büyük fuarlarından bir tanesidir. Hannover şehrinde her sene gerçekleştirilmektedir.

- **FRUIT LOGISTICA:** Meyve ve sebze sektörü ile kurutulmuş meyve, işlenmiş tarım ürünleri gibi alt kategorileri olan senede bir Berlin'de gerçekleştirilen bir fuardır.

- **PROSWEETS COLOGNE:** Şeker ve şekerli ürünler ile tatlılar ve atıştırmalıklar konusunda her yıl gerçekleştirilen bir fuardır.

- **BİOFACH:** Gıda, organik gıda ve tarımsal ürünler konusunda her sene Nürnberg'de gerçekleştirilen bir fuardır.

Bunun yanı sıra, kaynakların ve çevrenin korunması noktasında önemli bir ekosistem haline gelen organik tarımın Federal Almanya tarım faaliyetleri arasındaki payı giderek artmaktadır. Halihazırda iktidarda bulunan koalisyon hükümeti tarafından 20. Yasama döneminde organik tarım alanlarının oranının artırılması noktasında mutabakata varılmış ve 2030 yılında organik tarım alanlarının toplam tarım alanı içerisindeki payının %30'a yükseltilmesi kararlaştırılmıştır. 2022 yılında yaklaşık 15,3 milyar AVRO tutarında ciro gerçekleştirilen organik tarım sektörü, Avrupa Birliği'nin en büyük pazarı konumundadır.

Gıda: Tarım ve hayvancılık sektörünün bir alt kırılımı olarak da değerlendirilebilecek gıda sektörü de Almanya ekonomisinin en önemli yapı taşlarından biridir. Yaklaşık 83 milyon tüketiciye hitap eden gıda ve içecek sektörü 5,45 milyon çalışan ve 625.000 işletme ile Almanya ekonomisinin %6,2'si oranında değer yaratmaktadır.

Almanya 2022 yılında üretilen ürünlerin yaklaşık 1/3'ünü ihraç etmiştir. 2022 yılında 81.26 milyar dolar değerinde gıda ürünü ihracatı gerçekleştirmiş bunun yanı sıra 98.44 milyar

ABD doları deęerinde ithalat yapılmıřtır. İhracat ve ithalat gerçekleřtirilen űlkelere bakıldıęında Almanya'nın sektördeki ticari ortaklarının yoęunlukla AB űyesi űlkeler olduęu görülmektedir.

Hayvancılık: Hayvancılık ve hayvan űrnlerinin ticareti de tarım űrnlerinde olduęu gibi Almanya için oldukça önemli bir sektördür. Ŭlkenin hayvancılık sektörü incelendięinde, 10,9 milyon büyükbař hayvanın %34,6'sının süt űretimi için tahsis edilmekte, yıllık bazda yaklařık 1,6 milyon ton tavuk tüketime yönelik yetiřtirilmekte ve 1,5 milyar yumurta da organik olarak űretilmektedir.

2020 yılında Almanya 24,4 milyar ABD doları hayvan űrn ihracatı yaparak dünyanın en büyük 3'nc ihracatçısı olmuřtur. İhracat gerçekleřtirilen űlkelere bakıldıęında genellikle Hollanda, İtalya, Avusturya ve Fransa gibi Avrupa Birlięi űlkeleri ile ticaret gerçekleřtirildięi görülmektedir.

İthalatta ise F. Almanya'nın ihracat rakamlarına benzer űekilde 2020 yılında 23 milyar ABD doları tutarında hayvansal űrn ithal ederek dünyadaki en büyük 3'nc ithalatçı konumunda yer aldıęı gözlemlenmektedir. En çok ithalat gerçekleřtirilen űlkeler Hollanda, Danimarka, Polonya ve Fransa olmuřtur.

Sanayi

Sanayi, Alman ekonomisinin kalbini ve çekirdek sektörünü oluřturmakla birlikte, çeřitli sektörlerle kurulan güçlü aę sayesinde birçok inovasyon ve yenilikleri űreten en önemli sektördür. Ŗzellikle özel sektör, űniversite ve devlet arasında güçlü bir iř birlięi bulunmaktadır. Genellikle aileler tarafından iřletilen küçük ve orta ölçekli endüstriyel űirketler "Alman iř modeli"nin önemli özelliklerinden birisidir. Bilinen en önemli sanayi sektörlerini sıraladıęımızda bařta otomotiv, makine, elektrik/elektronik, kimya gelmektedir. Ŗzellikle "Made in Germany/Alman Malı" markasının küresel düzeyde en önemli tařıyıcılarından birisi olan otomotiv sektörü Alman sanayisinin en önemli bileřenidir.

2022 yılı itibarıyla Almanya'nın gayrisafi milli hasılasının %23,4' sanayi sektöründen gelmektedir. Sanayinin Alman ekonomisi içerisindeki brüt katma değeri 2021 yılı itibarıyla 963 milyar avrodur. Sanayi sektöründe 6,2 milyon kiři istihdam edilmektedir. Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis-Statistisches Bundesamt) verilerine göre 2020 yılı için imalat sanayisinin toplam cirosu 2,1 trilyon avro olarak gerçekleşmiştir. Sektörde 7,5 milyon insan istihdam edilmektedir. Alman űirketleri Avrupa imalat űirketlerinin yüzde 10'unu temsil etmekle beraber, toplam cironun da %31'ni gerçekleştirmektedir. Almanya'nın toplam mal

ihracatının %94'ü sanayi ürünlerinden oluşmaktadır. 2020 yılında, ciro bazında sanayi alanının başlıca en büyük şirketleri sırasıyla Volkswagen AG, Mercedes, BMW, Uniper SE, Robert Bosch GmbH, E.ON SE, Siemens AG, BASF SE, Thyssenkrupp AG gelmektedir

(<https://www.destatis.de/EN/Themes/Economic-Sectors-Enterprises/Industry-Manufacturing/Tables/key-datamanufacturing.html>).

Diğer taraftan, Alman endüstrisindeki ekonomik toparlanma 2021 yılı sonu/2022 yılı başında yeniden bir daralma sürecine girmiştir. Endüstri alanındaki (inşaat haricinde) üretim, yüksek sipariş yığılması olmasına rağmen 2022'nin ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %1 azalmıştır. İkinci çeyrekte üretim bir önceki yıla göre yine %1,3 azalmıştır. 2022 yılının üçüncü çeyreğinde ise, otomotiv endüstrisindeki tedarik sıkıntısının azalması, makine ve elektronik endüstrisindeki güçlenme sayesinde endüstride toparlanma görülmüştür. Ancak bu büyüme, yılın ilk yarısındaki zayıflığı tamamen telafi etmeye yetmemiştir. Sonuç olarak, endüstrideki üretim 2022 yılının ilk dokuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde %0,2 azalmıştır.

Sanayi alanında Ocak-Eylül 2022 döneminde üretim bir önceki yıla göre bir miktar gerilemiştir. Sektör bazında bakıldığında üretimde en fazla büyüme gösteren sektörler ise, diğer taşıtlar sektörü (%6,5), elektronik sektörü (%4,2) ve ilaç sektörü (%3,8) olmuştur. Taşıtlar üretimi, bir önceki yılda %3'ün biraz üzerinde bir düşüşün ardından %1,3 artış göstermiştir. Makine üretiminde kayda değer değişiklik olmamıştır (%-0,3). Döngüsel olarak çok hassas olmayan gıda ve içecek sektörü ise %1,5 gibi bir büyüme kaydetmiştir. Enerjinin yoğun kullanıldığı sektörlerde ise üretimde hissedilir derecede düşüş görülmüştür. 2022 Eylül ayı itibarıyla metal üreten ve işleyen şirketlerin üretiminde %2,3, kauçuk ve plastik eşya imalatçılarının üretiminde yüzde 3,7 ve kimya sanayisinin üretiminde %8,2 gibi önemli bir düşüş kaydedilmiştir.

Öte yandan, her ne kadar büyük küresel markalarıyla biliniyor olsa da, Alman sanayisinin omurgasını küçük ve orta ölçekli firmalar oluşturması bakımından Almanya bir KOBİ ülkesi olarak tanımlanmaktadır. Firmaların %99'u KOBİ'lerden oluşmakta, sanayi sektör cirosunun %34'ü KOBİ'ler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Alman sanayisi çeşitli ekonomi merkezlerine ayrılmış bulunmaktadır. Örneğin, Münih ve Stuttgart metropol bölgeleri ağırlıklı olarak yüksek teknoloji ve otomotiv sektörlerinin merkezleri iken, Rhein-Neckar bölgesi kimya ve IT sektörleri, Köln medya sektörü, Hamburg

liman ve taşımacılık sektörü, Doğu Almanya yüksek teknoloji merkezleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bununla beraber inovasyon ve Ar&Ge Alman sanayisinin en önemli ve güçlü unsurlarından birisi olarak görülmektedir. Bu kapsamda Federal Almanya Eğitim ve Araştırma Bakanlığı söz konusu inovatif girişimleri desteklemek adına “Agentur für Sprunginnovation (SPRIND GmbH)”, “Deutsche Agentur für Transfer und Innovation (DATI)” gibi ajanslar kurmuştur. 2020 yılında araştırma ve geliştirme için Almanya, GSMH’sının %3’den fazlası olan 106 milyar avro bütçe ayırmıştır. İnovasyona verilen önem Almanya’nın patent başvuru sayısına bakıldığında daha iyi anlaşılmaktadır. 2020 yılında 62 binden fazla patent başvurusu ile Almanya Avrupa’nın en çok patent başvurusu yapılan ülkesi olmuştur.

Diğer taraftan, Alman sanayisinin en önemli meydan okumalarından birisi dijital dönüşüm ve kavram olarak ilk defa Hannover Fair 2011 fuarında kullanılan 4. Sanayi devrimi olarak görülen Endüstri 4.0’a geçiş olduğu değerlendirilmektedir. Almanya bu dönüşümü sağlamak için geniş bant ve 5G mobil teknolojileriyle dijital alt yapı faaliyetlerine ciddi anlamda ağırlık vermektedir. Küresel rekabetin her geçen gün arttığı bir dönemde Almanya’nın, sanayisinin ekonomik alan kaybı yaşamaması, rekabetçiliğini arttırabilmesi ve sürdürülebilmesi için yeni dijital teknolojilere ve akıllı üretim modellerine geçmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu kapsamda Endüstri 4.0’ı birincil hedef olarak görmektedir. Acatech (Deutsche Akademie der Technikwissenschaften), Bitkom (Branchenverband der Deutschen Informations und Telekomunikationsbranche), VDMA (Der Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau e.V.), Zvei e.V. (Verband der Elektro- und Digitalindustrie) gibi kuruluşlar Endüstri 4.0 alanında faaliyet yürüten kuruluşların başında gelmektedir.

Aynı şekilde Alman sanayisi cent/kWh birim ölçüğünde Avrupa ülkeleri ile kıyaslandığında en pahalı elektriği kullanması nedeniyle, özellikle enerjinin yoğun kullanıldığı sanayi sektörünü olumsuz etkilemektedir.

İlaveten, yaşlanan nüfus ve nitelikli iş gücü kaybı Alman sanayisi için orta ve uzun vadede bir tehdit oluşturmaktadır. Mevcut nitelikli iş gücü eksiği hem küçük, orta ve büyük çaplı şirketleri, hem de genelde ekonomideki sürdürülebilirliği tehdit etmektedir. Alman Ticaret ve Sanayi Odası’nın raporuna (Ocak 2023) göre iş gücü açığının farklı sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin %85’ini olumsuz olarak etkileyeceği beklenmektedir.

Rapordaki verilere göre Almanya’da iki milyon iş gücü açığı bulunmaktadır, bu da yaklaşık 100 milyar avro katma değer potansiyeli kaybı anlamına gelmektedir. İş Piyasası ve Meslek Araştırma Enstitüsü’nün (IAB) 2022 yılı Aralık ayında yayınladığı rapora göre Almanya’nın 2035’e kadar yedi milyona yakın iş gücünün azalacağını tahmin etmektedir.

Tarım Makinaları Sektörü: Tarım işletmelerine ait işlenen tarım arazilerinin büyüklüğü, birçok Avrupa Birliği ülkesinde olduğu gibi Almanya’da da büyük ebat ve hacimlerde üretilen güçlü tarım makineleri ve ekipmanlarına ilgiyi arttırmaktadır. Bu büyüklük işletmelere ekim, dikim, sulama, ilaçlama ve hasat toplama gibi yapılan işlemlerde oldukça büyük enerji, yakıt, ve zaman tasarrufu kazandırmaktadır.

Yıllık ortalama 30.000 civarında yeni traktörün trafiğe kaydedildiği Almanya’da 2022 yılında trafiğe yeni kayıt olan büyük traktör markalarının arasında %21’lik oranla John Deere 2021 yılında olduğu gibi listenin başını çekmektedir. Hemen ardından %17,5’lik pay ile Fendt 2. sırayı, %7,8’lik pay ile Deutz-Fahr 3. sırayı, %7,0 pay ile Case IH+Steyr 4. sırayı ve %6,5’lik pay ile Claas markası 5. sırayı almıştır. Bu markaları sırasıyla, Kubota, New Holland, Massey Ferguson, Solis, Valtra ve diğer markalar takip etmektedir. 2022 yılı sonuna gelindiğinde Almanya’daki üretilen “tarım teknolojileri”nin (tarım makineleri, traktörler ve bunlara bağlı yazılım sistemleri) cirosu 2021 yılına göre %18’lik bir artışla 12 milyar avroya ulaşmıştır.

Dünyaca ünlü önde gelen markalar arasında yer alan CLAAS, Mercedes, Fendt, New Holland, John Deere ve Massey Ferguson gibi Alman ve yabancı traktör ve tarım makineleri üreticileri Almanya pazarında satışlarını temsilcilikleri aracılığı ile doğrudan gerçekleştirmektedirler.

Diğer taraftan, Almanya’da motorlu tarım araçları, tarım makineleri, tarım araçları/makineleri aksam ve parçaları alanında faaliyet gösteren AGRAVIS gibi pazarda büyük önemi haiz Almanya’nın hemen hemen her eyalet ve bölgesinde satış, bakım ve onarım faaliyetleri gerçekleştiren, doğrudan ve bayilikler aracılığı ile de coğrafi ve teknik anlamda ağlarını oluşturmuş büyük kuruluşların aracılığı ile de ünlü markaların satış, satış sonrası bakım ve servis hizmetleri faaliyetleri yürütülmektedir. Bunun yanı sıra, sektörde binek otomobil galerilerine benzer şekilde işleyen 2. el satış noktaları da yadsınamaz derecede önemli rol oynamaktadır. Almanya’da araç ve ekipmanları kiralama yöntemleri de sık rastlanır uygulamalardandır. Kooperatifler ve çiftçi dernekleri aracılığı ile toplu ve sıralı kullanıma

yönelik uygulamalar mevcuttur. Bu sayede çiftçiler imece usulü zaman ve maliyetten tasarrufta bulunarak kendi tarım arazilerini en etkin şekilde işleyebilmektedirler.

Ülke pazarına girişte, Alman Tarım Birliği (DLG) tarafından her iki yılda bir Almanya'nın Hannover şehrinde düzenlenen "AGRITECHNICA-Uluslararası Tarım Makineleri ve Teknolojileri Fuarı" önemli bir yer tutmaktadır. Fuarda traktör, biçer-döver gibi motorlu tarım araçları ve aksamlarının yanı sıra, toprak hazırlama, işleme, ekim, tohumlama, gübreleme, sulama, ilaçlama, hasat ve balyalama makineleri gibi sektörün ihtiyacı olan mühendislik ürünleri sergilenmektedir. Bu fuar, dünya çapında 2.500'ün üzerinde şirketin katılımı ile yaklaşık 400.000 m² alan üzerinde gerçekleştirilmekte olup, alanında uzman 460.000'in üzerinde ziyaretçi tarafından ziyaret edilmektedir.

Yine Alman Tarım Birliği (DLG)'nin her iki yılda bir Hannover şehrinde düzenlediği "EUROTIERUluslararası Hayvancılık Fuarı" da sektörde önemli etkinlikler arasındadır. Fuarda süt sağma makinelerinden, yem hazırlamaya ve kümes hayvancılığına ilişkin çeşitli makineler ve sektörde kullanılan ekipmanlar sergilenmektedir. EuroTier fuarına 2.500'ün üzerinde firma tarafından katılım sağlanmakta ve bu katılımın yaklaşık 1.500'ünü yabancı şirketler oluşturmaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri harici 3. ülkelerde üretilen tarım makinelerinin Almanya'ya ihracatında öncelikli olarak AB normlarının ve sonrasında makinenin satışa ve kullanıma sunulacağı ülkenin (Almanya'nın) şart koştuğu kendine münhasır olası normlarının sağlanması, yapılan ihracatta ürünün sorunsuz bir şekilde ülkeye girişi ve sonrasındaki satış ve kullanım süreçleri için büyük önem arz etmektedir. Sektörde pazara girişe yönelik normların belirlenmesinde önemli rol oynayan mühendislik bilim, teknoloji onay kurumlarından birisi de Almanya'nın köklü kuruluşlarından olan 3500'ün üzerinde Alman ve Avrupalı üyeye sahip Alman Makine ve Takım Tezgahları Üreticileri Derneği (VDMA)'dir. Dernek, ülkede ve uluslararası arenada geçerlilik açısından makinelere yönelik sertifikalandırma, belgelendirme ve yetkilendirme süreçlerinde önemli roller oynamaktadır.

Ayrıca, Almanya'ya ihracatlarda, gümrük vergisi haricinde bu tür ürünlerin alım-satımında her halükarda esas olan %19 oranında katma değer vergisi KDV (MwSt: Mehrwertsteuer) uygulanmaktadır.

Kimya: Kimya sanayi Almanya'nın birçok farklı sektörünün tedarikçisi ve ana madde üreticisi olması nedeniyle Almanya ekonomisinin temel direklerinden birini oluşturmaktadır. Kimya endüstrisi Almanya'nın otomotiv ve makine üretiminden sonra gelen üçüncü en büyük,

istihdam yaratmada altıncı en büyük sanayisidir. Söz konusu sektördeki şirketlerin doğrudan brüt üretim değeri 2021’de 137,5 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılı itibarıyla sektörde doğrudan 216.100 kişi istihdam edilmekle beraber, dolaylı etkiler de dikkate alındığında kimya endüstrisinin istihdam etkisini önemli ölçüde artırdığı ve toplamda 787.000 kişiye istihdam sağladığı ifade edilmektedir. Almanya Ekonomi Enstitüsü’nün verilerine göre 1991’den 2017’ye kadar kimya sektöründe %48 reel büyüme gerçekleştiği ifade edilmektedir. Sektör son beş yıl içerisinde üretim bağlamında her yıl ortalama %0,2 büyümüştür.

Kimya Endüstrisi Derneği’nin (Verband der Chemischen Industrie e.V./VCI) raporuna göre Almanya kimya sektörü Avrupa’da birinci sırada yer alırken, dünyada dördüncü sırada bulunmaktadır. Sektörün 2021 yılı cirosu 227 milyar avro olarak gerçekleşmiştir. Bu cironun 87,6 milyar avroluk kısmını yurt içinden, 139,5 milyar avroluk kısmını yurt dışından elde ettiği ifade edilmektedir. Rakamlara bakıldığında bu cironun yaklaşık %60’ına yakınının yurt dışındaki yatırımlardan elde edildiği anlaşılmaktadır.

Alman Kimya endüstrisinin bu anlamda dünyanın birçok farklı bölgelerinde yatırımları ve faaliyetleri bulunmaktadır. Yurt dışında toplam 395 bin kişiye istihdam sağlamaktadır. Almanya Ekonomi Enstitüsü’nün 2022 yılında yayınladığı rapora göre, (Institut der Deutschen Wirtschaft) Almanya’nın toplam ihracatının %14,7’si ve yurt dışı yatırımların yüzde 7’ye yakını bu sektör tarafından gerçekleştirilmektedir. 2020 yılında sektör 8,4 milyar avro yurt içi, 9 milyar avro yurt dışı olmak üzere toplam 17,4 milyar avro yatırım gerçekleştirmiştir.

Bununla beraber Alman Ticaret ve Yatırım Ajansı’nın verilerine bakıldığında Almanya’nın kimyevi ürünlerde toplam 236,5 milyar dolar ihracat gerçekleştirerek bu sektörde dünyada en çok ihracat yapan ülke olduğu görülmektedir.

Kimya sanayisi araştırma ve geliştirme faaliyetlerine önem veren sektörlerin başında gelmektedir. Otomotiv ve elektronik sektörlerinden sonra Almanya’da Ar&Ge’ye en çok yatırım yapan sektör kimya sektörüdür. 2020 yılına bakıldığında gelirlerinin yüzde 7’den fazlasını Ar&Ge’ye ayırarak toplam 13,6 milyar avro harcama yapmıştır. Sektörde istihdamın %10’u Ar&Ge biriminde çalışmaktadır.

2020 yılından itibaren ciro bazında sektördeki en güçlü şirketler sırasıyla BASF SE (59 milyar avro/110 bin istihdam), Bayer AG (41,4 milyar avro/99 bin istihdam), Fresenius SE & Co.

KGaA (36,2 milyar avro/316 bin istihdam), Boehringer Ingelheim (19,5 milyar avro/51 bin istihdam), Henkel AG & Co. KGaA (19,2 milyar avro/52 bin istihdam) bulunmaktadır.

Her ne kadar Almanya kimya sanayisinde birçok büyük küresel markaya sahip olsa da sektörde yer alan şirketlerin %92'si KOBİ'lerden (500 kişiden az çalışanı olan firmalar) oluşmaktadır. Rakamsal olarak bakıldığında KOBİ'lerin sektörün toplam cirosu içerisindeki payı %27 iken, sektördeki istihdam içerisindeki payı %36'dır. Toplamda 10.499 KOBİ firması bu sektörde faaliyet göstermektedir.

Diğer taraftan, Alman kimya sanayisinin en önemli ham maddesi arasında nafta gelmektedir. 2019 yılında 13,3 milyon ton (%69) nafta kimya sanayisinde kullanılmıştır. Bunu sırasıyla 3,2 milyon ton (%16) doğal gaz, 2,6 milyon ton (%13) yenilenebilir ham madde, 0,3 milyon ton (%2) kömür takip etmektedir.

Kimya Endüstrisi Derneği'ne göre yaklaşık toplam üretimin üçte ikisi ise kimya endüstrisi içerisinde kullanılmaktadır. Bununla beraber üretimin %21'i plastik sektörü, %15'i otomotiv sektörü, %14'ü inşaat sektörü, %13'ü çelik ve metal sektörü, %11'i mobilya sektörü, %5'i tekstil sektöründe değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, kimya şirketleri Almanya'nın 1990'lı yılların başında hayata geçirdiği "Kimyasal Park (Chemical Park)" konsepti etrafında kümelendiği ve ağırlıklı olarak bu bölgelerde üretim yapıldığı görülmektedir. Söz konusu parklar yatırımcılar ve üreticiler için uygun alt yapı koşulları oluşturma, ulusal regülasyon ve lisans prosedürlerinde destek, lojistik, enerji ve su tedarikinin sağlanması, sıvı ve diğer atıkların bertaraf edilmesi, yangın önlemleri, tesis ve çevresel güvenlik gibi birçok profesyonel hizmetleri sunmaktadır. Bu parklar aynı zamanda Almanya geneline yayılan boru hattı ağına entegre olması nedeniyle de hızlı bir şekilde hem ham madde ihtiyaçları karşılanabilmekte, hem de kimyevi ürünlerin sevkiyatını kolaylaştırıp hızlandırmaktadır. Kimyevi ürünlerin üçte biri boru hatları üzerinden taşınmaktadır. Almanya genelinde toplam 34 "Kimyasal Park" bulunmaktadır.

Otomotiv: Yarattığı katma değer, sağladığı döviz gelirleri ve yüksek istihdam ile otomotiv sektörü Almanya ekonomisinin en önemli sektörlerinin başında gelmektedir. Brand Finance Global 500'e göre Almanya, marka değeri açısından Japonya'yı geride bırakarak ABD ve Çin'in ardından üçüncü sıraya yerleşmiştir. Bu sıralamada, listede yer alan Mercedes-Benz, Volkswagen, BMW, Porsche ve Audi gibi otomotiv markalarının katkısı oldukça fazladır. 16. sırada yer alan Mercedes-Benz markası, 60,8 milyar ABD doları ile 2022 yılında sadece

Almanya'nın değil, Avrupa'nın da en değerli markası olurken, Porsche ise Finance Global 500 sıralamasında en güçlü Alman markası olmuştur. Öte yandan, düşük talep ve tedarik zincirlerindeki sorunların neden olduğu azalan satışlar nedeniyle söz konusu markaların pandemi öncesi seviyelerinin gerisinde kaldığı değerlendirilmektedir.

2022 yılında Almanya %16 artışla 244 milyar avro değerinde motorlu taşıtlar ve parçaları ihracatı gerçekleştirmiştir. Sektör, %15,5 payla ülke ihracatında ilk sırada yer alırken, ithalatında ise %8,8 payla (132 milyar Avro) 4. sırada yer almaktadır. 112 milyar avro dış ticaret fazlası veren sektör, en yüksek ihracatı 33,3 milyar avro ile Amerika Birleşik Devletleri'ne gerçekleştirmiştir. Bu ülkeyi sırasıyla Çin Halk Cumhuriyeti, Birleşik Krallık, Fransa ve İtalya takip etmektedir. Türkiye, Almanya'nın motorlu taşıtlar ve parçaları ihracatında 4,7 milyar avro ile 15. sırada yer almaktadır.

Almanya'nın motorlu taşıtlar ve parçaları ithalatında, Çek Cumhuriyeti 12,4 milyar avro ile ilk sırada yer almakta olup İspanya, Fransa, Amerika Birleşik Devletleri ve Polonya sırasıyla ilk beşte yer alan diğer ülkelerdir. Ülkemiz 2022 yılında %50,5 artışla 4,1 milyar avro değerinde ihracat gerçekleştirerek, Almanya'nın ithalatında 13. sırada yer almıştır.

Almanya'da 2022 yılında bir önceki yıla göre %15 artışla 2,65 milyon araç kaydı yapılmıştır. Tescil edilen tüm yeni binek araçların % 49,6'sı alternatif yakıtlarla (elektrikli, hibrit, plug-in, yakıt hücresi, gaz, hidrojen) çalışırken, alternatif yakıt kullanımı 2021 yılına kıyasla %15,6 oranında artış kaydetmiştir. 2022 yılında ülkede en fazla satış yapan otomobil markası Golf, Tiguan ve T-Roc modelleri ile Volkswagen olmuştur.

Almanya'daki yeni binek araç tescillerinin yaklaşık %75'i kiralama ve finansman modelleri aracılığıyla gerçekleşmektedir. Otomotiv şirketlerinin kendi bankaları ve kiralama şirketlerinin de bir parçası olduğu otomotiv değer zincirinde kiralama, finansman, sigorta ve diğer otomotiv bağlantılı finansal hizmetlerin yarattığı katma değer %30'un üzerindedir.

411 milyar Avro ciroya sahip ve üretiminin yaklaşık %75'ini ihraç eden sektörde elektrikli araç pazarının, yakın vadede geleneksel araçların önüne geçmesi beklenmektedir. Alman hükümeti 2030 yılına kadar elektrikli araç üretimini 15 milyona çıkarmayı ve e-mobilite çözümlerinde lider olmayı hedeflemektedir. Benzer şekilde, Alman otomotiv ve yan sanayi üreticilerinin 2022-2026 yılları arasında özellikle elektrikli mobilite ve dijitalleşme alanlarına 220 milyar Avro'nun üzerinde yatırım yapması beklenmektedir. Bu bağlamda, otomotiv sektörünün Alman sanayisinin en inovatif sektörü olduğu değerlendirilmektedir.

Almanya, elektrikli araçların en önemli girdisi olan pil üretiminde Avrupa merkezi olmayı hedeflemektedir. Bunun bir sebebi, pazarı Asyalı üreticilere bırakmamak ve yerli otomobil üreticilerinin artan taleplerini karşılamak için güvenilir bir yol bulmak iken; bir diğer sebebi de pil endüstrisinin sağlayacağı yüzbinlerce istihdamın ülke ekonomisine getireceği dinamizm ve Avrupa pazarının, elektrikli araç pillerinde 2035 yılına kadar 250 milyar avroya kadar büyüyeceği yönündeki güçlü beklentilerdir.

Havacılık ve Uzay: Havacılık endüstrisi, havayollarını, uçak üreticilerini ve ayrıca uzay aracı ve uydu üretimi yapan tüm şirketleri içeren geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Hava yolcu trafiği, uluslararası hareketliliği mümkün kıldığı, hava taşımacılığı trafiği ise, toplam trafik hacminin nispeten küçük bir bölümünü oluşturmasına rağmen, zamana duyarlı ve yüksek değerli ürünlerin hızlı taşınmasına imkan verdiği için büyük ekonomik öneme sahiptir. Sektörün bir diğer bileşeni olan uzay sanayii de, hava tahmini ve uydu televizyonu gibi çok sayıda hizmet ve teknoloji uygulaması sağlamaktadır.

Havacılık Almanya için önemli bir ekonomik aktivitedir. Alman havacılık endüstrisindeki satış geliştirme trendi uzun yıllar boyunca sürekli olarak yukarı yönlü hareket etmiştir. 2021 ve 2022 yıllarında sektör, korona pandemisinin olumsuz etkilerinden henüz tam olarak sıyrılmaya da kara taşımacılığındaki rekabet, sınırların kapanması ve giriş düzenlemelerinin yavaşlaması gibi nedenlerde havayolları kargoları için daha yüksek fiyatlar talep edebilmiş, bu da özellikle havayolu taşımacılığı sektörünün pazar hacminin büyümesine neden olmuştur.

Sektörel dış ticaret rakamlarına bakıldığında 2000 yılında 14,8 milyar avro satış gerçekleştiren Alman havacılık sektörünün, 2019 yılında 41 milyar avroluk satış rakamına ulaştığı, ancak Korona krizi nedeniyle 2020'de satışların 31 milyar avroya gerilediği görülmektedir. Alman havacılık endüstrisindeki çalışan sayısı 2019'da 114.000 civarında iken korona pandemisi sebebiyle bu sayı 2020 yılında 105.000'e ve 2021 yılında ise 100.000'e gerilemiştir. Ancak özellikle Airbus firmasının 2023 yılında toplam 3.500 kişiyi işe alacağına dair açıklaması doğrultusunda sektördeki istihdam sayısında yukarı yönlü bir hareket olacağı, ancak sektörün normal istihdam rakamlarına dönmesinin 2024/2025 yıllarını bulacağı değerlendirilmektedir.

Sektörün en önemli çatı kuruluşu olan Federal Alman Havacılık Derneği'nin (Bundesverband der Deutschen Luft- und Raumfahrtindustrie e.V.) son açıkladığı verilere göre 2021 yılında sektörün cirosu 31,4 milyar avro, sektörde Ar&Ge ve yenilikçiliğe ayrılan miktar

2,5 milyar avro (toplam cironun yüzde 8'i), ihracatın cirodan aldığı pay ise yüzde 72 olarak gerçekleşmiştir. Cironun alt sektörlere dağılımına bakıldığında havacılık endüstrisinin 22 milyar avro, savunma sanayiinin 7 milyar avro, uzay sanayinin ise 2,4 milyar avro ciroya ulaştığı, çalışan sayısı bakımında ise 69.000 çalışanın havacılık sanayiinde, 22.000 çalışanın savunma sanayiinde ve 9.300 çalışanın ise uzay sanayiinde istihdam edildiği görülmektedir.

Sektördeki ticaret hacmi 2019 yılında 60 milyar dolar iken, bu tutar 2020 yılında 42 milyar dolara, 2021 yılında ise 39 milyar dolara gerilemiştir. Söz konusu ticaret hacminin 27,3 milyar dolarını Almanya'nın ihracatı, 11,7 milyar dolarını Almanya'nın ithalatı oluşturmaktadır.

Havacılık ekipmanlarının bulunduğu 88. fasılda Almanya 2020 yılında 25,1 milyar avro, 2021 yılında 23,5 milyar avro ve 2022 yılında ise 27,7 milyar avroluk ihracat gerçekleştirirken aynı dönemde sırasıyla 12,4 milyar avro, 10,8 milyar avro ve 10,7 milyar avroluk ithalat gerçekleştirmiştir. Söz konusu endüstride en fazla ihracat Hamburg eyaletinden gerçekleştirilirken bu eyaleti Kuzey Ren -Vestfalya ve Bavyera Eyaletleri takip etmektedir. Yine söz konusu fasılda 2022 yılında Almanya'nın en önemli ihracat partneri Çin olurken (3,0 milyar avro), bu ülkeyi sırasıyla Türkiye (2,4 milyar avro), ABD (2,2 milyar avro), Hindistan (2,0 milyar avro), Macaristan (2,0 milyar avro), Meksika (1,5 milyar avro) ve Tayvan (1,0 milyar avro) takip etmektedir. Almanya'nın en önemli ithalat partnerleri ise sırasıyla ABD (2,7 milyar avro), İngiltere (2,4 milyar avro) ve Fransa'dır (2,0 milyar avro).

Almanya'da havacılık ve uzay sektörü, ülke çapında sadece belirli bölgelerde toplanmayıp, ülke geneline yaygın bir dağılım göstermektedirler. Sektörün belli başlı merkezleri, Kuzey Almanya'da Hamburg, Bremen, Hannover şehirleri ile Güney Almanya'da Münih, Stuttgart, Orta ve Doğu Almanya'da Berlin ve Dresden ve Batı Almanya'da Köln, Bonn ve Aachen şehirleridir. Bunun yanı sıra, sektörün işleyişinin büyük ve uluslararası firmaların tedarikçisi olan küçük ve orta ölçekli, ancak uzmanlaşmış firmalar şeklinde olduğu gözlemlenmektedir. Almanya'da bulunan "Tedarik Zinciri Mükemmeliyeti İnisiyatifi" verilerine göre, Almanya'da havacılık ve uzay sektöründe yaklaşık 2.000 adet tedarikçi firma faaliyet göstermektedir.

Havacılık endüstrisinde Dünya çapında her altı ticari uçaktan biri Almanya'da kurulup teslim edilmekte ve orta ölçekli şirketler tarafından karakterize edilen yan sanayinin ürünleri, dünya çapında teslim edilen her uçakta yer almaktadır. Sektör Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat Stratejisini bir fırsat olarak görmekte olup "geleceğin iklim nötr uçağının Avrupa'da

özel olarak da Almanya'da geliştirilip inşa edilmesini" önümüzdeki dönemin ana hedefi olarak ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, sektördeki araştırma fonlarının büyük bölümü iklim-nötr uçak üretilmesi, entegre uçuş sistemleri, yüksek performanslı hafif yapılar, dijitalleşme ve sürdürülebilir havacılık yakıtları, aynı zamanda bir hidrojen altyapısının geliştirilmesi gibi araştırmalara yöneltilmiş durumdadır.

Uzay araştırmaları alanında da Alman havacılık ve uzay endüstrisi özellikle geliştirdiği uydular ile ön plana çıkmaktadır. Son dönemde bu uydular ile iklim ve çevrenin korunması ve iklim değişikliği araştırmaları noktasında önemli başarılar elde edilmiştir. Ayrıca, Ukrayna'daki savaşın mevcut arka planına karşı, uzay yolculuğunun stratejik önemi ve Avrupa'da, uydu tabanlı ve güvenli bağlantıya ihtiyacın önemi de belirginleşmiş, Avrupalı ve uluslararası ortaklarla "yarının uzay yolculuğunu şekillendirebilmek ve Alman uzay endüstrisini dünya çapında rekabetçi bir şekilde konumlandırmaya devam edebilmek" için ulusal uzay ve yenilik programına önemli miktarda kaynak ayrılmıştır.

Askeri havacılık sanayi alanında 2021 yılında, çalışan sayısında yüzde 4'lük bir düşüş (22.900'den 22.000'e) görülmesine rağmen 7 milyar avroluk sabit bir ciro kaydedilmiş, tedarik zinciri için ekonomik güvenlik anlamına gelen birkaç büyük ölçekli proje uygulanmıştır. Bunlar arasında Sinyal Yakalayan Havadan Uzun Menzilli Gözetleme (SLWÜA), Kalıcı Alman Havadan Gözetleme (PEGASUS) Sistemlerinin geliştirilmesi, Avrupa EuroMALE Drone, Geleceğin Savaş Uçağı Sistemi (Future Combat Air System - FCAS) için "Yeni Nesil Silah Sistemi'nin (NGWS) Alman-Fransız-İspanyol işbirliği ile geliştirilmesi, Avrupa Deniz Feneri projesi gibi projeler ön plana çıkmaktadır.

Havacılık sanayi alanında Almanya'da önemli uluslararası fuarlar ve organizasyonlar düzenlenmektedir. Münih'te düzenlenen AIRTEC - Havacılık ve Uzay Endüstrisi İçin Uluslararası Ticaret Fuarı ve Kongresi, Hamburg'da düzenlenen CCH - Havacılık Endüstrisi İçin Uluslararası Ticaret Fuarı, yine Hamburg'da düzenlenen Aircraft Interiors Expo – Uçak İçi Ekipmanları için Uluslararası Ticaret Fuarı, Berlin'de düzenlenen ILA Berlin Air Show - Uluslararası Havacılık Fuarı, Nürnberg'de düzenlenen AACII - Havacılık ve Uzay Kongresi ve Fuarı bu alanda önde gelen organizasyonlar arasında yer almaktadır.

Tekstil ve Hazır Giyim Sektörü: Almanya, dünyanın önde gelen tekstil ve hazır giyim endüstrilerinden biridir. Almanya, yıllar boyunca tekstil üretimi, moda tasarımı ve perakende alanında birçok başarılı şirket ve markaya ev sahipliği yapmıştır.

Almanya'nın tekstil ve hazır giyim endüstrisi, özellikle yüksek kaliteli ürünler ve yenilikçi tasarımlarla tanınır. Endüstri, özellikle teknik tekstiller, işlevsel giyim ve spor giyim gibi özel giyim türlerinde uzmanlaşmıştır.

Almanya'da bulunan bazı önde gelen tekstil ve hazır giyim şirketleri arasında Hugo Boss, Adidas, Puma, Birkenstock, Escada, S.Oliver, Tom Tailor, Gerry Weber ve Triumph yer almaktadır. Almanya'nın tekstil ve hazır giyim endüstrisi, sürdürülebilirlik konusunda da öncü bir rol oynamaktadır. Yerel üretim, geri dönüştürülebilir malzemelerin kullanımı ve etik üretim uygulamaları gibi sürdürülebilirlik önlemleri, endüstri genelinde yaygın olarak benimsenmiştir. Almanya'nın tekstil ve hazır giyim endüstrisi, küresel ticarete önemli bir rol oynamaktadır. Ülke, tekstil ve hazır giyim ihracatında dünya genelinde en büyük 5 ülke arasında yer almaktadır.

Almanya tekstil ve hazır giyim endüstrisi küçük ve orta ölçekli yaklaşık 1400 şirketten oluşmaktadır. Tekstil ve hazır giyim endüstrisi, yurtdışında yaklaşık 124.000 çalışanı ile gıda endüstrisinden sonra en büyük ikinci tüketim malları sektörüdür. Almanya'daki tekstil ve hazır giyim endüstrisi, 1.400 çalışanı ile 16 tekstil araştırma enstitüsünün sunduğu hizmetlerden faydalanmaktadır. Alman firmaları, söz konusu sektörde yıllık yaklaşık 29 milyar avro civarında ciro yapmakta ve bunun %60 tekstil, %40'ı ise hazır giyim sektöründe gerçekleşmektedir. Ortalama %40'lık ihracat kotası, Alman tekstil ve hazır giyim ürünlerinin uluslararası pazarlardaki yerini yansıtmakta ve dünya çapında önemli bir konumda olan firmalarının rekabet güçlerinin altını çizmektedir. Almanya'da tekstil ve hazır giyim endüstrisindeki büyümeyi tetikleyen en önemli faktörlerden biri, çok sayıda yüksek teknolojili üründe kullanılan teknik tekstillerdir.

Alman tekstil firmaları, estetik ve dizaynın yanında, çevre ve enerji teknolojisinde cephe soğutma fonksiyonlarından ısıtma ve aydınlatma için kontrol sistemlerine kadar giderek daha önemli hale gelen işlevlere sahip birçok özel uygulama sunmaktadır. Kullanım alanına göre üretilen özel kumaşlar yüksek düzeyde yangından koruma veya hava koşullarına dayanıklı tekstil ürünlerinin üretilmesini sağlamaktadır.

Tekstil endüstrisinin cirosunun yaklaşık üçte biri moda ve hazır giyim sektöründe gerçekleşmektedir. Alman moda markaları yüksek kalite ve sürdürülebilirliğe büyük önem vermektedirler. Alman moda markaları dünyanın en yüksek çevresel ve sosyal standartlarına göre üretim yapmaktadırlar. Sürdürülebilirlik, Alman giyim üreticilerinin vazgeçilmez bir

parçasıdır. Almanya'dan tasarlanan ve pazarlanan koleksiyonlar en yüksek standartları karşılamaktadırlar. AR-GE ve eğitime olan güçlü bağlılığı nedeniyle Almanya, sürdürülebilir malzemelerdeki yenilikler ve özel ek fonksiyonlar söz konusu olduğundan dünya çapında önde gelen ülkeler arasındadır. Geri dönüştürülmüş malzemelerden çok sayıda fonksiyonel ve dış mekan tekstili üretmektedirler.

Alman üreticiler aynı zamanda iş kıyafeti ve koruyucu kıyafet konusunda da dünyada önde gelen ülkeler arasında yer almaktadırlar. Ek işlemlere sahip son derece yenilikçi malzemeler, tüm dünyada itfaiye ve polis güçlerinin güvenliğini arttırmaktadır. Almanya, bu tür özel tekstillerle de Almanya'daki tekstil endüstrisini güçlendirmeyi ve bununla dünya çapında önemli bir üst konum sağlamayı başarmıştır. Tekstil alanında yapılan araştırmalar buna önemli bir katkı sağlamaktadır.

Alman moda ve giyim üreticileri yenilikçi güçlerinin yanı sıra dijitalleşmeye de yatırım yapmaktadırlar. Dijitalleşme yatırımları sadece üretimi değil aynı zamanda tedarik zincirini de kapsamaktadır. Dijitalleşmenin bir sonucu olarak, üretim ve satış birçok alanda giderek daha yakından birbirine bağlı hale gelmekte ve üreticilerin giderek mallarının bayisi haline geldiği birçok yeni iş modeli ortaya çıkmaktadır. Önümüzdeki birkaç on yıl boyunca burada birçok yeni gelişme gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Teknik tekstil deyince “estetik ve dekoratif özelliklerinden ziyade, öncelikle teknik performansları ve fonksiyonel özellikleri için üretilen tekstil malzemeleri ve ürünleri” anlaşılmaktadır. Teknik tekstil mamülleri çeşitli kimyasal malzemelere, hava şartlarına, ultraviyole ışınlarına, darbelere, küf, mantar ve bakteri gibi mikro organizmalara karşı koruyucu, yüksek mukavemet, yanmazlık, filtreleme, leke tutmazlık, buruşmazlık gibi üstün performans özelliklerine sahip ürünlerdir. Bu ürünler genellikle kimya, makina, tıp, elektrik-elektronik gibi çok disiplinli çalışmalar ile geliştirilirler ve tekstil dışında çok çeşitli yerlerde ve ürünlerde kullanım imkanı bulurlar.

Alman tekstil endüstrisinde teknik tekstiller ile etkileyici bir dönüşüm gerçekleşmiştir. Alman üreticiler teknik tekstil sektöründe çeşitli uygulama alanlarında sürekli yeni metotlar ve ürünler geliştirmektedirler. Mühendisler ülkesi olan F. Almanya, bu alanda da dünya lideri konumundadır. Teknik tekstiller birçok alanda yenilikçi çözümler sunmaktadır; en büyük futbol stadyumlarının üzerinde çadır çatılar, izolasyon için keçe, sağlık sektöründe yara pansumanı, kalp cerrahisinde stent, endüstriyel bir tesiste filtre, köprü yapımında hava yastığı ve yük

taşıyıcı hafif bileşen, elektrikli araçlarda motor için koruyucu ceket, uçak kokpiti etrafındaki bileşen olarak kullanım alanları bulmaktadır.

2022 yılında tekstil ve hazır giyim dış ticaret verilerine bakıldığında, Almanya 38,71 milyar avro ihracat ve 59,21 milyar avro ithalat gerçekleştirmiş olup, bu sektörde yaklaşık 20,5 milyar avro değerinde cari açık verdiği görülmektedir.

Almanya'nın 2022 yılında tekstil ve hazır giyim sektöründe en çok ihracat yaptığı ülke 4,29 milyar avro ile Polonya'dır. Polonya'yı Avusturya (4,25 milyar avro), İsviçre (3,92 milyar avro), Fransa 2,99 milyar avro, Hollanda (2,98 milyar avro) ve İtalya (2,01 milyar avro) takip etmektedir. AB dışında en çok ihracat gerçekleştirdiği ülkeler arasında birinci sırayı ABD (978 milyon avro) ve ikinci sırayı Rusya (423 milyon avro) ve üçüncü sırayı Çin Halk Cumhuriyeti (422 milyon avro) almasına rağmen, bu iki ülke bu sektörde en çok ihracat yapılan on ülke arasına girememektedir. Almanya'nın Türkiye'ye ihracatı ise 369 milyon avrodur. Söz konusu ihracat verileri değerlendirildiğinde AB'ndeki ülkelerin yapılan ihracatta açık ara önde oldukları tespit edilmektedir.

2022 yılında Tekstil ve hazır giyim sektöründe Almanya'nın gerçekleştirdiği ithalat verileri değerlendirildiğinde, en çok ithalat yapılan ülkeler arasında 13,62 milyar avro ile Çin Halk Cumhuriyeti olduğu görülmektedir. İkinci sırada 9,06 milyar avro ile Bangladeş ve üçüncü sırada 5,99 milyar avro ile Türkiye yer almaktadır. Yapılan ithalatta Türkiye'yi sırasıyla Hindistan (2,45 milyar avro), Pakistan (2,44 milyar avro) ve İtalya (2,43 milyar avro) takip etmektedir. Almanya tekstil ve hazır giyim sektöründe net bir ithalatçıdır. Yerli tekstil ve hazır giyim sanayi üretimi talebin yalnızca küçük bir bölümünü karşılayabilmektedir. Bu sektördeki ihtiyaçların büyük bir bölümü Asya'daki düşük ücretli ülkeler tarafından karşılanmaktadır. Alman hazır giyim pazarı için 2022 yılında Çin, Bangladeş ve Türkiye en önemli tedarikçi ülkeler arasında başta gelmektedirler. Ancak teknolojik gelişmeler, üretim alanlarının 2025 yılına kadar Avrupa'ya geri taşınacağına işaret etmektedir.

Enerji

Dünyanın önde gelen sanayi ülkelerinden Almanya'da 2022 yılı itibarıyla enerji kaynaklarını %35,2 oranında mineral yağlar, %23,8 oranında doğal gaz, %19,8 oranında kömür, %17,2 oranında yenilenebilir enerji, %3,2 oranında nükleer enerji ve %0,8 oranında diğer türler oluşturur. Bu bağlamda ülke fosil yakıtlar bakımından sınırlı kaynaklara sahip olup, büyük

ölçüde dışa bağımlıdır ve kullanılan enerjinin yarısından fazlasını diğer ülkelerden ithal etmektedir.

Söz konusu bağımlılığın azaltılmasına yönelik çalışmalar kapsamında 2017 yılında Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası yürürlüğe konulmuştur. Enerji arzının yenilenebilir kaynaklara dayanması ve enerji kullanımının daha verimli olmasını teminen düzenlenen yasada, enerji dönüşümüne ilişkin temel prensipler belirlenerek maliyet verimliliğine, elektrik enerjisinin yenilenebilir enerji ile entegrasyonuna ve mevcut şebekelerin optimizasyonu sağlanarak modernize edilmesine özel önem atfedilmiştir.

Buna müteakip hazırlanan enerji dönüşümü izleme raporlarında, uluslararası enerji işbirliği çabalarının ekonomik faaliyetleri destekleyeceği ve siyasi açıdan ülkeyi güçlendireceği belirtilmektedir. Enerji sektörüne ilişkin olarak ülkede yapılan çalışmalar kapsamında ayrıca, 2019 yılı itibarıyla Almanya genelinde 10 milyon adet ısınma sisteminin en az 10 yıllık olduğu tespit edilmiş olup, verimsiz olan ısınma sistemlerinin yenileri ile değiştirilmesi gündemde gelmiştir. Bu çerçevede, bahse konu yasa uyarınca, ev sahipleri ve kiracılar gibi hane halkının bile enerji dönüşümüne aktif katkı sağlaması amaçlanarak ülkede hane halkının güneş enerjisi kullanımı teşvik edilmeye başlanmıştır.

Bu itibarla, Federal Alman hükümetinin enerji konusunda aldığı tedbirler ilk etapta olumlu sonuç doğurmaktadır. 2021 yılında toplam elektrik üretiminin yaklaşık %30,2'si kömürden elde edilirken, %4 artışla 2022 yılında bu oranın %31,4 seviyesine yükseldiği; bu kapsamda, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin ise 2021 yılına oranla %10,6 yükseldiği ve toplam elektrik üretiminin %43,9'unu oluşturduğu tespit edilmiştir. Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin, %22'si Rüzgar, %7,5'i biogaz, %10,4'ü güneş ve %2,9'u su'dan elde edilmiştir. 2022 yılında Almanya'da bir önceki yıla göre 7,6 milyar kWh gerilerek 576,6 milyar kWh'a düştüğü görülmüştür. Bu elektrik üretiminin %56,1'i geleneksel enerji kaynaklarından [Kömür (%31,4), Atom (%6,5), Gaz (13,3)] sağlanmıştır. Yetkililer tarafından, 2025 yılına kadar enerji tüketiminin %40-45 arasında yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmasına yönelik çalışmaların sürdürüleceği belirtilmektedir.

2050 yılına kadar ülkede enerji arzının %60'ının ve elektriğin de %80'nin yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmesi gündemdedir. Bu bağlamda, Federal Almanya geleneksel petrol ve gaz ithalatını azaltacak, Paris Anlaşması ve Kyoto Protokolü ile üstlendiği yükümlülükleri yerine getirerek küresel sera gazı emisyon oranlarını düşürecektir. 2030 yılına

gelindiğinde, tüm Almanya'daki elektriğin %65'inin yenilenebilir enerjiden elde edilmesi, 2050 yılı itibariyle ise, Almanya'da üretilen ve tüketilen tüm elektriğin climate-neutral olması beklenmektedir. Bu çerçevede, Alman hükümetinin 2006-2015 yılları arasında enerji araştırmaları için 6,4 milyar avro harcadığı, bunun yanı sıra yüksek gerilimli iletim hatlarının (elektrikli otobanlar) inşası için 35 milyar avronun üzerinde yatırım yapılmasının planlandığı ve otomobil endüstrisinden kimya endüstrisine kadar pek çok sektörde yaklaşık 300 Alman firmasının 2024 yılına kadar enerji yenilemesine yatırım için ayırdıkları bütçenin 2 milyar avro'dan fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Bunun yanı sıra, 2020 yılının son çeyreğinde revize edilen 2050 Yenilenebilir Enerji Kaynakları Yasası ile, yeşil elektriğin yaygınlaşmasını sağlamayı teminen Almanya çapında kullanılan tüm elektriğin 'climate neutral' (karbondioksit emisyonu sıfır) olması; bunun yanısıra modern, düşük maliyetli ve verimli enerji dönüşümü amaçlanmaktadır.

Bahse konu Yasada, diğer unsurların yanısıra, güç dağıtım şebekelerinin dijitalleştirilmesini teminen rüzgar tribünlerinin ve güneş sistemlerinin yaygınlaştırılmasının hızlandırılması öngörülmektedir. Kanunun yeni haliyle, güneş, biyokütle ve karada ve denizde rüzgar yoluyla elde edilen yıllık elektrik miktarlarının artırılması amaçlanmakta olup, konuya ilişkin olarak eyalet hükümetlerinin daha sıkı kontrol edilmesi beklenmektedir.

Her iki yılda bir, fiili elektrik tüketiminin yapısı esas alınarak hedefler kontrol edilmektedir. Biyogaz tesislerinin sayısının artırılmasına yönelik hedefler de güncellenmektedir. Bununla birlikte, elektrikli araçların elektrik kullanımına ilişkin talebi artırması kaçınılmaz bir süreç olacaktır.

Rüzgar tribünlerinin daha fazla kabul görmesini teminen vatandaşlar ve belediyelere yönelik olarak devlet yardımlarının artırılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, rüzgarın ve güneşin olmadığı zamanlarda da güç tesislerinde sürekliliğin sağlanması önem arz etmektedir.

Yakın geçmişte, yeşil elektriğin yaygınlaştırılması süreci çok yavaş işlemiştir. Uzun onaylama süreçleri, tesis kurulacak alanın eksikliği, yerleşik halkın ve çevreci kuruluşların protestoları ve karşı davaları nedeniyle yeni rüzgar ve güneş parklarının yapımında sıkıntı yaşanmıştır.

Son olarak, Almanya, özellikle doğal gaz konusunda Rusya'ya yüksek oranda bağımlı olması nedeniyle, ekonomisinin derin bir durgunluktan kaçınabilmesi için yeterli enerji edinebilmesini sağlamak adına yeni gaz ithalat altyapısı inşa etmesi ve kaynaklarını

çeşitlendirmesi konusunda özel bir baskı altında bulunmaktadır. Bu kapsamda, 8 Temmuz 2022'de Alman hükümeti, on yılların en büyük enerji politikası değişikliğini kabul etmiştir. 593 sayfadan uzun olan paket, yenilenebilir enerjilerin yaygınlaşmasını hızlandırmak üzere 5 yasada yapılacak değişiklikleri içermektedir:

- Yenilenebilir Enerji Yasası ile yenilenebilir kapasite genişletme yolları ve bunlara ulaşmak için önlemler belirlenmiştir.
- Açık Deniz Rüzgar Yasası, artan ihale hacimlerini (açık deniz rüzgar oluşumunu hızlandıran) ve yeniden tasarlanmış sübvansiyon kurallarını içerir hale getirilmiştir.
- Karada Rüzgar Yasası ise, Almanya'nın kara alanının %2'sini rüzgar enerjisi için kullanılabilir hale getirme yükümlülüğü getirmiş ve bu gereksinimine göre Federal Bina Yasasını değiştirmiştir.
- Federal Doğa Koruma Yasası ile, özellikle rüzgar enerjisi projelerine daha hızlı izin verilmesini sağlamak için tür koruma değerlendirmelerini ile önlemlerini standartlaştıran ve basitleştiren bir düzenleme yapılmıştır.
- Enerji Endüstrisi Yasası, yenilenebilir enerjinin ulusal düzeyde entegrasyonunu iyileştirmek için acilen ihtiyaç duyulan şebeke genişlemesini hızlandırmak üzere düzenlemeler getirmiştir.

Madencilik

Almanya petrol ve maden cevheri bakımından büyük ölçüde dışa bağımlı bir ülkedir. Ülke taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahip olmakla birlikte, genel olarak metal-mineral kaynakları açısından yoksuldur.

Diğer taraftan, Almanya'nın en büyük doğal kaynağı olan kömür uzun yıllar boyunca Alman endüstrisi için ekonomik büyüme ve kalkınmanın öncüsü olmuştur. Ancak bilindiği üzere Federal Almanya 2018 yılı sonunda son taş kömürü ocağını kapatıp üretimi durdurmuştur. Bu karar üretim maliyetlerinin ithalat maliyetleri ile kıyaslandığında çok yüksek kalmasından, konuya ilişkin devlet teşviklerinin giderek azalmasından ve taş kömürü çıkarılmasının doğaya verdiği zarardan kaynaklanmıştır.

Federal Alman Kömür Komisyonu'nun 2019 tarihli raporuna göre, kömür ve linyit ülkenin enerji kaynaklarının %20'sinden fazlasını oluşturmaktadır. Bu bağlamda, Almanya,

dünyanın en büyük linyit kömürü üreticisi konumundadır. Taş kömürüne oranla yüzeyde bulunan ve daha çok karbondioksit oranına sahip linyit kömürü, büyük çoğunlukla ülkenin batı ve doğusunda, özellikle Kuzey Ren - Vestfalya, Saksonya ve Brandenburg eyaletlerinde çıkarılmaktadır. Linyit kömürünü uzak mesafelere taşımak ekonomik olmadığından önemli miktarda linyit, santrallerde elektrik üretiminde kullanılmaktadır. Dolayısıyla tesisler ürünün çıkarıldığı alanın yakınında konumlandırılmıştır.

Ülkede çıkartılan taş kömürü ise daha çok Kuzey Ren - Vestfalya ve Saarland'da bulunmaktadır. Almanya'da halen 83 milyar ton taş kömürünün ve 36 milyar ton linyitin bulunduğu tahmin edilmektedir. Linyit yataklarına kıyasla taş kömürü yatakları daha derinde yer almaktadır ve taş kömürünün toprağın altından çıkartılma maliyeti malın ithalat maliyetinin üstündedir. Bu nedenle, rezerv açısından zengin olmasına rağmen taş kömürü artık tümüyle Rusya, ABD ve Avustralya gibi ülkelerden ithal edilmektedir.

2021 yılında Almanya'da 126,3 milyon ton linyit kömürü (+%17,6), 1,81 milyon ton petrol (%4,7), 6 milyar m³ doğalgaz (-%0,1) çıkarılmıştır. 309 milyon ton ile en önemli mineraller kumlar ve çakıllar olmuştur. 219 milyon ton ile doğal taşlar ikinci sırada gelmektedir ve bu ikisi Almanya'nın maden üretiminin %80'ine tekabül etmektedir. 2021 yılında ülke toplam ithalatının %17,6'sını (211,2 milyar avro) enerji hammaddeleri, metaller ve demir dışı metaller teşkil etmiştir. Bir önceki yıla göre bu rakam %51,1 oranında artmıştır. Bunun en önemli nedenleri COVID-19 pandemisinin şiddetini kaybetmesi sonucu ekonominin rahatlaması ve enerji hammaddelerinde yaşanan fiyat artışları olarak değerlendirilmektedir. 2021 yılında doğal gaz ithalatının %35-40'lık payı Rusya'dan, %30-35 oranında da Hollanda ve Norveç'ten tedarik edilmektedir. Demir dışı metallerin %92'si Avrupa'dan temin edilmesine karşın, metallerin sadece %50'lik kısmı Avrupa menşelidir. Değer olarak en önemli ithalat ülkeleri Hollanda (23,2 milyar avro), Rusya (20,3 milyar avro), Belçika (11,1 milyar avro) ve ABD (10,6 milyar avro) olmuştur.

Petrol %32 ile Almanya'nın en önemli enerji kaynağı olmuştur.2021 senesinde petrol ithalat değeri 81 milyon avro olarak gerçekleşmiş olup, en çok Rusya, ABD, Kazakistan, Norveç ve İngiltere'den tedarik edilmiştir. Almanya'nın 16 milyon tonluk petrol yatakları bulunmakla birlikte, 44 adet petrol çıkarma tesisinde üretim yapılmaktadır. Doğalgaz %27 ile ülkenin ikinci büyük enerji kaynağıdır. Almanya'nın 20 milyar m³ doğal gaz rezervi bulunduğu düşünülmektedir ve %99'u Aşağı Saksonya eyaletinde bulunmaktadır. Ülkede 69 adet üretim tesisi bulunmaktadır.

Almanya 2021 senesinde 108,5 milyar avro değerinde mineral ve enerji hammaddeleri ihraç etmiştir (+%33,5). Bunların %69,4'ü metaller, %27,8'i enerji hammaddeleri ve %2,8'si demir dışı metallerden oluşmuştur.

%17,7 ile kömür Almanya'nın en önemli üçüncü enerji kaynağıdır. Almanya'nın 2022 yılı kömür ihracatı ise 361 milyon avro, ithalatı ise 12,3 milyar avro civarında gerçekleşmiştir. Sektörde istihdam edilen kişi sayısının ise hâlihazırda 20.000 civarında olduğu tahmin edilmektedir. Günümüzde ise iklim değişikliği, hava kirliliği ve artan sağlık ve çevresel faktörler de kömür kullanımının azaltılmasını gerektirmiştir. Nitekim kömür ve linyitin ülkedeki karbondioksit gazı emisyonu içerisindeki payının %39 oranında olması, diğer ülkelerin yanı sıra Almanya'nın da bu sektöre ekonomik anlamda bağımlılığının azaltılması hususunu gündeme getirmiştir.

2018 yılında ülkede söz konusu yapısal değişimin ekonomi ve istihdama etkilerini azaltmak amacıyla bir Kömür Komisyonu kurulmuştur. Anılan komisyonun en önemli görevi, 2038 yılına kadar ülkenin kömür bağımlılığını azaltacak politikaların belirlenmesine yönelik kapsamlı bir yol haritası oluşturmak ve ülkenin kömür ekonomisinden yenilenebilir enerji ekonomisine geçişinin kolaylaştırılmasını sağlamaktadır. Bununla birlikte, Almanya'nın karbondioksit salınımına ilişkin olarak üstlendiği küresel sorumlulukların yanı sıra, 2030 yılında ülkede elektrik üretiminin saatte 630 teravata kadar yükselebileceği de tahmin edilmektedir. Öte yandan, linyit ve taş kömüründen sağlanan elektrik üretim kapasitesinin, söz konusu rakamın üçte birini bile karşılamayacağı hesaplanmakta olup bu açığın yenilenebilir enerji kaynakları olan rüzgar ve güneş enerjisi ile kapatılması ülke gündemindedir.

Diğer taraftan, Rusya Federasyonu ve Ukrayna arasında Şubat 2022'den bu yana devam eden savaş nedeniyle, Rusya Federasyonu'na enerji alanında bağımlılığı yüksek olan Almanya'da kömür ve linyit gibi enerji kaynaklarının yeniden kullanılması ya da bunların tamamen terkedilmesinin ertelenmesine yönelik tartışmalar yeniden başlamıştır. 01 Eylül 2022 itibariyle Rusya'dan yapılan doğalgaz ithalatı tamamen durdurulmuştur. Bununla birlikte petrol ithalatı ise devam etmektedir.

Almanya fosil yakıtlı kömür santrallerini 2030 yılında kapatmayı planlamaktadır. Daha önce bu hedef en geç 2038 olarak belirlenmiştir. Kömür kullanımını azaltma Almanya'nın enerji sisteminde büyük değişiklikleri de beraberinde getirecektir. Ülke, halihazırda elektriğin üçte birinden fazlasını, kömürden elde etmektedir.

Bu kararlarla 280 milyon ton linyit kömürü ve aynı miktarda karbondioksit salınımindan tasarruf edilmesi beklenmekte olup, Paris Anlaşması'nın uzun vadeli sıcaklık artışını 1,5 °C sınırlı tutmak için büyük bir adım olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte yenilenebilir enerji ve hidrojen projelerine destek miktarları arttırılacaktır. Diğer taraftan Almanya'nın enerji ihtiyacında Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle yaşanabilecek sıkıntıları önlemek amacıyla daha önce 2022 yılının sonunda kapatılması öngörülen iki adet 600 megawattlık linyit kömür santrallerinin 2024 yılına kadar kullanılması kararı alınmıştır (<https://www.bgr.bund.de/>).

Hizmetler

Çoğu gelişmiş ülkede olduğu gibi, hizmet sektörü Alman ekonomisinin de temel yapıtaşlarından birisidir. Ülkenin GSYİH'sına yıllık katkısı yaklaşık yüzde 70 olup ayrıca işgücünün %72'si hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. Şirketlerin %80'i ise hizmet sektöründe faaliyet göstermektedir. Geçtiğimiz yıllardaki büyüme esas olarak işle ilgili hizmetlere yönelik güçlü bir talepten kaynaklanmıştır.

Hizmet sektörü; inşaat sektörü, toptan ve perakende sektörü, lojistik sektörü, danışmanlık sektörü, finansal hizmetler, otel ve yemek sektörü, emlak sektörü, sağlık hizmetleri, yaratıcı sektör, eğitim ve kamu hizmetler gibi maddi olmayan mallarla ilgili tüm ticari faaliyetleri kapsamaktadır.

Özellikle bilgi odaklı hizmetler, Alman brüt katma değerinin yaklaşık yüzde 30'unu oluşturmakta ve Alman ekonomisi üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir. BT hizmetleri, araştırma ve geliştirme ile lojistik ve iletişim endüstrileri daha fazla büyüme için yüksek bir potansiyele sahiptir. Yaratıcı endüstriler gittikçe önem kazanmakta ve Almanya'daki yaş yapısındaki demografik eğilim, hanehalkı desteği ve sağlık hizmetleri için güçlü bir talep gerektirmektedir. Hizmet ticaretinin, ulusal ekonomilerin gelirlerine giderek daha fazla katkıda bulunmasına rağmen hizmetlerin sağlanması sürecinde yasal düzenlemeler hakim olmaktadır.

Özellikle dil engelleri, ulusal kanunlar ve yönetmelikler, hizmet alanındaki uluslararası ticaretin önündeki başlıca engeller olmaya devam etmektedir. Bu nedenle, Alman Federal Hükümeti ikili anlaşmalarda, Hizmet Ticareti Genel Anlaşmasında (GATS) ve AB hizmetler direktifinin uygulanması yoluyla bu engellerin kaldırılmasını desteklemektedir.

Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre 2021 yılında Almanya 386,7 milyar dolar hizmet ihracatı ve 386,03 milyar dolar hizmet ithalatı gerçekleştirerek, dünya hizmet ihracatında %6,2'lık ve dünya hizmet ithalatında %6,9'luk bir paya sahip olmuştur. Bu kapsamda, Almanya

2021 yılı hizmet ihracatında dünyada 4 üncü sırada ve hizmet ithalatında ise dünyada 3 üncü sırada yer almaktadır. En fazla küresel ulaşım ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren Almanya, %14,2 oranında ABD'ye, %9,1 oranında İsviçre'ye ve %9 oranında İngiltere'ye hizmet ihracatı, %12,5 oranında ABD'den, %8,8 oranında İngiltere'den ve %4,7 oranında İsviçre'den hizmet ithalatı gerçekleştirmiştir.

Alman Federal İstatistik Ofisi (DESTATIS) tarafından açıklanan verilere göre 2022 Ekim verilerine göre Almanya'da hizmet sektörü cirosu (geçici, takvim ve mevsim etkilerinden arındırılmış) bir önceki aya göre -%0,7 (reel olarak) ve -%0,9 (nominal olarak) azalmıştır. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı ayına göre +%7,7 (reel olarak ve +%12,1 (nominal olarak) artış göstermiştir.

Covid-19 pandemisi hizmetler sektöründe oldukça asimetrik bir etki göstermiştir. Temas yoğun perakendecilik, konaklama ve gastronomi sektörleri süreçten negatif etkilenirken, uzaktan yürütülebilen ya da pandeminin etkisiyle talebin artış gösterdiği sağlık ve lojistik gibi hizmetlerde bu durum söz konusu olmamıştır.

Finansal hizmetler bakımından, Almanya birçok ülkeye kıyasla, birden fazla finansal merkeze ev sahipliği yapmaktadır. Bu çerçevede, Avrupa'daki en büyük pazar olan Almanya, Avrupa Birliği'ne giriş kapısı niteliği taşımaktadır. Avrupa Birliği sistemi, finansal hizmet sağlayıcılarının herhangi bir birlik ülkesinde yerleşik olması durumunda yaklaşık 450 milyon tüketicinin bulunduğu tüm üye ülkelere giriş kolaylığı sunmaktadır. Finansal hizmetler, yüksek sermaye yeterlilik oranı ve düşük seviyedeki batık ya da sorunlu krediler sebebiyle pandemide görece güçlü bir pozisyonda kalmıştır. Öte yandan, düşük faiz oranı uygulaması sebebiyle karlılığın daha da gerilemesi ve piyasa düzenlemelerinin güçlendirilmesi beklenmektedir.

Lojistik: Almanya, 2021 yılı verilerine göre, yaklaşık 33.400 kilometrelik işletilen uzunluk ile Avrupa'nın en uzun demiryolu hattı uzunluğuna, 13.200 km.'lik otoban hattı ile de Avrupa'nın en uzun ikinci otoban ağına (toplam yol ağı 230.082 km) sahiptir. Almanya'nın iç taşımacılığında önemli bir rol üstlenen suyollarının uzunluğu ise 7.476 km.'dir. İleri seviyedeki enerji ve haberleşme ağı ile yoğun ve geniş çaplı ulaşım altyapısı bir araya gelince zamanında ve hızlı ürün teslimatı garanti altına alınabilmekte olup, bu özelliği ile Almanya lojistik alanında Avrupa'da gösterdiği üstün performansını küresel düzeyde de sürdürebilmektedir. Nitekim Dünya Bankası tarafından son olarak yayımlanan "Uluslararası Lojistik Performans Sıralaması

- Logistics Performance Index-LPI-2018”nı oluşturan hemen hemen bütün ölçütlerde (gümrükleme, alt yapı, uluslararası yükleme, lojistik yetkinlik, yükü takip ve iz sürme ve zamana uyma) Almanya 160 ülke içerisinde birinci sırada yer almaktadır.

Lojistik şirketleri genel itibariyle nakliye, taşıma, depolama, elleçleme ve paketleme alanlarında faaliyet göstermektedir. Lojistik, otomotiv endüstrisi ve perakende ticaretinden sonra Almanya'daki en büyük ekonomik sektördür ve ağırlıklı olarak orta ölçekli şirketlerden oluşmaktadır. 2022 yılında Alman lojistik sektörünün cirosu bir önceki yıla göre yüzde 8 artarak 319 milyar avro olarak gerçekleştirilmiştir. 3,3 milyon kişiye istihdam yaratan lojistik sektöründe, yaklaşık 70.000 firma faaliyet göstermektedir.

Almanya'daki en büyük lojistik firmalarının Kuzey Ren-Vestfalya, Bavyera ve BadenWürttemberg eyaletlerinde bulunduğu görülmektedir. Bununla birlikte Elbe ve Hamburg Limanı üzerinden ulusal ve uluslararası pazarlara karayolu, demiryolu, iç suyuolları ve havayolu modlarıyla bağlı olan Hamburg Almanya'nın en önemli lojistik şehridir. Hamburg metropol bölgesinde yaklaşık 320.000 kişi lojistik sektöründe istihdam edilmektedir. Hamburg limanı, Avrupa'nın ikinci büyük limanı ve Almanya'nın en aktif lojistik merkezidir.

Ede ettikleri cirolar bakımından Almanya'nın en büyük lojistik firmalarına bakıldığında Deutsche Post'un (DLH) ilk sırada yer aldığı, bu firmayı Deutsche Bahn (DB Schenker, DB Cargo), Hapag-Lyoyd, Rhenus, Dachser, Hellmann, Hermes, Kühne + Nagel, Fiege ve HHLA'nın takip ettiği görülmektedir.

Havayolu lojistiğinde taşınan yük hacmi 2021 yılında yüzde 24'lük artış ile rekor kırmasının ardından 2022 yılında yüzde 9 azalarak 1.766.739 ton olarak gerçekleşmiştir. Çin'in Kovid-19 pandemisi sebebiyle dışa kapanarak karantina uygulaması, Rusya-Ukrayna Savaşı, artan emtia fiyatları ve enflasyon ile küresel ölçekteki ekonomik yavaşlama gibi nedenlerle hava taşımacılığı hacminin azaldığı değerlendirilmektedir.

Deniz taşımacılığı sektöründe kuzey eyaletlerindeki limanlar sayesinde önemli bir büyüklüğe sahip olan ve Dünyanın ilk 10 denizcilik ulusundan birisi olarak kabul edilen Almanya, son yıllarda bu alanda negatif büyüme eğilimi göstermektedir. Buna rağmen Alman Armatörler Birliği'nin (Verband Deutscher Reeder) verilerine göre Almanya yüzde 10,7 pay ile konteyner gemileri bakımında Dünyada ilk sırada, Dünya ticaret filosu bakımından ise yedinci sırada yer almaktadır. Almanya genelinde toplam 294 deniz nakliyat şirketi bulunmakta olup bunların yüzde 83'ünün filosu 10'dan az gemiden, yüzde 14'ünün filosu 10 ila 29 gemiden,

yüzde 2'sinin filosu 30 ila 49 gemiden ve yüzde 1'inin filosu ise 50'den fazla gemiden oluşmaktadır.

Merkezi Hamburg'da bulunan Hapag-Lloyd, dünyanın ilk beş deniz taşımacılığı şirketinden biridir ve 114 ülkede faaliyet göstermektedir. Toplam kapasitesi 750.000 TEU (standart konteyner) olan 150'den fazla konteyner gemisinden oluşan bir filoya sahip olan şirketin 2022 yılı için beklenen karı 16,8 milyar avro olarak açıklanmıştır.

Demiryolu taşımacılığı da hem yük hem de yolu taşımacılığı bakımından Almanya için özel öneme sahiptir. 2022 yılında Alman devletine ait Deutsche Bahn işletmesinin satışlarının 54 milyar avroyu aşması ve işletmenin 1 milyar avronun üzerinde işletme karı açıklaması beklenmektedir. Firma 2022 yılında yan kuruluşları ile birlikte 16 milyar avro brüt, 6,5 milyar avro net yatırım gerçekleştirmiştir.

Deutsche Bahn firmasının iştirakleri olan DB Cargo, Avrupa içi yük taşımacılığı gerçekleştirmekte, DB Schenker ise global lojistik hizmetleri vermektedir. Her iki şirket Almanya endüstrisini Avrupa ve global ölçekteki ekonomik merkezlere bağlayarak Alman sanayisine ve dış ticaretine önemli kazanımlar sağlamaktadır. DB Cargo, sektöründe yüzde 18'lik pazar payı ile Avrupa'daki en büyük firmadır. 2021 rakamları ile 30.000 çalışanı bulunan firma aynı yıl 227 milyon ton yük taşımış ve 4,4 milyar avro işletme karı elde etmiştir. Firma son dönemde dijitalleşme ve karbon salınımını azaltmaya yönelik yeşil projelere ağırlık vermektedir.

DB Schenker olarak da bilinen Schenker AG, Deutsche Bahn AG'nin yüzde 100 bağlı kuruluşu olup uluslararası bir lojistik hizmet sağlayıcısıdır. Şirketin faaliyet alanı kara, hava ve deniz yoluyla mal taşımacılığının yanı sıra sözleşmeli lojistiği de içermektedir. Merkezi Almanya'nın Essen kentinde olan firma 130'dan fazla ülkede 1850'den fazla lokasyonda faaliyet göstermekte ve 76.100 kişiyi istihdam etmektedir. Şirket 2022 yılının ilk yarısında 1,2 milyar avro işletme karı açıklamıştır.

Büyük ölçekli lojistik firmalarına sahip olan Almanya, lojistik sektöründe aralarında Fruit Logistica (Berlin), CeMAT (Hannover), LogiMAT (Stuttgart), Transport Logistic / Air Cargo EUROPE (Münih), Logistics & Automation'un (Dortmund / Hamburg) da bulunduğu önemli uluslararası fuarlara da ev sahipliği yapmaktadır.

Turizm: Turizm sektörünün doğrudan ve dolaylı etkileri dikkate alındığında, ülke ekonomisine katkısı oldukça yüksek olup Almanya içinden ve yurt dışından tatilciler, günübirlikçiler ve iş seyahatinde olanlar yılda yaklaşık 287,2 milyar avro harcamaktadır.

Almanya'da seyahat için harcanan yaklaşık 29 milyar Avro'nun 10,7 milyar avrosu tur operatörlerinin sunduğu paket ve modüler tekliflere yöneliktir. Mevcut verilere göre, yılda 78,6 milyon yolcu Alman havalimanlarını kullanırken, yaklaşık 1,4 milyon kişi yolcu gemilerinde seyahat etmektedir.

Kısa süreli tatiller (iki ila dört günlük) Almanlar tarafından sıkça tercih edilmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen yıllık toplam 8,1 milyon yurt dışı kısa seyahatte, Avusturya ve Hollanda coğrafi yakınlığının da etkisiyle seyahat edilen ülkelerin başında gelmektedir. Şehir odaklı tatiller de Almanlar arasında popüler olmaya devam etmektedir. Bu geziler de en çok tercih edilen şehir Viyana olurken, onu Paris ve Amsterdam izlemektedir.

Diğer taraftan, beş gün ve üzeri tatiller için en popüler tatil güzergâhları arasında Almanya'nın kendi şehirleri yer almaktadır. Berlin, Alman şehirleri içerisinde en çok ziyaret edilen şehir olurken, bu şehri sırasıyla Hamburg ve Münih takip etmektedir. Yurt dışında en popüler seyahat güzergâhları Akdeniz'dedir. İspanya (özellikle Mayorka), İtalya ve Türkiye Alman tatilcilerin ilk üç favori güzergahıdır.

Almanya'nın turizm sektöründe 2.300'den fazla tur operatörü, yaklaşık 4.000 otobüs şirketi ve yaklaşık 11.000 seyahat acentesi bulunmaktadır. Ayrıca 42.000 konaklama işletmesi ve 165.000'den fazla yemek hizmeti işletmesi dahil olmak üzere 222.000'den fazla ağırlama işletmesi bulunmaktadır. Sektör yaklaşık 2,9 milyon kişiye istihdam sağlamakta ve Almanya'daki toplam işgücünün %6,8'i turizm sektöründe istihdam edilmektedir.

Turizm sektörünün, 2022 yılında 2021 yılına kıyasla Covid-19 krizinin etkilerinden kısmen kurtulduğu kabul edilmektedir. Federal İstatistik Ofisi (Destatis) verilerine göre, Almanya'daki konaklama işletmeleri 2021 yılına kıyasla %45,3 oranında artışla 450,8 milyon geceleme ziyaretçisi kaydetmiş; konaklama ve yemek hizmetlerinde toplam ciro 104 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

Ülkenin ulusal turizm stratejisi, üç politika hedefini kapsamaktadır. Bu hedeflerle, yurt içi katma değer artırılması suretiyle ekonomik büyümenin teşvik edilmesi; Almanya'da yaşayan insanların yaşam kalitesinin kalıcı olarak iyileştirilmesi ve turizm aracılığıyla uluslararası istikrarın teşvik edilmesini amaçlanmaktadır.

Bilişim ve Yazılım: Almanya, bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) sektöründe Avrupa'nın en büyük pazarlarından biridir ve dünya genelinde önde gelen teknoloji şirketlerine ev sahipliği yapmaktadır. Almanya'da bu sektör, donanım, yazılım, telekomünikasyon ekipmanları ve hizmetleri gibi birçok ürün ve hizmeti içeren geniş bir pazar sunmaktadır. Ülke dünya pazarında ABD, Çin, Japonya ve Birleşik Krallık 'tan sonra beşinci sırada yer almaktadır. BIT sektörü, Almanya'nın gerek güçlü endüstriyel üretiminde gerekse dış ticaretinde büyük bir rol oynamaktadır.

Almanya'nın bilişim ve yazılım sektörü, birçok uluslararası şirketin yanı sıra yerel küçük ve orta ölçekli işletmelere de ev sahipliği yapmaktadır. Her geçen gün daha fazla uluslararası şirket Almanya'ya yerleşmeye karar vermektedir. Microsoft, Apple, Dell, Adobe, IBM, Oracle ve SAP gibi uluslararası firmalar Almanya'da büyük pazar paylarına sahiptirler. Almanya'da bulunan telekomünikasyon şirketleri arasında Deutsche Telekom, Vodafone ve Telefonica Germany gibi şirketler yer almaktadır.

Almanya'nın bilişim ve yazılım sektöründe, yapay zeka da ön plana çıkmaktadır. Ülke, yapay zeka ve makine öğrenimi alanlarında araştırma ve geliştirme çalışmaları yürütmekte ve bu teknolojileri kullanarak endüstriyel süreçlerin verimliliğini artırmaktadır.

2022 yılında bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü %4,0 oranında büyüyerek, yaklaşık 100 bin firma, 1.307 bin çalışanı ve 196,1 milyar avroluk bir ciro ile Almanya'da dijitalleşmenin temel itici güçlerinden biridir. 2022 yılındaki cironun 118,9 milyar avroluk kısmı bilişim teknolojileri (büyüme oranı: %6,3), 68,9 milyar avroluk kısmı telekomünikasyon (büyüme oranı: %1,3) ve 8,2 milyar avroluk kısmı da tüketici elektroniği (büyüme oranı: %8,2) alanlarında gerçekleşmiştir. BIT servis sağlayıcıları cironun %65'lik bir kısmını oluştururken, donanım üreticileri %35'lik kısmını oluşturmaktadır.

Son derece yenilikçi yapısıyla bilgi ve iletişim teknolojisi sektörü, Almanya'da genel ekonomik büyümeye ortalamanın üzerinde katkı sağlayan sektörlerden biridir. Almanya'da AR-GE harcamalarının en çok yapıldığı ilk üç sektörden biri BIT sektörüdür. Genel olarak yıllık elde edilen cironun %5'i AR-GE harcamalarına ayrılmaktadır.

Dünyadaki diğer ülkelerin pazar payları karşılaştırıldığında, bilgi ve iletişim teknolojisi sektöründe gerçekleştirilen cironun yaklaşık %4,2'si Almanya tarafından yapıldığı görülmektedir. İlk sırada %35,7'lik bir pay ile ABD, 2. sırada %11,7'lik bir pay ile Çin Halk

Cumhuriyeti, 3. sırada % 5,7'lik bir pay ile Japonya, 4. sırada %4,5'lik bir pay ile Birleşik Krallık ve ardından Almanya gelmektedir.

Almanya'nın, 2021 yılında, bilgi ve iletişim teknolojisi hizmet ihracatı 34,5 milyar avro iken hizmet ithalatı 41,7 milyar avro civarındadır. BIT hizmet ihracatının 31,1 milyar avroluk kısmını bilgi teknolojisi ve 3,5 milyar avroluk kısmını iletişim teknolojisi oluşturmaktadır. BIT hizmet ithalatının 38,0 milyar avroluk kısmını bilgi teknolojisi ve 3,7 milyar avroluk kısmını iletişim teknolojisi oluşturmaktadır. 2021 yılı BIT hizmet dış ticareti verileri 2020 yılı ile karşılaştırıldığında, ihracatta %15 oranında, ithalatta ise %14 oranında bir artış olduğu görülmektedir. BIT hizmet sektörü dış ticaretinde gerçekleşen bu artışın %18 oranındaki kısmı bilgi teknolojileri ihracatından, %16 lık kısmı ise bilgi teknolojileri ithalatından kaynaklanmaktadır. İletişim teknolojileri ihracatında % 7 ve ithalatında ise %1 oranında bir azalma olmuştur.

Bilgi ve iletişim teknolojisi ile tüketici elektroniği donanım (ürün - hardware) ihracat ve ithalat verilerine bakıldığında, 2021 yılında toplamda 45,4 milyar avro ihracat gerçekleşirken, 76,8 milyar avro tutarında ithalat gerçekleşmiştir; Donanım ihracatının 23,5 milyar avroluk kısmını bilgi teknolojisi, 15,9 milyar avroluk kısmını iletişim teknolojisi ve 6,0 milyar avroluk kısmını ise tüketici elektroniği oluşturmaktadır. Donanım ithalatının 38,2 milyar avroluk kısmını bilgi teknolojisi, 26,9 milyar avroluk kısmını iletişim teknolojisi ve 11,8 milyar avroluk kısmını ise tüketici elektroniği oluşturmaktadır. 2021 yılı donanım dış ticareti verileri 2020 yılı ile karşılaştırıldığında, ihracatta %10 ve ithalatta %8 oranında bir artış olduğu görülmektedir. Bilgi teknolojisi donanımları ihracatında %17 ve ithalatında %12 oranında, iletişim teknolojisi donanımları ihracatında %1 ve ithalatında %1 oranında artış gerçekleşmiştir. Tüketici elektroniği ihracatında %15 ve ithalatında %12 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Almanya'nın, BIT donanımı ve tüketici elektroniği ithalatında Çin Halk Cumhuriyeti ilk sırada yer alırken, onu Vietnam ve Çek Cumhuriyeti izlemektedir. İhracat söz konusu olduğunda, Fransa, Polonya ve Çek Cumhuriyeti Almanya'nın en büyük ticaret ortakları olarak ortaya çıkmaktadırlar.

Almanya'da ICT sektörü, aynı zamanda işletmeler ve bireyler için birçok fırsat sunmaktadır. Ülkede birçok girişimci, yenilikçi teknolojilerin geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi için çalışmaktadır. Bunlar arasında yazılım geliştirme şirketleri, siber güvenlik şirketleri, mobil uygulama geliştiricileri ve yapay zeka uzmanları yer almaktadır.

Müteahhitlik: Almanya, müteahhitlik sektöründe dünya genelinde önde gelen ülkelerden biridir. Ülkenin inşaat sektörü, yüksek kaliteli ve sürdürülebilir binaların inşa edilmesi konusunda uzmanlaşmıştır. Almanya'da inşaat sektörü, özellikle ticari binalar, konutlar, endüstriyel tesisler, enerji verimliliği projeleri ve altyapı projeleri alanında faaliyet göstermektedir.

Almanya'da inşaat sektörü, ülke genelinde binlerce küçük ve orta ölçekli işletmenin yanı sıra, birkaç büyük inşaat şirketine de ev sahipliği yapmaktadır. Bu büyük şirketler arasında Hochtief, Bilfinger, Zueblin, Max Boegl, Strabag ve Ed. Züblin yer almaktadır.

Almanya'nın müteahhitlik sektörü, yüksek kaliteli işçilik, yenilikçi teknolojiler, çevre dostu uygulamalar ve sürdürülebilirlik konusunda öncüdür. Ülke, özellikle yeşil ve sağlam binaların inşası ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı gibi konularda örnek teşkil etmektedir.

Almanya'da inşaat sektörü, küresel ölçekte de faaliyet göstermektedir. Alman müteahhitler, dünya genelinde birçok büyük inşaat projesine imza atmaktadır. Bunlar arasında yüksek binalar, köprüler, tüneller, havaalanları, limanlar ve endüstriyel tesisler gibi büyük projeler yer almaktadır.

Sektörün tüm bileşenleriyle birlikte toplam 2,5 milyon çalışanı ve 444 milyar avroluk nominal inşaat hacmiyle (DIW, 2021), inşaat sektörü Alman ekonomisinin önemli bir sektörüdür. Diğer birçok endüstri ve zanaatla yakından bağlantılıdır ve enerji, iklim, dijitalleşme ve vasıflı işçi ihtiyacı gibi başlıca konular inşaat sektörünü doğrudan etkilemektedir.

Almanya'da 2021 yılında toplam brüt katma değer yaklaşık % 5,9'u inşaat sektörü tarafından sağlanmış olup, brüt katma değer sektörel sıralamasında 6. sırada yer almaktadır. 2021 yılında, gayri safi yurtiçi hasılanın %11,6'sını oluşturan yaklaşık 444 milyar avro inşaat sektörüne yapılan yatırımlardan oluşmaktadır. İnşaat yatırımları değerlendirildiğinde, Almanya 2021 yılında Avrupa karşılaştırmasında ilk sırada yer almaktadır. Almanya'yı Fransa, Birleşik Krallık ve İtalya takip etmektedir. İnşaat sektöründe çalışanların sayısı toplam istihdamın %5,8'ini oluşturmaktadır. İnşaat sektöründe yapılan yatırımların %62,2'si konut, %20'si ticari üstyapı, %6,2'si ticari altyapı, %4,2'si kamu üstyapı ve %7,4'ü kamu altyapı alanlarına yapılan yatırımlardan oluşmaktadır.

Almanya'daki ana inşaat sektörü küçük firmalar tarafından domine edilmektedir. Şirketlerin neredeyse %88'inde 20 kişiden daha az çalışan bulunmaktadır ve bu şirketler toplam cironun %30,1'ini gerçekleştirmektedirler. Bu firmalar ağırlıklı olarak konut yapımı ile iştigal etmektedirler. Buna karşın, büyük cirolar %10'luk dilimdeki büyük firmalar tarafından yapılmaktadır. Şirketlerin büyüklüğü arttıkça, konut yapımına olan ilgi de azalmaktadır. Konut yapımının %7,9'u 200'den fazla çalışanı bulunan firmalar tarafından yapılırken, bu oran 20'nin altına çalışanı bulunan firmalarda %52,2'yi bulmaktadır. Ticari inşaat faaliyetlerinin %27,1'i ve kamu inşaatlarının %25,1'i, 200'den fazla çalışanı bulunan firmalar tarafından gerçekleştirilmektedir.

2021 yılında Almanya'da ana inşaat sektöründe iştigal eden 80.200 firmanın (toplam 913.000 çalışanıyla) gerçekleştirdiği toplam ciro bir önceki yıla göre %1,2'lik nominal bir artışla 145 milyar avroya ulaşmıştır. Sektörün toplam cirosunun %38,25'ini konut inşaatları, %35,19'unu ticari inşaatlar ve %26,55'ini kamu inşaatları oluşturmaktadır. 2021 yılında gerçekleşen cironun yaklaşık 28,4 milyar avrosu Bavyera (%19,6), 24,25 milyar avrosu Kuzey Ren Vestfalya (%16,74) ve 20,18 milyar avrosu ise Baden Württemberg (%13,93) eyaletlerinde yerleşik inşaat firmaları tarafından gerçekleştirilmiştir.

İnşaat şirketleri, inşaat üretiminin gittikçe daha az bir bölümünü kendileri gerçekleştirmektedir. İnşaat işlerinin büyük bir kısmı taşeron firmalar tarafından yerine getirilmektedir.

Bu verilerle inşaat sektörü hem üretimde hem de istihdamda F. Almanya'nın en önemli sektörleri olan otomotiv, makina ve kimya gibi önemli endüstriyel sektörlerin önünde yer almaktadır. Bu itibarla, inşaat sektörü F. Almanya için önemli bir sektör olmaya devam etmektedir.

Sağlık ve Medikal Sektörü: Alman sağlık sisteminde; yerel hükümetlerin kontrolündeki hastaneler, belediye hastaneleri, üniversite hastaneleri, dini vakıfların (kilise) hastaneleri ve bağımsız özel hastaneler olmak üzere beş farklı hastane türü bulunmakta olup ve ülke düzenlemelerine göre bunlardan son ikisinin "özel hastane" tanımına karşılık geldiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, Almanya'da mukim herkes için sağlık sigortası zorunludur ve genel prensip itibarıyla, sağlık sigortası kapsamındaki temel sağlık hizmetleri ücretsizdir. Zorunlu sağlık sigortası kuruluşları için genel olarak "sağlık sandığı" ve "sağlık sigortası kuruluşu" olarak

tercüme edebileceğimiz “Krankenkasse” tabiri kullanılmaktadır. Bunun dışında, yüksek gelir grubundakiler için “özel sağlık sigortası” yaptırılması da mümkündür.

Ülkedeki bütün yerleşikleri kapsayan sağlık sigorta kuruluşu (Krankenkasse) uygulamasında, tüm temel sağlık giderleri bütün hastane tiplerinde, herhangi bir farklılık arz etmeksizin karşılanmakta, bu bağlamda bu kuruluşlarla anlaşması olan özel hastaneler ile kamu hastaneleri arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır.

Sağlık sigortası kuruluşlarının her branşta ödemeyi uygun görmedikleri bazı kalemler bulunabilmekte, bu kalemler tedavi öncesi hastaya bildirilmekte, kapsam dışı olan tedavi yahut malzemelerin uygulanması ile ilgili karar hastaya bırakılmakta, kabul etmesi halinde hasta yalnızca bu uygulamadan doğan farkı ödemektedir. Öte yandan, sağlık sigortası kuruluşları ile anlaşması bulunmayan çok az sayıda özel hastane de bulunmakta, bu hastanelerdeki tedavi giderleri tamamen hastanın kendisi tarafından karşılanmaktadır. Ancak bu tür özel hastanelerin sistem içindeki istisnalar olarak kabul edilmesi yerinde olacaktır.

Federal Almanya 2021 yılında OECD kişi başına düşen sağlık harcamaları istatistiklerinde ABD’den sonra 2’nci ülke olarak yer almaktadır. 2020 yılında kişi başına düşen sağlık harcamaları konusunda gerisinde kalmış olduğu İsviçre ve Norveç’i geride bırakan Almanya’da 2021 yılında kişi başına düşen yıllık sağlık harcaması 7.383 ABD dolarıdır. Bu tutarın 6.351 ABD doları olan kısmı devlet harcaması 1.032 ABD doları olan kısmı ise kişilerin özel harcamaları olarak gerçekleşmiştir.

Sağlık sektörü, sağlık hizmetinin temini ve medikal mal ticareti olarak 2 ana koldan oluşmaktadır. Almanya 1900’ü aşkın hastane sayısı ile yurtdışından gelen hastalara sağlık hizmeti verilmesi noktasında oldukça iyi bir konumda bulunmaktadır. 2021 yılında toplamda 16,7 milyon hastaya sağlık hizmeti verilen ülkede sağlık hizmeti alan yabancı sayısı yaklaşık 200.000 kişi olarak gerçekleşmiş ve hastane doluluk oranı %68,2 olarak kaydedilmiştir. Sağlık turizmi konusunda gerek Almanya’da ikamet eden vatandaşlarımızın gerekse de Almanya’da ikamet eden yabancı kişilerin ülkemizde sağlık hizmeti alması noktasında Almanya oldukça önemli bir ülke konumundadır.

Sağlık sektörünün bir alt kırılımı olarak değerlendirilen eczacılık ürünlerinin ticaretinde Almanya dünyanın en büyük ülkelerinden bir tanesi konumundadır. 2022 yılında 124 milyar ABD doları tutarında eczacılık ürünü ihraç eden F. Almanya, 79,5 milyar ABD doları eczacılık ürünü ithalatı gerçekleştirmiştir. Eczacılık ürünleri konusunda Türkiye’nin en çok ithalat

gerçekleştirmekte olduğu ülke de yine F. Almanya durumundadır. COVID pandemisinin de süregelen etkisiyle 2022 yılında Türkiye'nin Almanya'dan gerçekleştirdiği ithalatın yaklaşık %18'i eczacılık ürünlerinden oluşmaktadır.

9. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Avrupa'nın merkezindeki konumu Almanya'yı dünya piyasalarına açılmasında önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bunun yanında eğitilmiş nüfusu, ülkenin marka değeri, güçlü lojistik altyapısı, yüksek performanslı karayolu, demiryolu ve telekomünikasyon ağı yurtdışından gelen yatırımcılar için ülkeyi cazibe merkezi haline getirmektedir.

Ülkede Alman yatırımcı için geçerli olan hukuki düzenlemeler, yabancı yatırımcılar için de geçerlidir. Bir başka ifadeyle, yabancı yatırımcılara ilave yükümlülükler getirilmemiştir. Ülkenin sunduğu bu imkanlar, yatırım ve ticaret yapma konusunda yabancı işletmeler için teşvik unsuru olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede Almanya'da iş yapmanın ülkenin iş kültürü bakımından bazı hususların dikkate alınmasını da gerekli kılmaktadır.

Alman iş kültürü, disiplin ve bir takım ilkelerin ön planda olduğu, esnekliği çok az olan kurallardan oluşmaktadır. Hem iş hayatında hem sosyal hayatta randevu saatine riayet son derece önemlidir. Dolayısıyla, Almanlar katılımcıların toplantılara tam zamanında ve hazırlıklı olarak gelmesini beklerler. Toplantıya katılmayacak ya da geç katılacak kişilerin, bu durumlarını önceden bildirmeleri gerekmektedir.

İş hayatına yönelik planlamaların uzun süreli yapılması nedeniyle, gerek e-posta gerekse telefonla alınacak randevuların birkaç hafta öncesinden ayarlanmasında fayda bulunmaktadır. Randevu talebinde bulunulurken tatil ve festival tarihlerinin dikkate alınması önemlidir.

Almanlar iş yaşamında genelde gündemdeki konuyla ilgili objektif fikir alışverişine önem verirler. İş yerindeki görüşmeler belli bir içeriğe odaklanır, kısa bir girizgahtan sonra asıl konuya gelinir. Teklif ve önerilerinizi destekleyecek mahiyette veri ve dokümanlarla toplantılara katılmanızda fayda vardır. Herhangi bir konuda yapılacak olan abartmalar hoşgörüsü ile karşılanmamaktadır.

İş bağlantılarına yönelik kontratlar çok ayrıntılı ve özenle hazırlanmaktadır. Kabul edilen her madde garanti altına alınmaktadır. Ayrıca aynı şekilde kontrat içinde kabul edilen her

maddenin yerine getirilmesi istenecektir. Alman kültüründe alınan her kural büyük bir ciddiyetle takip edildiğinden, uyulmayacak her durumda kınanma ile karşı karşıya kalınabilir. Bu yüzden Alman toplumunu şekillendiren kurallara karşı duyarlı ve saygılı olmakta fayda vardır. Almanlar kararlarını toplantı sırasında verirler, ancak yine de emniyetli bir şekilde davranırlar. Karar bir kez verildikten sonra değişiklikler kolay olmamaktadır.

Almanya'da iş yapmak isteyenlerin dikkat etmeleri gereken bazı anahtar noktalar şunlardır:

- Planlama ve Organizasyon: Almanlar işlerini genellikle titiz bir şekilde planlarlar ve zaman yönetimi konusunda oldukça hassastırlar. Bu nedenle, toplantılara zamanında gelmek ve projeleri zamanında teslim etmek oldukça önemlidir.
- Temkinli Olmak: Almanlar genellikle ölçülü ve düşünceli bir şekilde davranırlar. Yüksek sesle ve agresif bir şekilde davranmak yerine, sabırlı ve saygılı bir şekilde davranmak daha uygun olacaktır.
- İletişim: Almanya'da işletmelerde direkt iletişim kurmak önemlidir ve kanaat ve değerlendirmeler net biçimde ifade edilir. Almanlar, doğru bilgi ve gerçekçi beklentilerle çalışmaktan hoşlanırlar. İletişimde açık ve anlaşılır bir dil kullanmak önemlidir.
- Dürüstlük: Almanya'da iş yaparken dürüstlük oldukça önemlidir. İşletmeler arasında açık bir şekilde konuşmak ve verilen sözleri tutmak, iş ilişkilerinde güveni artırır.
- Hiyerarşi: Alman iş kültüründe hiyerarşi oldukça belirgindir. Kararlar genellikle üst yönetim tarafından alınır ve alt kademelerin fikirleri ve görüşleri sadece danışma amaçlı kullanılır.
- Özel Hayatın Saygı Görmesi: Almanya'da özel hayat oldukça saygı görür. İşletmeler, çalışanların özel hayatlarına saygı gösterirler ve iş saatleri dışında çalışanları rahatsız etmezler.

Almanya'da iş yapmak için bu anahtar noktalara dikkat etmek, işletme ve iş ilişkilerinde başarılı olmak için önemlidir.

F. Almanya'daki iş kültürü ile ilgili ayrıntılı bilgilere aşağıdaki internet sayfasından ulaşılabilir: <https://businessculture.org/>.

Para Kullanımı

Almanya'da ödeme yöntemleri konusunda dikkat etmeniz gereken bazı noktalar şunlardır:

- **Nakit Para:** Almanya'da nakit para kullanımı oldukça yaygındır ve her yerde kabul edilir. Ancak, büyük alışverişlerde veya otellerde kredi kartı kullanmak daha uygun olabilir.
- **Kredi Kartı:** Almanya'da kredi kartı kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır ve birçok yerde kabul edilmektedir. Ancak, küçük işletmelerde veya marketlerde kredi kartı kabul edilmediği durumlar da olabilir.
- **Banka Kartı:** Almanya'da banka kartı (EC-Karte olarak da bilinir) kullanımı oldukça yaygındır ve her yerde kabul edilir. Banka kartı, ATM'lerden para çekmek ve alışveriş yapmak için kullanılabilir.
- **Ödeme Uygulamaları:** Almanya'da ödeme uygulamaları giderek yaygınlaşmaktadır. Bunlardan bazıları, Google Pay, Apple Pay, PayPal ve Alipay gibi uygulamalardır.
- **Çek:** Almanya'da çek kullanımı yaygın değildir ve çoğu işletme tarafından kabul edilmez. Bu nedenle, çek kullanmak yerine nakit veya kredi kartı kullanmak daha uygun olacaktır.

Almanya'da para kullanımı genellikle sorunsuzdur ve çoğu işletme farklı ödeme yöntemlerini kabul eder. Ancak, küçük işletmelerde veya kasaba dışındaki yerlerde nakit para kullanmak daha yaygın olabilir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Almanya seyahati için başvuru yapmak isteyen Pasaport sahibi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkeye giriş yapabilmeleri için Almanya vize müracaatında bulunmaları gerekmektedir.

Firmalarımızın Almanya'yı ziyaretlerinde en sık karşılaştıkları sorunlardan bir tanesi de iş insanlarımızın vize temininde karşılaştıkları sorunlardır. Anılan husus Almanya'ya fuara katılmak için gelme talebinde bulunan firmalarımızı da etkilemektedir.

Bunun yanı sıra, vize başvurularında randevuların geç tarihe verilmesi, işlemlerde yaşanan gecikmeler ya da başvuruların zaman zaman reddedilmesi Almanya'ya gelen iş insanlarımızın sıkça karşılaştığı sorunlardandır.

Hususi Pasaport, Hizmet Pasaportu ve Diplomatik Pasaport Hamili Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları 180 gün içerisinde 90 günü aşmayan seyahatleri için Almanya vizesi başvurusundan muaf tutulmaktadır.

Uzun süreli (aile birleşimi, oturma izni, çalışma izni vb.) amaçlarla Almanya'ya seyahat etmek isteyen tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Almanya vize başvurusunda bulunmakla mükelleftirler. Almanya Schengen Bölgesi'ne üye ülkeler arasında yer almaktadır. Dolayısıyla T.C. vatandaşları, Almanya vizesi sahibi oldukları takdirde seyahatlerini Almanya'dan başlatmak şartıyla diğer Schengen ülkelerine de Almanya Schengen vizesi ile seyahat edebilmektedirler. Almanya'ya seyahat etmek isteyen kişiler 90 güne kadar olan seyahatleri için Almanya Schengen Vizesi, 90 günden fazla olan seyahatleri için ise Almanya Ulusal Vizesi başvurusu yapmalıdır.

Almanya Schengen Vizesi: Avrupa Birliği (AB)'de 1995'te yürürlüğe giren Schengen Sözleşmesi ile bu Sözleşmeye taraf ülkeler arasında dolaşım serbestisi tanıyan bir bölge oluşturulmuştur. Bu sözleşmeyi imzalayan ülkeler, Schengen Bölgesi dışında kalan ülkelere ilişkin sınır geçişleri için ortak kurallar uygulamaya başlamıştır.

Toplamda 26 ülkeyi kapsayan Schengen Bölgesi; Almanya, Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İspanya, İsveç, İtalya, Liechtenstein, Macaristan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan'ı kapsamaktadır. İsviçre, İzlanda ve Norveç ise AB'ye üye olmadıkları halde özel bir anlaşma aracılığı ile Schengen Bölgesi'ne dahil olmuşlardır.

Schengen Bölgesi'ne üye ülkelere seyahat etmek isteyen kişiler, seyahatlerini vize başvurusunda buldukları Schengen ülkesinden başlatmak kaydıyla diğer Schengen ülkelere aynı vize ile seyahat edebilmektedir. Schengen vizesi 90 güne kadar olan seyahatler için geçerlidir.

Almanya Vize Çeşitleri: Almanya'ya seyahat etmek isteyen kişiler, gerçekleştirecekleri seyahatin amacına göre farklı vize türlerine başvurmalıdır. Almanya vizesi, ülkeye yapılacak seyahatlerin süresine göre de ayrı sınıflandırılmaktadır.

Almanya Konsoloslugu tarafından verilen vize çeşitleri aşağıda sunulmaktadır:

- Almanya Kısa Süreli (C Tipi) Vize: Almanya'ya resmi, turistik, ticari, gelir getiren faaliyet, eğitim, tedavi, ziyaret, gönüllü faaliyet, araştırma, konferansa katılma, spor veya kültürel etkinliğe katılmak amacıyla seyahat etmek isteyen kişileri kapsayan Schengen vizesi "C Tipi" vize kategorisine girmektedir.

- Almanya Ulusal (D Tipi) Vize: Almanya'da kesintisiz olarak 90 günden fazla konaklamak isteyen kişilere (öğrenci, aile birleşimi, çalışma amaçlı) ikamet için verilen vize tipidir. Almanya Ulusal Vizesi (D Tipi vize) başvuruları yalnızca Almanya Konsolosluğu'na ve Almanya Büyükelçiliği'ne birebir başvuru yapılarak alınabilir.

- Almanya Transit Vize (A Tipi Vize): Türkiye'den hareket edip Almanya üzerinden üçüncü bir ülkeye transit geçiş yapacak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Havaalanı Transit Vize başvurusunda bulunmalıdır. A Tipi Vize sahipleri, havalimanında uluslararası transit bölümünü terk etmeden ve pasaport kontrolünden geçmeden aktarma yapmak suretiyle seyahat ederler.

Ayrıntılı Bilgi: <https://tuerkei.diplo.de/tr-tr/-/2319114>

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Almanya'da resmi kuruluşlarda mesai saatleri, genelde, hafta içi her gün sabah 08.00'den akşam 16.00 ya kadardır.

Endüstriyel işletmelerin büyük bölümünde ilki 06.00-14.00 saatleri arası ve ikincisi ise 14.00-22.00 saatleri arası olmak üzere çift vardiyalı sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyalı sistem de uygulanmaktadır (22.00-06.00).

Almanya'da mesai günleri Pazartesi-Cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, özellikle kamu kuruluşlarında değişmekte olup, hizmet binalarının giriş kapılarında, el kitaplarında, internet sayfalarında vb. hatırlatılmaktadır.

Özel sektörün erken saatte işe başladığı (genellikle sabah 07.00-08.00) ve akşam saat 17.00 civarında mesainin sona erdirildiği görülmektedir.

Diğer taraftan, birçok firma ve kurum, saat 09.00-17.00 arasındaki katı iş günü yerine, çalışma saatlerini esnekleştirebilmektedir. Ancak, çoğunlukla yeterli sayıda elemanın işyerinde bulunmasının zorunlu olmasını sağlayan bir çekirdek iş saati bulunmaktadır.

F. Almanya'daki resmi tatiller hakkındaki bilgiler aşağıdaki internet sayfaları üzerinden temin edilebilir:

- <https://www.officeholidays.com/countries/germany/2023>
- <https://www.timeanddate.com/holidays/germany/>
- <https://publicholidays.de/2023-dates/>
- <https://www.holidays-info.com/germany/school-holidays/2023/>

Yerel Saat

F. Almanya, Orta Avrupa saat diliminde yer alır (CET). Saat dilimi, Fransa veya İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, tüm Almanya'da geçerlidir. Almanya'da yaz ve kış saati uygulaması yapılır. Yaz saati ve kış saati uygulamaları arasında bir saatlik fark vardır. F. Almanya'da yaz saati her yıl Mart ayının son Pazar günü başlar. Saatler 02.00'dan 03.00'a ayarlanır. Kış saati her yıl Ekim ayının son Pazar günü başlar. Saatler 03.00'dan 02.00'a ayarlanır.

10. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Şirket Kurma Prosedürleri

Yabancı yatırımcılar, Alman girişimciler gibi bireysel girişimcilik şeklinde şahıs veya sermaye şirketi kurarak veya şube kurarak Alman piyasasında faaliyetlerini yürütebilmektedirler. Almanya'da işletmeler hukuki açıdan üç farklı şekilde kurulabilmektedir:

- Tek kişilik şahıs şirketi
- Birden fazla ortaklı şahıs şirketi
- Sermaye şirketi

Bir şirketin şekli; kişisel, maddi, vergisel ve hukuksal açılardan farklılıklar arz etmektedir. Alman yatırımcılar için geçerli olan hukuki düzenlemeler, yabancı yatırımcılar için de geçerlilik taşımaktadır. Bir başka deyişle, yabancı yatırımcıların hukuki durumunu düzenleyen ayrı bir kanunun yapılmasına gerek duyulmamıştır. Bununla birlikte yabancı yöneticiler, müdürler ve bireysel girişimciler işe alınma ve oturma izni konularında Yabancılar Hukuku hükümlerine tabi olduklarından, bazı kısıtlamalarla karşılaşmaları mümkündür.

Kendi işini kuran girişimcilerin işletme tarzı olarak sermaye şirketlerini tercih etmesinin en önemli nedeni, sermaye şirketlerinin, kişinin şahsi mal varlığını sorumluluk alanı dışında tutmasıdır. Ortaklar, ticari faaliyetlerde, şirkete ortaklık yaptıkları sermayeleri oranında

sorumluluk almaktadır. Ortaklar veya kurucu üyeler sermayeyi temin etmekte olup, şirket yönetimine aktif olarak katılımları zorunlu değildir.

Sermaye şirketlerine örnek olarak GmbH, UG (sınırlı sorumlu), Limited &Co. KG ve AG verilebilir. Diğer sermaye şirketleri olarak, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirkete (Kommanditgesellschaft auf Aktien), kısa adıyla „KgaA“ tarzı şirketleri anmak gerekir.

Şahıs şirketlerini sermaye şirketlerinden ayıran ortak özellik, oluşacak zararların şahsi mal varlığıyla ödenmesidir. Her halükarda şirketi açacak olan şahsın asgari bir sermaye ile başlaması gerekmemektedir. Tek kişilik şahıs şirketlerini, birden fazla ortaklı şahıs şirketlerinden ayıran temel özellik ise, tek kişilik şirket sahibinin aynı zamanda şirketin yöneticisi olmasıdır.

Bu tür, tipik tüccar işletmelerinin aksine, kolektif şirket gibi birden fazla ortaklı şahıs şirketlerinde tek kişi, yalnız başına karar vermez. Ticari bir işlem için karar alınması gerekiyorsa, bütün ortakların onay vermesi gerekir.

Hem şahıs şirketleri hem de birden fazla ortaklı şahıs şirketlerinde kişinin yıllık geliri 24.500 avro altında kalırsa kurumlar vergisi ödemesi gerekmez.

Her iki işletme türünde de asgari bir sermaye zorunluluğu yoktur. İşletme masrafı sermaye şirketlerine kıyasla oldukça düşüktür.

Birden fazla ortaklı şahıs şirketlerine örnek olarak GbR, KG, OHG, PartG ve GmbH & Co. KG. verilebilir.

Almanya'da Şirket Kurmanın Aşamaları:

1. Konuyla ilgili danışman/mali müşavir/(yasal konular için) avukatlık hizmeti veren yetkili kişi kuruluşlarla temasa geçilmesi
2. Gerekli Birlik/Dernek, temsil yetkisi ve diğer belgelerin hazırlanması
3. Kurulacak firma adının kabul edilebilir olup olmadığının noter veya yerel Sanayi ve Ticaret Odası'ndan teyidi
4. Noter işlemleri
5. Öngörülen sermayenin banka hesabına yatırılması
6. İlgili yerel mahkemede (Amtsgericht) Ticaret Siciline kayıt

7.Yerel Ticaret Dairesine (Gewerbeamt), firma kurma ve Kayıt Sertifikası (Gewerbeanmeldeschein) alımı için başvuru yapılması, (Gıda, ilaç, imalat, finans ve taşımacılık gibi sektörler için özel lisanslar gerekmektedir)

8. Belediye Ticaret Vergi Dairesi (Gewerbesteueramt) ve yerel vergi dairesine (Finanzamt) kayıt

9. Firma merkezinin bulunduğu yerdeki Ticaret Odası'na kayıt

Almanya’da Bir Limited Şirket (GmbH) Kurulması: Limited Şirketin (GmbH) hukuki durumu Limited Şirketler Kanunu’nda düzenlenmiştir. Limited Şirket, kuruluşunun ve yapısının basitliği bakımından, faaliyetlerinin riskini Almanya’da yatırdıkları sermaye ile sınırlı tutmak isteyen yabancı girişimciler için hukuki açıdan en uygun şirket şeklidir.

Limited Şirket (GmbH) Kuruluş Şartları:

- Anasermaye en az 25.000,- € olmalıdır.
- Şirket sözleşmesi noter tarafından tasdik edilmelidir.
- Ticaret siciline kayıt yaptırma zorunludur.

Limited Şirketler kanunu, yönetici veya yöneticilerin Alman vatandaşı olmasını veya Almanya’da ikametgahlarının bulunmasını ya da Almanca bilmelerini şart koşmamaktadır. Ancak Almanca bilgisi denetim hukuku bakımından aranabilir.

Şube Açma Şartları: Hukuken bağımsız işletme kurulması yanında bağımsız işletme kısımlarının (şubelerin) açılması da mümkündür.

Yasa tarafından düzenlenmemiş olan şube, işletme merkezinden ayrı bir yerde faaliyet gösterir; özel faaliyeti, muhasebesi, bilançosu ve mal varlığı bağımsızlığına işaret eder, kendi yerleşim biriminde faaliyet gösterir ve bağlı bulunduğu bir yetkili mahkeme vardır. Ancak hukuki (tüzel) kişiliği yoktur. Ticari ünvanın merkez işletme ünvanı ile aynı olması gerekmemekle birlikte aradaki ilişkinin anlaşılması mümkün olmalıdır.

Bir şube kurmak isteyen Türk şirketi (Limited Şirket), şubenin faaliyet göstereceği adresin bağlı bulunduğu belediyeye bunu bildirmelidir. Ayrıca şirket, şubeyi kuracağı bölge mahkemesinin ticaret siciline de beyanda bulunmalıdır.

Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Alman Sosyal Güvenlik Sistemine ilişkin temel yasalar, toplam 12 kitaptan oluşan Sosyal Kanun'da (SGB-Sozialgesetzbuch/Sosyal Kanun Kitabı) derlenmiştir. Almanya'da sosyal sigortalar sistemi zorunluluk esasına dayanmakta olup devlet tarafından yürütülmektedir.

Almanya sosyal güvenlik sistemi; emeklilik sigortası, işsizlik sigortası, sağlık sigortası, kaza sigortası ve uzun dönem bakım sigortasını kapsamaktadır. Sosyal sigorta kollarının dışında, sosyal yardımlar, vergilerle karşılanan aile yardımları veya emekli ve işsizler için temel güvenceler de mevcuttur (anne-baba parası, konut parası, mesleki eğitim teşvikleri, işsizlik yardımları vb.).

Sosyal güvenlik ya da "sosyal koruma ağının" örgütsel yapısı ise; sigorta kollarının yönetildiği fonlar (kasalar) tarafından oluşmaktadır. Bu fonlar (yerel hastalık fonları, endüstriyel fonlar, kırsal fonlar, denizcilerin fonları, madencilerin fonları, zanaatkarların fonları vb.), "kendi kendine yönetim esasına" dayalı olarak hizmet veren ve yasalarla görevleri belirlenmiş sosyal güvenlik kurumlarıdır.

Ayrıca, sosyal güvenliğin genel olarak planlanmasından ve genel idaresinden sorumlu Bakanlıklar vardır. Bunlar; sağlık sigortası ve uzun dönem bakım sigortasından sorumlu olan Federal Sağlık Bakanlığı; emeklilik, kaza ve işsizlik sigortalarından sorumlu olan Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı ile aile yardımlarından sorumlu olan Federal Aile, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığıdır.

Alman sosyal güvenlik sistemi işçi ve işverenden tahsil edilen primlerle finanse edilmektedir. Sadece İş Kazası Sigortası primleri tamamen işverenden tahsil edilmektedir. Bir çalışanın prim yükü, kazancının yaklaşık %20'sidir. Diğer sigorta primleri ise işveren ve işçi arasında yarı yarıya paylaşılmaktadır.

2023 yılı sigorta prim oranlarının dağılımına (<https://www.lohn-info.de/beitragsberechnung.html>) adresinden ulaşılabilir.

Sonuç itibarıyla, F. Almanya'da iş kurmak isteyen restoran, broker, vb. firmalar, firma kuruluşlarına ilişkin standartların belirlenmesi aşamasında ve yerel otoritelere kayıt sırasında bir ticaret izni almak durumundadır. Ancak bu iznin gerekmediği hallerde, firmaların yerel ticaret ofislerinde ticaret lisansı temin etmesi ihtiyacı hasıl olmaktadır. Bu bildirim prosedürü, aynı zamanda Federal sosyal sigorta ve sağlık kurumu gibi ülke nezdinde yetkili otoritelere kayıt formalitelerinin yerine getirilmesi açısından önemlidir.

Ayrıca, firmaların ilgili sektör açısından yetkili birliklere kayıt yaptırması zorunluluğu bulunmaktadır. Söz konusu birlikler ülkede mesleki kaza sigortası temsilciliğini üstlenmiş durumdadır. Söz konusu kayıt, firmanın kuruluş tarihinden itibaren bir haftalık süre zarfında yaptırılmalıdır.

F. Almanya'da firmaların çalışanlarına sağlık ve sosyal sigorta yaptırma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu bağlamda, her çalışan kendi sağlık sigorta şirketini seçer ve işvereni bilgilendirir. Bunun üzerine, işveren çalışanını elektronik olarak sağlık sigorta sistemine kayıt ettirmek durumundadır.

Bankacılık Mevzuatı

Federal Almanya'nın güçlü sektörlerinden olan finans sektörü, ekonominin bel kemiği olarak değerlendirilmektedir. 2018 yılı itibarıyla Alman bankacılık endüstrisinin toplam varlığı 7 trilyon 927 milyar avro olarak gerçekleşmiştir.

Ülkede bankacılık sektörü üç ana sütun üzerinde kurgulanmıştır: ticari bankalar (Deutsche Bank, DZ Bank, KfW Bank, Commerzbank, Unicredit Bank), kamu bankaları (Sparkassen ve Landesbanken) ve kooperatif bankaları (Volks- ve Raiffeisenbanken). Almanya'nın en büyük özelliklerinden biri, özel bankacılığın Alman pazarının sadece küçük bir kısmını kapsamasıdır. 2018 yılı baz alındığında, Almanya'da faaliyet gösteren 1.823 adet bankanın sadece 267'si özel bankadır.

2017 yılı itibarıyla, Deutsche Bank 1.474 milyar avro tutarındaki toplam varlığı ile ticari bankalar arasında birinci sırada yer almıştır. Hamburger Sparkasse ise kamu bankaları arasında 46 milyar avroluk toplam varlığı ile birinci sırada yer almıştır. Deutsche Apotheker- und Ärztebank eG ise 46 milyar avro tutarındaki toplam varlığı ile en önemli kooperatif bankasıdır. Bu dönemde bankacılık sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 570.000'in üzerindedir.

Almanya'daki bütün kredi kuruluşları Berlin'de bulunan Federal Bankacılık Denetim Ofisi tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, F. Almanya'da faaliyet gösteren bankaların F. Alman Bankalar Birliği isimli bir çatı teşkilatı da bulunmaktadır.

Ayrıca, F. Almanya'da mukim bir firma bir Alman bankasında hesap açtırabilmesi için temel olarak aşağıda sıralanan belgelere sahip olmalıdır:

- Şirket yetkilisinin ve ortakların kimlik fotokopileri
- İkametgah belgesi (Alman vatandaşlığı yok ise)

- Ticaret Sicil Kaydı
- Kuruluş Sözleşmesi
- Ortaklık Yapısını gösteren belge veyahut sözleşme
- Şirketin vergi numarası
- Şirket yetkilisi ile ilgili borç kaydı bilgileri (Schufa-KKB sorgusu)
- 25.000 avro sermaye yatırılması durumunda kara para aklama kanunu kapsamında, paranın kaynağı talep edilebilir.

Yukarıda belirtilen belgeler haricinde, ilgili bankanın inisiyatifinde olmak suretiyle, ek belge talebi olabilir. Bu çerçevede, var olan bir hesaba ilişkin son üç aylık hesap ekstresinin veya kurulan şirkete dair iş planının söz konusu kuruma sunulması talep edilecek belgelerden biri olabilir.

Vizeler

Girişimciler için Oturma İzni: İkamet Kanunu Madde 21'de bir girişimci olabilmek için gereken oturma izni alınmasında aşağıdaki şartlar öngörülmektedir:

- Bir maddi menfaat veya bölgesel bir ihtiyaç
- Faaliyetin ülke ekonomisine olumlu yansıması
- Finansmanın bir öz sermaye ile veya krediyle garanti edilmiş olması

Bu maddelerin değerlendirilmesi şu kriterlere göre yapılmaktadır; iş fikrinin sağlamlığı, iş tecrübesi, sermaye miktarı, istihdam ve mesleki eğitim katkısı ile yeniliğe ve AR-GE'ye katkıları.

Yukarıda belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediği denetlenirken, yetkili makamlar tarafından yetkili odalara (sanayi ve ticaret odası, esnaf odası, mimarlar odası gibi) ve meslek icrasının izni için yetkili olan dairelere başvurulur. İlgili daireler yabancı hedefleriyle ilgili düşüncelerini kısa bir rapor şeklinde sunarlar.

Ancak başvuruya ilgili son karar yabancılar şubesinin kendi takdirine kalmıştır. Odalar ait raporlarda bulunan ve bu karara etki edebilecek bilgiler yabancılar şubesi tarafından dikkate alınmak zorundadır.

Konuya ilişkin detaylı bilgilere Aşağıdaki internet adresleri üzerinden ulaşılabilir: - Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı – Şirket Kuruluşu Portalı (Türkçe)

(<http://www.existenzquender.de/TR/Home/inhalt.html>)

- Almanya Ticaret Ve Yatırım Ajansı GTAI - Şirket Kuruluşu

(<https://www.gtai.de/en/invest/investment-guide/company-set-up>)

Diğer Faydalı Bilgiler

Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma

Türkiye ve Almanya'nın ekonomik işbirliğini teminat altına almak, Türk firmalarına Alman pazarına giriş olanağı sağlamak, işgücü piyasasının ihtiyaçları da gözetilmek suretiyle, Türk işgücüne istihdam olanağı yaratmak amacıyla; Türk Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasında "Türk Firmaları İşçilerinin İstisna Akdi Çerçevesinde İstihdamına İlişkin Anlaşma" 18 Kasım 1991 günü imzalanmış ve imzalandığı tarihten yürürlüğe girmek üzere 20.12.1991 günlü Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu Anlaşmanın uygulama usul ve esaslarını belirleyen ve 17.04.1992 tarih ve 21202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tebliğ çerçevesinde de çalışmalara başlanılmış olup, çalışmalar halen 24.04.2004 tarih ve 25442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ çerçevesinde yürütülmektedir.

Söz konusu anlaşma çerçevesinde AFC'de yerleşik firmalarla Türkiye'de yerleşik firmaların iş sözleşmesi yapmaları gerekmektedir. AFC'de yerleşik gerçek kişiler ve kamu kurumları bu anlaşma kapsamının dışındadır.

Federal Almanya'ya işçi götürmek isteyen Türk firmalarının Türkiye İş Kurumu'na (Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü) aşağıdaki belgelerle birlikte müracaat etmeleri gerekmektedir:

a) Başvuru formu,

b) Türkiye de mukim bir firma ile Almanya Federal Cumhuriyeti'nde mukim bir firma arasında, istisna akdine dayanarak, geçici bir iş yapmak üzere imzalanan, alınan işin süresi, işin maliyeti ve işin adresinin açıkça belirtildiği, Türk Ticaret Müşavirlikleri/Ataşelikleri tarafından onaylı iş sözleşmesi (nüshası) ve Türk Konsoloslüğundan veya yeminli tercüme bürosundan onaylı iş sözleşmesinin Türkçe

çevirisi ile Almanca orijinali (Almanca orijinali, kota tahsisi yapıldıktan sonra fotokopisi alınarak kota ile birlikte firma yetkilisine iade edilir),

c) Firma yetkililerinin noterden onaylı imza sirküleri örneği,

d) Firmanın kuruluşuna ilişkin Ticaret Sicil Gazetesinin aslı veya noterden onaylı örneği (ilk kuruluş gazetesi ve değişiklik olmuşsa son hali),

e) Alman firmasının kuruluş kaydını gösterir belgenin yeminli tercüme bürosundan onaylı Türkçe çevirisi, (bu belge, iş alınan Alman firması değişmediği sürece bir defaya mahsus alınır. Ancak Alman firmasının değişmesi halinde, yeni Alman firmasının kuruluş kaydı ilgili kota dosyasına konulmaktadır).

İl/şube müdürlüklerince, daha önce kota tahsisi yapılmış olan firmaların, sonraki kota taleplerinde sadece iş sözleşmelerine istinaden işlemleri yapılmaktadır.

Bu bilgi ve belgeler Kurumca incelendikten ve taahhüt altına girilen işin bedeli ile işin süresi göz önünde bulundurulduktan sonra, aynı gün veya bir gün sonra firmalara kota tahsisinde bulunmaktadır. Kurumca düzenlenen kota tahsisi belgesi Alman Federal İş Kurumu tarafından "Kontingentbestätigung" olarak adlandırılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinde firmalar, işçilerle bireysel iş sözleşmesi imzalamadan önce, AFC'ye götürecekleri her bir işçi için 1.000 EURO tutarındaki teminat mektuplarını Sosyal Güvenlik Kurumu'na vermekte ve işçilerin sosyal güvenliklerini sağlayan AT/1 ve AT/11 formülerlerini düzenlemektedirler.

Ön çalışma iznini ibraz eden firmanın işçileri için hizmet akdi düzenlemeden önce her bir işçi için SGK'ca düzenlenen AT/1 ve AT/11 formülerlerini ibraz etmesi ve bir nüshasının firma dosyasında muhafaza edilmesi gerekmektedir. Ancak, son 1 (bir) yıl içerisinde 30 günlük prim ödeme süresi tamamlanmadığından AT/11 formüleri hazırlanamayan işçiler için il/şube müdürlüklerince, 30 günlük prim ödeme süresi tamamlanıncaya kadar, özel sigorta şirketlerine yaptırılacak sağlık sigortasına dair poliçe ile işçinin sigortalılık süresini gösterir SGK'dan alınacak belge aranmaktadır. Poliçe ve SGK'dan alınacak sigortalılık süresini gösteren belgelerin birer nüshası firma dosyasında muhafaza edilmektedir. Yaptırılacak hastalık sigortasının işler bakımından yasal bir Alman hastalık sigortasıyla denk olması gerekmektedir. Teminat mektubu yatırılan ve sosyal güvenlikleri sağlanan işçiler için İl Müdürlüğü nezdinde işçi ve işveren Kurumca hazırlanan tip iş sözleşmesi imzalatılmakta ve bir nüshası işçiye, bir nüshası işverene verilmekte ve bir nüshası da Kurumda saklanmaktadır).

Kota tahsisinde bulunulan firmaların, iş sözleşmesinin aslıyla birlikte yetkili Alman Federal Çalışma Kurumu'na (Bundesagentur für Arbeit, Nordbahnhofstrasse 3-34 (70191) Stuttgart) aşağıdaki belgelerle birlikte müracaat etmeleri gerekmektedir:

- a) İş sözleşmesi aslı (Werkvertrag),
- b) Performans çizelgesi (Leistungsverzeichnis/Leistungsbeschreibung, her bir iş aşaması için gerekli malzeme miktarı/birim ve toplam bedel),
- c) Kota tahsis belgesi (Kontingentbestätigung),
- d) İş sözleşmesine ilişkin açıklayıcı belge (Erklärung zum Werkvertrag; über die Lohn- und Arbeitsbedingungen, çalışma ve ücret koşullarına ilişkin, 2 nüsha),
- e) Personel istihdam planı (Personaleinsatzplan, farklı sayıda işçinin farklı tarihlerde işe alınması ve iş süresi içinde mevcut işçilerin yenileri ile değiştirilmesi durumunda),
- f) İş ilişkileri hakkında bilgi beyanı (Auskunft über die betrieblichen Verhältnisse, işi veren Alman ve yüklenici Türk firması hakkında bilgileri içermektedir),
- g) İş veren Alman firmasının işletmesi hakkında bilgi beyanı (Selbstauskunft über die betrieblichen Verhältnisse des Auftragsgebers),
- h) İş veren Alman firmasına ait son sermaye durumunu gösteren ticaret kaydı (Handelsregisterauszug; Amtsgericht),
- i) İstihdam edilecek (Türk) işçi listesi,
- j) Vekaletname (Türk firmasının müracaatının ve iş takibinin Türk firması yetkilisi dışında başka bir kişi tarafından yapılması durumunda),
- k) İşletme bildirim (Belediye'ye-Stadt, yapılan bildirim, Gewerbeanmeldung, Türk firmasının Almanya'da kurulmuş bir şubesi ve bu şubede yetkilendirilmiş Almanya'da oturma-ve çalışma izni, bulunan bir kişi bulunmaması durumunda, Türk firması oturma-ve çalışma izni, bulunan bir kişiyi yetkilendirerek bu bildirimde bulunmak zorundadır).

(Yukarıda belirtilen belgelerden h,i,j ve k belgeleri Alman Federal İş Kurumu'nun İnternet sayfasında yayımlanan Gerekli Belgeler Listesi'nde yer almamakla birlikte Kurum tarafından talep edilmektedir. Hem Türkiye İş Kurumu'nun hem de Alman Federal İş Kurumu'nun yukarıda belirtilen belgeler dışında gerektiğinde açıklayıcı başka bilgi ve belge isteme hakkı bulunmaktadır. Başvuru Form Nüshaları her iki Kurumdan da temin edilebilmektedir).

İşlem ücreti olarak 200 avronun, ayrıca her ay ve işçi başına 75 avronun Alman Federal İş Kurumu'nun ilgili hesabına yatırılması gerekmektedir. Müracaatın, "iş sözleşmesi"nde belirtilen işin başlama tarihinden en erken 3 ay, en çok 4 hafta öncesinde yapılabilmesi mümkündür.

Ücret koşulları ile ilgili olarak her bir iş türü itibariyle söz konusu takvim yılı için geçerli olan ve resmi çizelgelerle Alman Federal İş Kurumu tarafından da ibraz edilen saat başına asgari net ücretin ve ilaveten buna karşılık gelen sosyal sigorta katkısının Türk firması tarafından ödenmesi yasal zorunluluktur. Ayrıca, Türk firması Türkiye'den getirilen işçilerin yemek ve konaklamaları ücretsiz olarak karşılanmayacaksa, Almanya'da yasal karşılığı belirlenmiş olan parasal katkıyı sağlamak zorundadır. Ücretlerin (fiilen) avro cinsinden ödenmesi zorunlu değildir.

İş alan Türk firmasının vergisel tüm işlemleri için "Finanzamt-Unna (Rennweg 1 (44143) Dortmund)" görevlendirilmiştir.

Ücret ve yasal zorunluluklara uymayan Türk firmalarına (ve diğer yabancı firmalara) bir daha kesinlikle izin verilmemektedir.

Yüklenilen işin süresi içinde ortaya çıkan yasal ihlallerde işin bitimi beklenmeden "izinler" iptal edilir.

Alman Federal İş Kurumu tarafından en fazla 2 yıl süre ile izin verilmektedir. İzin süresi ek olarak 6 ay, istisnai olarak en fazla 3 yıla kadar uzatılabilmektedir.

İşçilerin izin süreleri çalışma süresine dahil olarak değerlendirilmektedir.

Bir işçi Almanya'da İstisna Akdi Çerçevesinde 9 aydan daha az süre ile çalışmışsa 3 ay sonra tekrar aynı kapsamda çalışma amacıyla Almanya'ya giriş yapabilmektedir. 9 ay ile 2 yıl arasında çalışmışsa çalıştığı süre kadar bu kapsamda Almanya'ya giriş yapamaz.

Aynı iş kapsamında farklı adresler için de çalışma izni verilebilmektedir. Ancak, açıklayıcı bildirimde bulunulması zorunludur. Aynı iş sözleşmesi kapsamında 50 km çapında bir alanda en fazla 5 farklı adres bildirimini yapılabilmektedir (adres, bölge/mevki olarak değil, net olarak kapı numarası (Hausadresse) şeklinde tanımlanmaktadır. Ancak, telekomünikasyon alt yapısı çalışmalarında tüm “yol boyu” söz konusu olduğunda, işi veren tarafından yolların liste dökümü ve işi alan firmadan da yollar itibariyle işçi listesi talep edilmektedir).

Türk firması tarafından sözleşme kapsamında istihdam edilecek olan Türk işçi sayısının işi veren Alman firmasının işçi sayısının toplam kayıtlı işçi sayısının %30’unu aşmaması gerekmektedir (bu koşul başka ülke firmalarının İş Sözleşmesi kapsamında işçi getirmelerinde de söz konusudur).

Alman Federal İş Kurumu tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda her bir işçi için “İş Sözleşmesi Kapsamında İşçi Kartı” (Werkvertragsarbeitnehmerkarte) düzenlenmektedir (bu belgeler Türkiye İş Kurumu tarafından “Ön Çalışma İzni” olarak nitelendirilmektedir).

Türk firması “İş Sözleşmesi Kapsamında İşçi Kartları” ile birlikte Alman Konsolosluklarına müracaat ederek, vize işlemlerini müteakip Türk işçilerini Almanya’ya götürebilmektedir.

“Sözleşmeli işçi” olarak vize almak isteyenlerin vize başvurularına şahsen gelmeleri beklenilmektedir. Gerekli belgeler şunlardır:

a) Almanca dilinde eksiksiz doldurulmuş ve başvuru sahibi tarafından imzalanmış bir veya iki adet başvuru formu ve İkamet Yasası’nın 54. Maddesinin 2. 2. fıkrasının 8. bendine göre gerekli ek belge (başvuru sahibi tarafından imzalanmış) b) Pasaport

c) 2 adet vesikalık fotoğraf

“İstisna Akdi” çerçevesinde sözleşmeli olarak çalışacak “kişiye ait belgeler”:

a) İstisna akdi çerçevesinde sözleşmeli işçi kartı (Werkvertragsarbeitnehmerkarte)

b) Meslek eğitimini gösteren belge

c) “SGK İşe Giriş Bildirgesi” ile” SGK Hizmet Dökümü”

d) İkameti belgeleyecek kira kontratı ve elektrik/su/doğalgaz faturaları

e) Tam tekmil vukuatlı nüfus kayıt örneği (nüfus kayıt örneğinde “Düşünceler” bölümünün de eksiksiz doldurulmuş olması gerekmektedir)

f) Sağlık sigortası belgesi (A/T 11)

“İstisna Akdi” çerçevesinde sözleşmeli olarak çalışacak “şirket evrakları”:

a) İmza sirküleri

b) Firmanın güncel “Ticaret veya Sanayi Odası Sicil Kayıt Sureti” (suret, 6 aydan eski olmamalıdır)

c) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nden şirketle ilgili bölümün fotokopisi d) Vergi levhası

Alman Firmalarına İlişkin Online Veri Tabanları:

- **WER LİEFERT WAS** (<https://www.wlw.de/en/home>): F. Almanya’da en çok kullanılan firma adresi arama motorudur. Yaklaşık 550.000 toptancı, üretici, distribütör ve servis sağlayıcı firma adres bilgisi mevcuttur. İngilizce ve Almanca arama yapmak mümkündür. Arama yaparken toptancı, üretici, distribütör ve servis sağlayıcı ayrımı yapılarak hedef firmalara ulaşmak daha kolay hale getirilmiştir. Ayrıca posta kodu, bölge, firma ismi, sahip olunan sertifikalara göre de arama yapmak mümkündür. Bunun dışında sektörel olarak ticari aracılık yapan ajansların ve ithalatçı firmaların iletişim bilgilerine arama kısmı yardımıyla ulaşma imkanı bulunmaktadır.

- **WER ZU WEM** (<https://www.wer-zu-wem.de/firma/>): Bu firma adres kataloğu 110.000’den fazla firma adresi içermektedir. Toptan ve perakende ticaret yapan firmalar, hizmet sağlayıcıları, üreticiler vb. ana başlıklar adı altında firma hakkındaki bilgiler sektörel olarak listelenmiştir. Sadece Almanca arama yapmak mümkündür. Firma iletişim bilgileri dışında ayrıca çalışan sayısı, cirosu ve iştiğal alanı hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

- **KOMPASS** (<http://tr.kompass.com/>): 5 milyondan fazla uluslararası ve yurt içi ticaret yapan alıcı ve/veya satıcı B-2-B firmalarını listelendiği, dünya çapında ve Türkçe dahil farklı dillerde hizmet veren kapsamlı bir veri tabanıdır.

- **EUROPAGES** (<http://www.europages.com.tr/>): 26 dilde yayınlanan Avrupa merkezli bir B2B platformudur. En başta üreticiler, hizmet sağlayıcılar, toptancılar ve distribütörler olmak üzere 3 milyon kayıtlı işletme bulunmaktadır. Her ay dünyanın her

köşesinden gelen 2 milyondan fazla münferit ziyaretçi ürün, hizmet ve tedarikçi bulmak için bu platformu kullanmaktadır. Türkçe dil seçeneği de bulunmaktadır.

- **ITC-TRADE MAP** (<http://www.trademap.org/Index.aspx>): ITC Veri Tabanı'na ücretsiz üye olarak G.T.I.P. bazında ithalatçı ve ihracatçı firmaların iletişim bilgilerine ulaşmak mümkündür.

- **BDI-Alman Federal Sanayi Birliği Veri Tabanı** (<https://www.deutsche-exportdatenbank.de/eng>): Alman üreticileri ve ihracatçıları veri tabanı (Almanca ve İngilizce).

- **IHK Firma Veri Tabanları** (<https://www.bw-firmen.ihk.de/sites/fitbw/pubMap.aspx>): F. Almanya Ticaret ve Sanayi Odaları'nın kendi sayfalarında yayınladığı firma veri tabanları üzerinden, sektörel olarak firma iletişim bilgilerine ulaşmak mümkündür. Harita üzerine tıklayarak bölge/şehir seçimi yapıp ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı firma bilgilerine ulaşabilirsiniz. Sektör, firma büyüklüğü, firma hukuki formu, bölge gibi kombinasyonları ile Almanca ve İngilizce olarak arama yapmak mümkündür.

- **Industrystock** (<https://www.industrystock.com/en>): Sanayi sektörü için 16 dilde 300.000'den fazla doğrulanmış şirket ve 3,1 milyondan fazla ürün için dünya çapında bir arama motoru sunuyor. Sanayi işletmelerindeki alıcılar için Industrystock tüm dünyadan üreticilerin sonuçlarını sunan bir arama motorudur. Türkçe dil seçeneği de bulunmaktadır.

F. Almanya'daki Türk Firmalarına İlişkin Veri Tabanları:

F. Almanya'da faaliyet gösteren Türk kökenli firmalara ve iletişim bilgilerine aşağıda listelenen arama motorları üzerinden ulaşmak mümkündür:

- <http://mavirehber.de/>
- <http://www.turkisch.com/>
- <https://www.turk5.com>

F. Almanya Pazarına Yönelik Araştırmalar İçin Bilgi Kaynakları:

- **GTAI** (<https://www.gtai.de/gtai-en>): F. Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı, Almanya'nın ve eyaletlerinin ekonomik profili, sektörler, şirket kuruluşu, yatırım

- danışmanlığı, vergi sistemi, teşvikler, ihaleler gibi konular hakkında ayrıntılı bilgiler sunar ve ücretsiz danışmanlık hizmeti verir.

- **DIHK** (<https://www.dihk.de/de>): Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği, Alman bölgesel (IHK) ve uluslararası (AHK) ticaret ve sanayi odalarının çatı kuruluşudur. F. Almanya'daki bölgesel olarak faaliyet gösteren tüm ticaret ve sanayi odalarına "IHKFinder" üzerinden ulaşmak mümkündür.

- **TD-IHK** (<https://td-ihk.de/>): Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası, Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (DIHK) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında imzalanan protokol sonucu Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası (TD-IHK) kurulmuştur. Merkezi Berlin'dedir.

AHK-Türkei (<https://www.dtr-ihk.de/tr/>): Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası, AHK'lar 90 ülkede 130 merkezde deneyimlerini, irtibatlarını ve hizmetlerini Alman ve yabancı şirketlere sunuyor. AHK Türkiye, şirketlerin Türkiye ya da Almanya pazarına girme çalışmalarını başarılı şekilde yürütebilmeleri ve piyasada başarı kazanmaları için çok sayıda yardım olanağı sunar. Merkezi İstanbul'dadır.

- **IXPOS** (<https://www.ixpos.de/IXPOS18/Navigation/EN/Business/businessfinder.html>): Alman Dış Ticaret Portalı, Talep-Teklif Veri Tabanı üzerinden uluslararası teknik ve ticari işbirliği duyuruları yapılabilmektedir.

- **DESTATIS** (<https://www.destatis.de/EN/Home/node.html>): F. Almanya İstatistik Kurumu, Almanya hakkında her türlü istatistiki bilgi ve yayınların sunulduğu resmi istatistik kurumudur. Ayrıca, Genesis-Online veri tabanı üzerinden de dinamik sorgulama yapmak mümkündür.

- **AUMA** (<https://www.auma.de/en>): Alman Ticaret Fuarları Birliği, F. Almanya'da düzenlenen fuarlara ilişkin rapor ve istatistiki bilgilerin yayınlandığı bir bilgi platformudur. Yer, tarih ve sektör bazında arama yapılarak, Almanya'da düzenlenen fuarlara ilişkin bilgilere ulaşmak mümkündür.

- **Trade-Helpdesk** (<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/de/home>): Ticaret Yardım Masası, GTIP ve ülkeler bazında Avrupa pazarına giriş koşulları, tarifeler,

- istatistikler, gümrük vergileri gibi konular hakkında dinamik sorgulama yapmayı mümkün kılan bir veri tabanıdır. Örneğin; herhangi bir GTIP numarası girilerek orjin ülke olarak Türkiye, hedef ülke olarak Almanya seçildiğinde, söz konusu ürünün Almanya'ya ihracatında gerekli olan bilgilere ulaşılabilir.

- **TARIC**

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=de): AB Gümrük Tarifeleri, ticari ve tarımsal mevzuat ile ilgili orijin ülkeye göre GTIP bazında ilgili tarifeler ve önlemler hakkında bilgiler içerir. Mal ithal ve ihraç edeceklere ne yapmaları hakkında net bir görünüm sağlar.

- **ZOLL** (https://www.zoll.de/EN/Home/home_node.html): Merkez Gümrük Müdürlüğü, Gümrük hakkında çeşitli konular çerçevesinde ihtiyaç duyulan ayrıntılı bilgilerin bulunduğu ağ sayfasıdır.

- **ITC** (<https://www.intracen.org/>): *Uluslararası Ticaret Merkezi*; Ticaret, pazara giriş, standartlar, sektör analizleri ayrıntılı istatistikler, ithalatçı ve ihracatçı firma listeleri (GTIP'na göre), yatırım vb. konularda ayrıntılı bilgilerin tutulduğu ve dinamik sorgulama yapılabilen uluslararası bir veri tabanıdır. TRADE MAP, MARKET ACCESS MAP, INVESTMENT MAP, TRADE COMPETITIVENESS MAP, STANDARTS MAP gibi veri tabanları vardır.

- **Deutsches Verbände Forum** (<https://www.verbaende.com/>): F. Almanya'da faaliyet gösteren birlik ve derneklerin iletişim bilgilerinin bulunduğu bir platformdur. Yaklaşık 14.000 birlik/dernek adresinin mevcut olduğu platformda sektörel olarak arama yapmak (Adressensuche) mümkündür.

CBI (<https://www.cbi.eu/>): AB Ülkeleri pazarına giriş koşulları ve sektörel raporların yayınlandığı bir veri tabanıdır. Sektörel olarak ithalatçı ve dağıtım kanalları, fuarlar, istatistikler, fiyat analizleri, hakkında önemli bilgiler mevcuttur. Özellikle "Market Information" kısmının incelenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

- **KFW-Alman Kalkınma Bankası** (<https://www.kfw.de/kfw.de-2.html>): KfW Bankaları Grubu, Federal Birlik ve Eyaletlerin sahip olduğu bir kalkınma bankasıdır. KfW özellikle orta ölçekli işletmeler, iş kurma, çevre koruma, konut ekonomisi, alt yapı,

- eğitim teşviki, proje ile ihracat finansmanı ve kalkınma işbirliği alanında ekonomik, sosyal ve ekolojik hayat şartlarının sürdürülebilir olarak iyileştirilmesini desteklemektedir.

- **İşte Almanya** (<https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/en>): F. Almanya hakkında politika, ekonomi, çevre, iklim, eğitim, kültür, yaşam tarzı gibi bilgilerin çeşitli dillerde yayınlandığı bir bilgi platformudur. Türkçe yayın da bulunmaktadır.

- **Handelsregister**(https://www.handelsregister.de/rp_web/normalesuche.xhtml): Almanya çapında firmaların ticari sicil kayıtları ile ilgili bilgilerin tutulduğu resmi bir veri tabanıdır. "Normal Search" kısmı üzerinden aradığınız firmanın sicil kaydı bulunup bulunmadığını bu site üzerinden tespit edebilirsiniz.

- **Make it in Germany** (<https://www.make-it-in-germany.info.tr/>): Almanya Ekonomi ve Enerji Bakanlığı "Make it in Germany" 'hoş geldin' portalı ile uluslararası kalifiye elemanlara Almanya'daki kariyer imkânları ve buranın niçin yaşamaya ve çalışmaya değer bir ülke olduğu hakkında bilgi vermektedir. F. Almanya'da yaşam, çalışma, vize, eğitim, sağlık vb. konularla ilgili bilgiler bulunmaktadır.

- **Şirket Devir Borsası** (<https://www.nexxt-change.org/DE/Startseite/inhalt.html>): Birçok serbest girişimci, ailesi veya çalışanları arasında işletmesini devralacak kimse olmadığı için, işletmesini devredebileceği başka kişiler aramaktadır. Aynı zamanda azimli birçok işadamı ve girişimci de halihazırda kurulu olan işletmeleri devralmak istemektedir. Şirket devir borsası ,“nexxt-change” her iki grup için en iyi çözümü sunmaktadır.

F. Almanya'da Şirket Kuruluşu, Yatırım ve Teşvik Sistemi Bilgi Kaynakları:

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı-Şirket Kuruluşu Portalı (Türkçe)
(<http://www.existenzgruender.de/TR/Home/inhalt.html>)

- Alman Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği-Şirket Kuruluşu
(<http://www.ihk.de/#ihk-finder>): F. Almanya'daki Ticaret ve Sanayi Odaları üzerinden şirket kuruluşu ile ilgili bilgiler temin edilebilir (Örnek: Berlin Ticaret ve Sanayi Odası:
<https://www.ihk-berlin.de/English/en>).

- AB Ülkelerinde İş Yapmak İsteyen Firmalar İçin Pratik Rehber

(<http://europa.eu/youreurope/business/>)

- Points of Single Contacts – Bütünleşik İletişim Noktası

(https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/in-practice/contact_en): AB ülkeleri hakkında girişimciler için bilgiler içeren bu sayfalar üzerinden ticari işletme, zanaat ve serbest meslek faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak bilgi edinme ve danışmanlık hizmetlerinin yanında kamu kayıtlarına ulaşabilme imkanı bulunmaktadır.

Bütünleşik İletişim Noktası (EA Berlin)-Türkçe (<https://www.berlin.de/ea/tr/>): Berlin eyaletinde bütünleşik iletişim noktası (EA Berlin) Ekonomi, Teknoloji Ve Araştırma Senato İdaresi bünyesinde yer almaktadır.

EA Berlin aşağıdaki konularda ilk danışma merkezidir:

- Berlin’de şirket kurma
- Zanaat işletmesi kurma
- Serbest meslek faaliyetinin kabulü
- Sınır aşırı hizmetler
- Mesleki eğitimin tanıtılması

EA Berlin sadece girişimcilerin sorularını ve işlemlerine yönelik bilgi ve danışma merkezi olmayıp aynı zamanda işlemlerin gidişatına eşlik eden de bir yapıdır. Formlarınızı ve evraklarınızı alıp yetkili makamlara iletmektedir. Böylece her şey bir arada ve koordineli şekilde ilerlemektedir. Özellikle bilgi ve danışmanlık kısmında girişimciler için ayrıntılı ve faydalı bilgiler mevcuttur.

- **Germany Trade and Invest-Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı:** Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı’nın bu kısmında yatırım, vize, şirket kuruluşu, teşvikler, vergi sistemi, çalışma ve sosyal sigortalar ve yasal çerçeveler hakkında bilgiler mevcuttur.

- **Yatırım Rehberi:** (<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/investment-guide.html>)

-

- **Vize İşlemleri:** (<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/investment-guide/coming-to-germany-visa-and-entry-regulations-558352>)
- **Şirket Kuruluşu:** (<https://www.gtai.de/en/invest/investment-guide/company-set-up>)
- **Teşvikler:**(<http://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/Invest/Investment-guide/incentiveprograms.html>)
- **Vergi Sistemi:** (<https://www.gtai.de/en/invest/investment-guide/corporate-taxation>)
- **Çalışma ve Sosyal Güvenlik:** (<https://www.gtai.de/en/invest/investment-guide/employees-and-social-security>)
- **Teşvik Veri Tabanı**
(<https://www.foerderdatenbank.de/FDB/DE/Home/home.html>): Förderdatenbank teşvik veri tabanı üzerinden Avrupa Birliği, F. Almanya ve Eyaletler düzeyinde verilen teşvik programları hakkında kapsamlı ve aktüel bilgiler temin edilebilir. Söz konusu veri tabanında alan, sektör, bölge, teşvik şekli nezdinde arama yapmak mümkündür.
- **Şirket Devir Borsası** (<https://www.nexxt-change.org>): Birçok serbest girişimci, ailesi veya çalışanları arasında işletmesini devralacak kimse olmadığı için, işletmesini devredebileceği başka kişiler aramaktadır. Aynı zamanda azimli birçok işadamı ve girişimci de halihazırda kurulu olan işletmeleri devralmak istemektedir. Şirket devir borsası ,“nexxt-change” her iki grup için en iyi çözümü sunmaktadır.

T.C. Ekonomi Bakanlığı-İhracat Destekleri (<https://kolaydestek.gov.tr/>): Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan ihracata yönelik devlet yardımları, yurtdışına açılma sürecinde firmalarımıza her safhada destek sağlanmasını amaçlayan bütünsel bir bakış açısıyla sürdürülmektedir. Yatırım-üretim-istihdam-ihracat değer zincirinin tüm halkalarına yönelik politikalar oluşturularak Ar-Ge, inovasyon, tasarım, markalaşma ve hedef pazara giriş konularında gelişme kaydedilmektedir. Destek sistematiğimizde ihracata hazırlık, pazarlama ve markalaşma olmak üzere üç olgunluk seviyesi bulunmaktadır.

F. Almanya'daki Noter/ Mali Müşavir/Avukat Odaları:

Noterler

- Federal Alman Noterler Odası: <http://www.bnotk.de/en/index.php>
- Alman Noterler Birliği: <http://www.dnotv.de/>

Mali Müşavirlik Odaları ve Birliği

- Alman Mali Müşavirler Birliği: <https://www.dstv.de/en/dstv-en>
- Federal Mali Müşavirlik Odası (Bundessteuerberaterkammer):
<https://www.bstbk.de/de/index.html>

Barolar

- Avukat Odaları:

<https://www.brak.de/die-brak/rechtsanwaltskammern/>

- Patent Avukatları Odası:

[https://www.patentanwaltsregister.de/\(X\(1\)S\(cc4cs045eu3dlngqb350ksiz\)\)/default.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1](https://www.patentanwaltsregister.de/(X(1)S(cc4cs045eu3dlngqb350ksiz))/default.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1)

Türkçe Hizmet Veren Avukatlar Portalı

- Türk Avukat Rehberi: <https://avukat24.de/?lang=de>

F. Almanya Eyaletleri Hakkında Bilgi Kaynakları:

Almanya'nın siyasi yapısı bir federasyondur. Federatif yapıyı oluşturan 16 eyaletin (Länder) kendi Başbakanları, Parlamentoları ve anayasaları bulunmaktadır. Federal hükümet ile parlamento temel yasaları çıkarmakta ve ekonomi politikasını belirlemektedir. Eğitim ve kültür konuları ise eyaletlerin uhdesine bırakılmıştır. Aşağıda F. Almanya'nın eyaletleri hakkında bilgi temin edebileceğiniz kaynakları bulabilirsiniz.

- GTAI-Germany Trade and Invest, Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı:

Almanya Ticaret ve Yatırım Ajansı Eyaletler kısmında F. Almanya Eyaletleri ile ilgili ekonomik ve ticari iletişim noktaları hakkında bilgiler mevcuttur (<https://www.gtai.de/gtai-en/invest/businesslocation-germany/federal-states>).

- Statistische Ämter Der Länder, Eyaletler İstatistik Ofisi: F. Almanya eyaletlerinin karşılaştırmalı olarak kapsamlı bir şekilde ekonomik verilerinin

-

yayımlandığı bir veri tabanıdır. GSYİH, işsizlik oranları, nüfus, dış ticaret, ekonomik büyüklük, eğitim, sağlık

vb. birçok konuda istatistiki bilgi sağlayan söz konusu veri tabanına (<https://www.statistikportal.de/de>) linkten ulaşabilirsiniz.

- Make It In Germany: F. Almanya hakkında çeşitli faydalı bilgilerin mevcut olduğu bu portalda eyaletler hakkındaki bilgiye (<https://www.make-it-in-germany.com/en/living-in-germany/advisory/german-states>) linkten ulaşabilirsiniz.

Eyalet Bazlı Yatırım/Kalkınma Ajansları:

Baden-Württemberg International Willi-Bleicher-Strasse 19, 70174 Stuttgart www.bw-invest.de	Invest in Bavaria Prinzregentenstrasse 22 , 80538 Muenchen www.invest-in-bavaria.de
Berlin Partner GmbH Fasanenstrasse 85, 10623 Berlin www.berlin-partner.de	Brandenburg Economic Development Board Steinstrasse 104–106, 14480 Potsdam www.zab-brandenburg.de
WFB Economic Development GmbH Langenstrasse 2-4, 28195 Bremen www.wfb-bremen.de	Hamburg Business Development Corporation Habichtstrasse 41, 22305 Hamburg www.hamburg-economy.de
Hessen Trade & Invest GmbH Konradinerallee 9, 65189 Wiesbaden www.hessen-trade-and-invest.com	Invest in Mecklenburg-Vorpommern GmbH Schlossgartenallee 15, 19061 Schwerin www.qfw-mv.de
Invest in Niedersachsen Schillerstrasse 32, 30159 Hannover www.nds.de	NRW.INVEST GmbH Voelklinger Strasse 4, 40219 Duesseldorf www.nrwinvest.com
Investment and Economic Development Bank of Rheinland-Pfalz Holzhofstrasse 4, 55116 Mainz www.isb.rlp.de	Saarland Economic Promotion Corporation Franz-Josef-Roeder-Strasse 17, 66119 Saarbruecken www.invest-in-saarland.com
Saxony Economic Development Corporation Bertolt-Brecht-Allee 22, 01309 Dresden www.invest-in-saxony.net	Investment and Marketing Corporation of Saxony-Anhalt Am Alten Theater 6, 39104 Magdeburg www.invest-in-saxony-anhalt.com
Business Development and Technology Transfer Corporation of Schleswig-Holstein Lorentzendamm 24, 24103 Kiel www.wtsh.de	State Development Corporation of Thuringia Mainzerhofstrasse 12, 99084 Erfurt T. +49 (0)361 56 03 146 www.leg-thueringen.de

Kaynak: T.C. Berlin Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.